

STRATEGIE ROZVOJE MIKROREGIONU BYSTRICKO 2021-2027

Říjen, listopad 2020 (aktualizace původní strategie)

Autorský kolektiv:

Ing. Pavel Sýkora

Blanka Slaná

Augustin Holý

Mgr. Josef Vojta

Mgr. Veronika Benová

Ing. Michaela Samková

Ing. Jitka Dočkalová

Mikroregion Bystřicko

Mgr. Lenka Víchová, Bystřice nad Pernštejnem, 2014
CENIA

OBSAH

ÚVOD	7
I ANALYTICKÁ ČÁST.....	8
1 VSTUPNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BYSTRICKO.....	9
1.1 VYMEZENÍ MIKROREGIONU	9
1.2 HISTORIE MIKROREGIONU	9
1.3 SOUČASNOST MIKROREGIONU	9
1.4 ORGÁNY MIKROREGIONU	10
2 SÍDLA, OBYVATELSTVO	11
2.1 CHARAKTER SÍDELNÍ STRUKTURY	11
2.2 POPULAČNÍ VÝVOJ OBYVATELSTVA	11
2.3 VĚKOVÁ A VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA.....	13
3 DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	16
3.1 DOPRAVA.....	16
3.2 DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST	17
4 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	18
4.1 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	18
4.2 ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	20
5 SITUACE NA TRHU PRÁCE.....	21
6 HOSPODÁŘSTVÍ.....	23
6.1 LOKÁLNÍ EKONOMIKA.....	24
7 SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA	26
7.1 ŠKOLSTVÍ.....	26
7.1.1 Mateřské školy	26
7.1.2 Základní školy.....	26
7.1.3 Střední školy a odborná učiliště.....	27
7.2 ZDRAVOTNICTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE	27
7.2.1 Zdravotní péče	27
7.2.2 Sociální péče	28
8 CESTOVNÍ RUCH	31
8.1 PŘEDPOKLADY PRO ROZVOJ CESTOVNÍHO RUCHU	31
8.2 INFRASTRUKTURA PRO CESTOVNÍ RUCH.....	32
8.3 UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ	36
9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	39
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	40

10	ANALÝZA NAPLNĚNÍ PROGRAMU ROZVOJE Z ROKU 2016.....	41
10.1	STRATEGICKÝ CÍL: ZVÝŠENÍ VÝKONNOSTI A KONKURENCESCHOPNOSTI EKONOMIKY	41
10.1.1	Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích	41
10.2	STRATEGICKÝ CÍL: ŠETRNÉ HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ.....	42
10.2.1	Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích	42
10.2.2	Priorita: Pořízení lesnické techniky	42
10.2.3	Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině	42
10.3	STRATEGICKÝ CÍL: PODPORA OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	43
10.3.1	Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků	43
10.3.2	Priorita: Komunální odpad.....	44
10.3.3	Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně).....	44
10.4	STRATEGICKÝ CÍL: OPTIMALIZACE ROZVOJE SÍTÍ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY .	45
10.4.1	Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů.....	45
10.4.2	Priorita: Rozvoj energetických sítí.....	46
10.4.3	Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů	47
10.5	STRATEGICKÝ CÍL: ZKVALITNĚNÍ A MODERNIZACE DOPRAVNÍCH SÍTÍ	48
10.5.1	Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst	48
10.5.2	Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců	50
10.6	STRATEGICKÝ CÍL: ROZVOJ A REKONSTRUKCE OBECNÍCH BUDOV A MAJETKU OBCE	51
10.6.1	Priorita: Rekonstrukce obecního úřadu, radnic a technických záležitostí obcí...	51
10.6.2	Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce.....	52
10.6.3	Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení.....	53
10.7	STRATEGICKÝ CÍL: ROZVOJ SPORTOVNÍHO ZÁZEMÍ A POŘÁDÁNÍ AKCÍ ZAMĚŘENÝCH NA KULTURU, SPORT A VZDĚLÁVÁNÍ	53
10.7.1	Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit	53
10.7.2	Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče	55
10.7.3	Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení	55
10.8	STRATEGICKÝ CÍL: REKONSTRUKCE BUDOV ŠKOL	56
10.8.1	Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení	56
10.9	STRATEGICKÝ CÍL: ZVÝŠENÍ POVĚDOMÍ O DANÉ LOKALITĚ.....	57
10.9.1	Priorita: Propagace místa	57
10.9.2	Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky	57
10.10	STRATEGICKÝ CÍL: VYTVÁŘENÍ DOPLŇKOVÉ INFRASTRUKTURY	58
10.10.1	Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné).....	58
10.11	STRATEGICKÝ CÍL: OBNOVA VENKOVSKÝCH PAMÁTEK	59
10.11.1	Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty.....	59
11	SWOT ANALÝZA.....	61

11.1	SILNÉ STRÁNKY	61
11.2	SLABÉ STRÁNKY	61
11.3	PŘÍLEŽITOSTI	62
11.4	HROZBY	62
12	STRATEGICKÉ SMĚRY ROZVOJE MIKROREGIONU	64
12.1	PRINCIP STANOVENÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ	64
12.2	ROZVOJOVÉ PRIORITY A BARIÉRY OBCÍ MIKROREGIONU	64
12.3	STANOVENÍ ROZVOJOVÉ VIZE MIKROREGIONU	65
12.4	STANOVENÉ STRATEGICKÉ SMĚRY	65
13	ROZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ ROZVOJE MIKROREGIONU	68
1.	STRATEGICKÝ SMĚR: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	68
1.1	Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky	68
1.1.A	Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích.....	68
1.2	Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině.....	71
1.2.A	Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích.....	72
1.2.B	Priorita: Pořízení lesnické techniky	72
1.2.C	Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině.....	73
1.3	Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí.....	73
1.3.A	Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků.....	73
1.3.B	Priorita: Komunální odpad.....	74
1.3.C	Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně).....	75
2.	STRATEGICKÝ SMĚR: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA A OBECNÍ MAJETEK.....	76
2.1	Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury	76
2.1.A	Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů	76
2.1.B	Priorita: Rozvoj energetických sítí	78
2.1.C	Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů.....	78
2.2	Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí	79
2.2.A	Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst.....	80
2.2.B	Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců	82
2.3	Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce.....	84
2.3.A	Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí	84
2.3.B	Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce.....	85
2.3.C	Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení.....	86
3.	STRATEGICKÝ SMĚR: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS.....	87
3.1	Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání	87
3.1.A	Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit.....	87
3.1.B	Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče.....	89

3.1.C Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení	91
3.2 Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol.....	92
3.2.A Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení	92
4. STRATEGICKÝ SMĚR: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY	93
4.1. Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě	93
4.1.A Priorita: Propagace místa.....	93
4.1.B Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky	94
4.2 Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury.....	94
4.2.A Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)	95
4.3 Strategický cíl: Obnova venkovských památek	95
4.3.A Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty	95
ZÁVĚR	97
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	98
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	99

ÚVOD

I v současné době existují na území České republiky značné rozdíly v sociálně ekonomické situaci jednotlivých regionů, což je zapříčiněno různými důvody, počínaje přírodními podmínkami a konče nepříznivými dopady sektorové transformace ekonomiky. V důsledku toho jsou některé regiony vyčleněny jako hospodářsky slabé, či strukturálně postižené a není v silách jednotlivých obcí, které do těchto oblastí spadají, svou situaci samostatně řešit. Důležitým aspektem při řešení těchto problémů na státní úrovni je existence cílené regionální politiky ČR, jejíž cílem je odstranění, či alespoň zmírnění regionálních disparit na území ČR.

Jak je zmíněno výše, jsou jednotlivé obce ve směru řešení regionálních problémů bezmocné, a to hlavně z ekonomických důvodů, a proto zakládají dobrovolné svazky obcí tzv. mikroregiony, což jím umožňuje Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Cílem vzniku těchto dobrovolných svazků je prosazení společných zájmů při rozvoji svého území, ať už v oblasti např. infrastruktury či cestovního ruchu. Pro tyto větší územně správní celky je také reálnější získat finance z různých grantových programů vypisovaných jednotlivými kraji či ministerstvy. V současném plánovacím období EU (2021-2027) je také velice důležité využít šanci dosáhnout na evropské peníze, protože po tomto období bude ČR spíše dárce, než příjemce financí z EU.

Princip programování je jedním ze základních principů strukturální politiky EU a vyjadřuje soustředěnou pozornost zainteresovaných subjektů v zájmovém území na dosažení požadovaných cílů. Soulad s těmito cíli a strategií zvolenou k jejich dosažení formulovanou ve strategickém dokumentu mikroregionu, je jedním z kritérií při rozhodování o výběru projektů, kterým budou přiděleny finanční prostředky na podporu jejich realizace, a proto je jedním z cílů této strategie tyto kritéria splňovat.

Jedním z mikroregionů, které byly založeny za účelem prosazení společných zájmů, je i Mikroregion Bystřicko, který byl v roce 2007 kvůli vysoké nezaměstnanosti zařazen do hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, a proto je pro tuto oblast obzvláště důležité, aby soubor regionálních nástrojů a opatření pomohl tento nelichotivý přívlastek odstranit.

I. ANALYTICKÁ ČÁST

1 VSTUPNÍ CHARAKTERISTIKA MIKROREGIONU BYSTRICKO

1.1 Vymezení Mikroregionu

Mikroregion Bystřicko, tedy územně spádový obvod pověřeného úřadu města Bystřice nad Pernštejnem, leží v severovýchodní části okresu Žďár nad Sázavou. V rámci kraje Vysočina tvoří jeho nejvýchodnější část, přičemž sousedí s Jihomoravským a Pardubickým krajem. Svoji rozlohou 347,9 km² je druhým největším z pěti mikroregionů žďárského okresu. Počtem obcí 39 se řadí opět na druhé místo za mikroregion Velkomeziříčsko-Bítešsko, který má 58 obcí, druhé místo mu patří i v počtu obyvatel. Podrobnější charakteristika mikroregionů je uvedena v tab. 1, kde je možno udělat si obrázek a porovnat jednotlivé mikroregiony žďárského okresu.

Tab. 1: Základní charakteristika mikroregionů okresu Žďár nad Sázavou k 1.1. 2020

Území	Rozloha (km ²)	Počet obcí	Počet obyvatel	Hustota zalidnění (poč. obyv./ km ²)
Bystřicko	347,9	39	19 755	56,8
Novoměstsko	301	30	19 386	64,4
Velkomeziříčsko - Bítešsko	474	58	36 708	77,4
Velké Dářko	96	7	3 107	32,4
Pod Peperkem	35	4	3 836	109,6
Okres Žďár n. S.	1 579	174	118 158	74,8
Kraj Vysočina	6 796	704	509 274	75
Česká republika	78 871	6 258	10 649 800	135

Zdroj: [6], [7], [12].

1.2 Historie Mikroregionu

Mikroregion vznikl v květnu roku 2000 a hlavním důvodem založení bylo sdružení většího počtu obcí s cílem společného postupu při vytvoření a realizaci strategického plánu udržitelného rozvoje regionu a realizace aktivit, zejména v oblastech ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů. Dalším důležitým motivem je předpoklad větší úspěšnosti obcí jako celku, že uspějí společné projekty na čerpání prostředků z EU. V neposlední řadě je také účelem vzniku pomoc členskými obcím při sestavování žádostí o dotace a přehled o momentálně platných dotačních titulech a grantech. Je třeba si uvědomit, že prostřednictvím Mikroregionu mají i malé obce šanci se prosadit, neboť v rámci tohoto sdružení mají při hlasování všechny členské obce pouze jeden hlas, nezávisle na počtu obyvatel, což je pro malé obce velkou výhodou a je to neklamný důkaz toho, že Mikroregionu záleží na rozvoji i té nejmenší vísce regionu. Je jen třeba, aby všechny obce nabízenou pomoc náležitě využívaly. Od svého založení do roku 2001 byl Mikroregion sdružením právnických osob, což znamenalo, že jeho členem se mohl stát i jiný právní subjekt než obec. V roce 2001 se však Mikroregion Bystřicko v souladu se Zákonem č. 128/2000 Sb. o obcích transformoval na svazek obcí. V této době měl mikroregion 32 členů. V současnosti má Mikroregion Bystřicko již 39 obcí, jako poslední obec v roce 2019 přistoupila obec Skorotice. Mikroregion Bystřicko zcela kopíruje území ORP Bystřice nad Pernštejnem. Pár obcí našeho Mikroregionu také současně patří do sousedního mikroregionu Pernštejn, který se nachází již na území Jihomoravského kraje. Jedná se o obec Skorotice, dále obec Býšovec, Sejřek a Ujčov. Celkem tento Mikroregion sdružuje 10 obcí.

1.3 Současnost Mikroregionu

Název „Mikroregion Bystřicko“ svádí k tomu, představit si prostě nějakou malou část území. Tento pojem však v současnosti představuje také samostatný právní subjekt, sdružení, jehož členy mohou být výhradně obce. Mikroregion Bystřicko má své stanovy, což jsou pravidla, která přesně definují jaká mají

členské obce práva a jaké mají povinnosti. Ve stanovách jsou zakotveny i hlavní cíle, které vlastně představují důvody, pro které byl svazek obcí založen. V neposlední řadě stanovy také určují, jakým způsobem je ve svazku možné přijímat rozhodnutí a jakým způsobem je svazek řízen. K poslední aktualizaci stanov došlo v roce 2017, jsou tedy v současné době aktuální. Mikroregion Bystřicko má své vlastní finanční prostředky, vede vlastní účetnictví a vztahují se na něj povinnosti jako na každý subjekt, který hospodář s veřejnými finančními prostředky. Jako DSO může Mikroregion také čerpat finanční prostředky z různých dotačních zdrojů, což se mu daří zejména pokud jde o dotace Kraje Vysočina, které každoročně využívá na své kulturní akce.

Přirozeným centrem území je sídlo pověřeného obecního úřadu, tedy město Bystřice nad Pernštejnem, kde k 1. 1. 2020 žije 8 004 obyvatel. Dalšími významnějšími obcemi jsou Dolní Rožinka (592 obyvatel), tato obec je však jako středisko vyzdvihnuta uměle, a to díky těžbě uranové rudy, která v současné době byla již v roce 2017 ukončena. Další významnou obcí je městys Strážek (842 obyvatel), obec Rožná (792 obyvatel) a Vír (707 obyvatel).

1.4 Orgány Mikroregionu

Nejvyšším orgánem svazku je členská schůze, kde je všech 39 členských obcí zastoupeno statutárními zástupci nebo jinou pověřenou osobou. Členské schůzi je vyhrazena pravomoc rozhodovat o nejdůležitějších záležitostech Mikroregionu, jako je například schvalování rozpočtu a závěrečného účtu, schválení Programu rozvoje Mikroregionu nebo změna stanov. Mikroregion má i své předsednictvo, které tvoří statutární zástupci devíti členských obcí. V současnosti to je Bystřice nad Pernštejnem, Dalečín, Ždánice, Rozsochy, Rožná, Strážek, Štěpánov nad Svratkou, Ubušíněk a Vír. Předsednictvo má za úkol se scházet častěji než členská schůze a na svých zasedáních schvalovat podrobnější kroky k realizaci rozvojových záměrů.

2 SÍDLA, OBYVATELSTVO

2.1 Charakter sídelní struktury

Pro sídelní strukturu Mikroregionu je charakteristická její členitost, rozdrobenost a relativně velká hustota, což jsou typické znaky osídlení pro celou oblast Českomoravské vrchoviny. Venkovské osídlení je rozdrobeno do velkého počtu malých sídel a obcí.

Více než čtvrtina obyvatel Mikroregionu (27,7%) bydlela k 1. 1. 2020 v obcích do 500 obyvatel, kterých je v regionu momentálně 29 (více než 2/3 všech obcí Mikroregionu).

Tab. 2: Vývoj sídelní struktury v Mikroregionu Bystřicko v období 1961 – 2020

Kategorie počtu obyv.	1961		1970		1980		1991		1999		2008		2015		2020	
	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.	obce	obyv.
do 200	12	1 659	15	1 454	17	2 267	20	2 566	22	2 945	16	2 136	19	2 469	20	2 602
200 – 499	20	6 104	22	6 841	17	4 822	14	3 927	12	3 627	7	2 092	9	2 805	9	2 868
500 – 999	11	8 249	10	7 908	10	7 554	10	7 161	9	6 512	10	6 944	9	6 294	9	6 281
1000 – 1999	3	3 772	2	2 600	2	2 564	2	2 447	2	2 357	-	-	-	-	-	-
2000 – 4999	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5000 +	1	5 032	1	7 644	1	9 510	1	9 304	1	9 195	1	8 778	1	8 302	1	8 004
Celkem	47	24 816	50	26 447	47	26 717	47	25 405	46	24 636	34	19 950	38	19 870	39	19 755

Zdroj: [6].

V tab. 2 je možno porovnat dlouhodobý vývoj sídelní struktury Mikroregionu. Poměrně značný pokles obcí i obyvatel v posledním sledovaném období (2020) je dán především tím, že do tohoto období jsou započítány pouze členské obce současného Mikroregionu Bystřicko a nejsou zde již obce oblasti Nedvědice (Nedvědice, Černvír, Borač, Doubravník, Drahonín, Olší, Pernštejnské Jestřábí), které od 1. 1. 2005 přešly pod Jihomoravský kraj a tím pádem z Mikroregionu vystoupily.

2.2 Populační vývoj obyvatelstva

Po vzniku nového okresu Žďár nad Sázavou v roce 1961 byla oblast Bystřicka druhým největším mikroregionem v okrese, což bylo způsobeno zahájením a rozmachem těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky (1957). Toto postavení si Mikroregion udržel až do sčítání lidu v roce 1991, v dalších letech byl předstížen mikroregionem Velké Meziříčí, který využívá své vhodné polohy podél dálnice D1 z Prahy do Brna.

Největší přírůstek zaznamenalo Bystřicko v padesátých a šedesátých letech minulého století, kdy se v okolí Dolní Rožínky začala rozvíjet těžba uranu. V samotné Dolní Rožince vzrostl počet obyvatel oproti roku 1950 (310 obyvatel) více než 2,5x. Obdobný populační růst proběhl také v Bystřici n. P., kde se počet obyvatel vzhledem k masivní bytové výstavbě v průběhu let 1961 – 1980 téměř zdvojnásobil.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatel v obcích současného Mikroregionu Bystřicko v období 1961 – 2020

Obec	Počet obyvatel v roce								Index (v %) 2020/1961
	1961	1970	1980	1991	1999	2008	2015	2020	
Blažkov	301	272	311	296	281	293	292	284	94,4
Bohuňov	238	222	230	245	230	227	266	266	111,8
Bukov	228	235	215	202	190	185	186	194	85,1
Bystřice n. P.	5 032	7 644	9 510	9 304	9 195	8 778	8 302	8 004	159,1
Býšovec	182	178	164	142	140	137	162	177	97,3
Dalečín	827	813	799	775	739	672	649	640	77,4
Dolní Rožínka	820	783	742	685	665	683	605	592	72,2
Horní Rožínka	156	143	124	95	100	85	79	74	47,4
Chlum – Korouhvice	78	66	62	66	60	44	43	41	52,6

Koroužné	476	422	359	296	289	262	260	261	54,8
Lísek	464	399	385	374	362	368	369	407	87,7
Milasín	86	66	69	52	51	54	45	45	52,3
Moravecké Pavlovice	57	53	44	33	28	49	51	45	78,9
Nyklovice	262	241	199	187	165	166	166	172	65,6
Písečné	231	220	210	211	213	203	199	190	82,3
Prosetín	519	449	426	413	439	404	383	378	72,8
Radkov				208	180	169	177	170	81,7
Rodkov	190	168	131	97	95	96	98	100	52,6
Rovečné	809	871	818	730	695	638	632	622	76,9
Rozsochy	845	783	784	731	728	712	719	702	83,1
Rožná	831	749	735	726	755	772	790	792	95,3
Sejřek	260	233	199	166	164	162	165	169	65
Skorotice				145	147	139	136	129	88,9
Strachujov	167	142	145	142	150	152	139	135	80,8
Strážek	1 298	1 130	1 013	1 004	1 004	901	835	842	64,9
Střítež	165	112	130	132	102	93	95	109	66,1
Sulkovec	383	340	277	242	213	194	180	170	44,4
Štěpánov nad Svratkou	879	877	722	756	715	699	704	721	82
Ubušíněk	134	132	122	116	102	99	98	93	69,4
Ujčov	658	584	523	511	486	502	470	467	71
Unčín	232	239	202	190	195	199	188	191	82,3
Velké Janovice	174	163	138	133	122	127	121	127	73
Velké Tresné	246	237	188	165	141	125	113	107	43,5
Věchnov	339	321	314	335	315	335	328	332	97,9
Věstín	387	344	279	223	187	170	164	164	42,4
Věžná	334	335	275	249	205	198	230	236	70,7
Vír	1 059	956	853	787	758	730	702	707	66,8
Zvole	759	690	678	641	640	635	658	663	87,4
Ždánice	224	207	186	187	188	185	207	237	105,8
Mikroregion celkem	20 330	21 819	22 561	21 847	21 287	20 503	19 870	19 755	97,2

Zdroj: [6].

Při porovnání současného stavu s rokem 1961 je vidět, zejména v některých obcích, značný pokles počtu obyvatelstva, což je ale hlavně způsobeno značným nárůstem obyvatel v Bystřici n. P. v souvislosti s historickým rozvojem těžby uranu v této oblasti, v ostatních obcích je zaznamenán téměř vždy úbytek obyvatel. V posledních letech se čím dál více projevuje demografický jev úbytku mladých lidí na venkově a jejich stěhování do velkých měst za prací. Jak je zřejmé z tab. 3, nastal po společenských změnách v roce 1989 úbytek obyvatel v Mikroregionu, což kopírovalo trend v celé ČR. Příčin je několik, např. přehodnocení žebříčku hodnot u mladých lidí a zakládání rodin až v pozdějším věku (kolem 30 let věku), dále omezení masivní bytové výstavby, omezení podpory rodinné výstavby a v neposlední řadě útlum těžby uranu v oblasti Dolní Rožínky. V dnešní době je již těžba uranu ukončena a na místě probíhají pouze udržovací práce, aby důl nebyl zaplaven. V budoucnu je možné, že se místo využije jako zásobník plynu nebo uložisko vyhořelého jaderného odpadu.

Index počtu obyvatel v roce 2020 k počtu obyvatel těsně po revoluci v roce 1991 je v Mikroregionu 97 %, což v globálu není velký úbytek. I přes trvalý pokles obyvatel zaznamenaly některé obce růst, např. obce Bohuňov o 28 obyvatel, Bystřice n. P. o 2 972 obyvatel. Některé obce jsou prakticky na stejných hodnotách. Ostatní obce zaznamenaly mírný úbytek obyvatel a některé obce dokonce výrazný úbytek např. Horní Rožínka, Chlum-Korouhvice, Koroužné, Milasín, Sulkovec, Velké Tresné a Věstín.

Pohyb obyvatelstva

Pohyb obyvatelstva přirozenou měrou a stěhování patří k základním demografickým ukazatelům, které umožňují rozlišit skutečné příčiny přírůstku či úbytku obyvatel za dané časové období. V rámci Mikroregionu Bystřicko se na tomto úbytku podílela především migrace, což je nárůst oproti minulému sledovanému období, kdy se na úbytku migrace podílela dvěma třetinami. Stejně jako v minulých letech se i nyní v Mikroregionu Bystřicko rodí nejméně dětí, úmrtnost není sice nejvyšší na žďárském okrese, ale pokud jde o regiony samotné, tak i zde je ten náš na druhém místě. V tomto se velice blížíme jak průměru Kraje Vysočina, tak k tomu celorepublikovému. Oproti průměru Kraje Vysočina máme větší záporný přirozený přírůstek, ale výrazně vyšší máme také migrační saldo a celkový úbytek. Obdobné porovnání těchto hodnot získáme i vůči celorepublikovému průměru, i v rámci republiky se u posledních dvou ukazatelů objevují záporné hodnoty. Údaje o přirozeném přírůstku víceméně korespondují s celorepublikovým trendem, kdy se zastavil propad porodnosti a nastává boom v rození dětí. V Mikroregionu Bystřicko žije velké množství osob nad 65 let, proto i když je zde počet narozených dětí vyšší než v předchozím období, počet zemřelých způsobuje záporný přirozený přírůstek. Údaje o migraci jsou však zcela opačné, protože do republiky se přistěhovává více obyvatel než vystěhovává, ale v oblasti Mikroregionu Bystřicko je tomu přesně naopak.

Tab. 4: Pohyb obyvatelstva v centrálních sídlech okresu Žďár n. S. v roce 2019

Území	Narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Migrační saldo	Celkový přírůstek
	Ročně na 1 000 obyvatel				
Bystřice nad Pernštejnem	10,23	11,47	-1,24	- 11,84	- 13,08
Nové Město na Moravě	10,20	9,80	0,40	- 5,25	- 4,85
Velké Meziříčí	13,93	12,54	1,39	- 0,17	1,22
Žďár nad Sázavou	10,74	9,69	1,05	- 7,29	- 6,24
Okres Žďár nad Sázavou	11,57	10,41	1,16	- 0,55	0,61
Kraj Vysočina	10,79	11,07	- 0,28	1,33	- 1,05
Česká republika	10,7	10,6	0,1	3,6	-3,5

Zdroj: [9].

2.3 Věková a vzdělanostní struktura obyvatelstva

Strukturální demografické ukazatele, zejména struktura obyvatel podle věku a vzdělání, jsou vedle prostorových analýz vývoje počtu a pohybu obyvatel dalšími důležitými charakteristikami, které hodnotí „kvalitu lidského potenciálu“ v daném území. Na rozdíl od počtu či pohybu obyvatelstva však nelze některé strukturální charakteristiky evidovat průběžně, ale pouze při sčítání lidu, další mají omezenou vypočítatelnou schopnost a lze je obtížně srovnávat nebo se nesledují do nižších administrativních jednotek.

Tab. 5: Věková struktura obyvatelstva v centrálních sídlech okresu Žďár n. S. k 31. 12. 1998, 2005 a 2013, 2019

Území	1998 (%)			2005 (%)			2013 (%)			2019 (%)		
	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více
Bystřice n. P.	18,4	68,1	13,5	15,4	69,8	14,8	13,64	68,82	17,54	13,86	65,09	21,05
Nové Město n. M.	19,0	69,0	12,0	16,4	69,8	13,8	14,8	67,29	17,91	52,3	63,6	21,5
Velké Meziříčí	20,3	67,0	12,7	17,0	69,5	13,5	14,95	68,59	16,46	16	65,1	18,9
Žďár n. S.	19,4	69,0	11,6	16,0	70,5	13,5	13,58	67,81	18,62	14	63,6	22,4
Okres Žďár n. S.	19,4	68,3	12,3	16,2	70,0	13,8	15,47	66,45	18,08	16	64,1	19,9
Kraj Vysočina	18,3	68,2	13,5	15,4	70,2	14,4	14,93	66,44	18,64	15,5	64	20,5
Česká republika	17,0	69,3	13,7	14,6	71,2	14,2	14,84	68,35	16,81	15,9	64,5	19,6

Zdroj: [9].

Území	Index stáří
-------	-------------

	1998	2005	2013	2019
Bystřice n. P.	73,3	96,1	128,6	151,9
Nové Město n. M	63,1	84,1	121	143,4
Velké Meziříčí	62,5	79,4	110,1	118,3
Žďár n. S.	59,8	84,4	137,1	159,5
Okres Žďár n. S.	64,4	85,2	116,9	124,7
Kraj Vysočina	73,8	93,5	124,8	131,6
Česká republika	80,6	97,3	113,3	123,2

Oproti poslednímu hodnocenému období (k 31. 12. 1998), došlo na všech územích bývalého okresu k nepříznivému vývoji indexu stáří, což je podíl obyvatel poproduktivního (65 a více let) a předproduktivního (0 – 14 let) věku vyjádřený v procentech. Index stáří je nejvíce nepříznivý na území Žďáru nad Sázavou, ale území Bystřicka (151,9) zaujímá hned druhou pozici. Toto číslo výrazně převyšuje okresní průměr (124,7) a převyšuje i průměr celého kraje Vysočina (131,6). Stejně tak i značně převyšuje průměr celé ČR (123,2). Vývoj všech výše zmiňovaných údajů je možno porovnat v tab. 5.

Tab. 6: Věková struktura obyvatelstva obcí Mikroregionu Bystřicko k 31. 12. 2019

Obec	Počet obyv. k 31. 12. 2019	Obyvatelstvo ve věku						Index stáří		
		0 – 14 let		15 – 64 let		65 a více let		2006	2013	2019
		abs.	v %	abs.	v %	abs.	v %			
Blažkov	284	43	15,14	184	64,79	57	20,07	118,7	108,7	132,6
Bohuňov	266	46	17,29	176	66,17	44	16,54	75,3	74	95,7
Bukov	194	37	19,07	124	63,92	33	17,01	130,2	140,9	89,2
Bystřice n. P.	8 004	1 109	13,86	5 210	65,09	1 685	21,05	130,1	128,6	151,9
Býšovec	177	34	19,21	91	51,41	52	29,38		191,7	152,9
Dalečín	640	87	13,59	417	65,16	136	21,25	177,4	177,6	156,3
Dolní Rožínka	592	67	11,32	376	63,51	149	25,17	147,9	178,5	222,4
Horní Rožínka	74	4	5,41	56	75,68	14	18,92	119,1	155,6	350
Chlum – Korouhvice	41	5	12,2	29	70,73	7	17,07	100,0	87,5	140
Koroužné	261	43	16,48	152	58,24	66	25,29	267,0	165,7	153,5
Lísek	407	68	16,71	273	67,08	66	16,22	98,4	86	97,1
Milasín	45	2	4,44	27	60	16	35,56	66,7	157,1	800
Moravecké Pavlovice	45	1	2,22	31	68,89	13	28,89		380	1300
Nyklovice	172	33	19,19	112	65,12	27	15,7	158,8	94,3	81,8
Písečné	190	22	11,58	127	66,84	41	21,58	114,5	148	186,4
Prosetín	378	51	13,49	242	64,02	85	22,49	112,9	160	166,7
Radkov	170	23	13,53	107	62,94	40	23,53		180	173,9
Rodkov	100	18	18	64	64	18	18	108,5	143,7	100
Rovečné	622	81	13,02	367	59	174	27,97	194,5	158,3	214,8
Rozsochy	702	101	14,39	460	65,53	141	20,09	135,6	116,4	139,6
Rožná	792	128	16,16	528	66,67	136	17,17	111,6	89	106,3
Sejřek	169	30	17,75	105	62,13	34	20,12	160,6	129,6	113,3
Skorotice	129	21	16,28	83	64,34	25	19,38		200	119,0
Strachujov	135	18	13,33	87	64,44	30	22,22	141,5	96,3	166,7
Strážek	842	114	13,54	483	57,36	245	29,1	193,9	195,6	214,9
Střítež	109	12	11,01	60	55,05	37	33,94	166,1	227,2	308,3
Sulkovec	170	21	12,35	114	67,06	37	20,59	178,8	176,2	166,7
Štěpánov nad S.	721	126	17,48	447	62	148	20,53	225,9	138,4	117,5
Ubušíněk	93	10	10,75	65	69,89	18	19,35	184,6	140	180
Ujčov	467	75	16,06	303	64,88	89	19,06	102,3	103,9	118,7
Unčín	191	23	12,04	127	66,49	41	21,47	113,8	147,8	178,3
Velké Janovice	127	21	16,54	81	63,78	25	19,69	152,3	104	119
Velké Tresné	107	14	13,08	60	56,07	33	30,84	379,5	175	235,7
Věchnov	332	53	15,96	219	65,96	60	18,07	121,0	110	113,2
Věstín	164	24	14,63	113	68,9	27	16,46	265,7	126	112,5
Věžná	236	43	18,22	131	55,51	62	26,27		120	144,2

Vír	707	99	14	430	60,82	178	25,18	142,0	151,5	179,8
Zvole	663	124	18,7	418	63,05	121	18,25	104,8	82,8	97,6
Ždánice	237	57	24,05	153	64,56	27	11,39	115,3	79,3	47,4

Zdroj: [9].

Při pohledu na jednotlivé obce Mikroregionu, lze zjistit velmi výrazné rozdíly ve struktuře obyvatel, které se projevují změnou indexu stáří oproti minulému sledovanému období (k 31. 12. 2013). Nejvyššího růstu indexu stáří dosáhla obec Moravecké Pavlovice (1300), dále Milasín (800), Horní Rožinka (350), Strítěž (308,3), Velké Tresné (235,7), Dolní Rožinka (222,4), dále také obec Strážek a Rovečné. Naprostým unikátem je ale obec Ždánice, kde se index stáří daří v každém sledovaném období snížit z hodnoty 115,3 (rok 2006) na 79,3 (v roce 2013) a v současné době je zde index stáří pouhých 47,4. Opak tohoto jevu zaznamenáváme v obci Moravecké Pavlovice, kde se index stáří z hodnoty 380 (v roce 2013) zvýšil na hodnotu 1300. Podobně je na tom obec Milasín, kde se index stáří vyšplhal na hodnotu 800 z původních 157,1 z roku 2013. U dalších obcí je zaznamenán jen mírný pohyb indexu stáří.

Při porovnání těchto údajů týkajících se růstu či poklesu indexu stáří, je opravdu důležité vzít v potaz velikost obcí, protože u malých obcí znamená narození, či úmrtí několika málo občanů velkou změnu tohoto indexu. Souhrnně lze ale za celý Mikroregion Bystřicko konstatovat, že od posledního sledovaného období (k 31. 12. 2013) došlo v výrazném růstu indexu stáří, což koresponduje s celospolečenským trendem stárnutí naší populace.

Tab. 7: Vzdělanostní struktura Mikroregionu v porovnání s vyššími územně správními celky k 1. 3. 2011

Území	Podíl obyvatelstva s nejvyšším dokončeným vzděláním z celkového počtu obyvatel starších 15-ti let (v %)											
	Základní a bez vzdělání			Vyučen			Středoškolské s maturitou			Vysokoškolské		
	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011	1991	2001	2011
Bystřicko	38,3	27,6	20,88	39	44,5	40,79	18,5	20,2	27,32	4,2	5,8	8,16
Okres Žďár n. S.	35,6	24,5	18,91	37,7	40,6	37,34	21,4	23,7	30,89	5,2	7,2	10,22
Kraj Vysočina	36,1	24,5	18,93	37,5	40,6	37,46	21,4	24,2	31,09	5,1	6,7	9,51
Česká republika	34,5	23,5	13,9	35,4	38	34	22,9	24,9	34,3	7,2	8,9	17,6

Zdroj: [8], [9].

Podobně jako věková struktura, nevyznívá příznivě ani struktura obyvatel Mikroregionu podle nejvyššího dokončeného vzdělání. Při posledním sčítání lidu v roce 2011 (novější data budou k dispozici v roce 2021) měl Mikroregion nejvyšší podíl obyvatel starších 15-ti let vyučených, případně bez vzdělání nebo se základním vzděláním. Podíl středoškoláků s maturitou však poprvé převýšil historické hodnoty podílu osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním. Což ukazuje, že se mírně zvyšuje vzdělanost místních obyvatel, mladí se začínají více vzdělávat v maturitních oborech, i když největší stále zůstává podíl osob s vyučením. Při porovnání údajů z roku 2001 a 2011 je vidět trend zvyšování vzdělanosti obyvatel, a to u všech srovnávaných územních celků. Mikroregion Bystřicko sice stále nedosahuje průměrných hodnot jak vůči bývalému okresu, tak vůči Kraji Vysočina ani celé ČR, ale celkově se vývoj ubírá pozitivním směrem. Od posledního sčítání lidu uplynulo již pět let, a proto jsou údaje z tabulky č. 7 poměrně zastaralé, nicméně závěrem lze konstatovat, že vzdělanost obyvatelstva neustále roste. Podíl vysokoškolsky vzdělaných lidí je stále na poměrně nízké úrovni, ale i zde je zaznamenán růst oproti minulým sledovaným obdobím.

3 DOPRAVA A DOPRAVNÍ OBSLUŽNOST

3.1 Doprava

Dopravní polohu Mikroregionu Bystřicko lze označit za periferní, leží totiž stranou významných dopravních tahů. Z pohledu silniční sítě je nejvýznamnější komunikací jednoznačně silnice I. třídy I/19, která vede v trase Havlíčkův Brod – Žďár nad Sázavou – Nové Město n. M. – Bystřice n. P. – křižovatka s I/43 Brno – Svitavy a dále s prodloužením na Prostějov. Tato silnice, která byla v nedávné minulosti přeřazena mezi silnice II. třídy, se díky úsilí, hlavně města Bystřice n. P., podařila opětovně přeřadit mezi silnice I. třídy, což má mj. dopady na úrovni kraje v tom, že silnice I. třídy patří státu a tudíž finančně nezatežuje krajský rozpočet tak, jak je to u silnic II. třídy.

K dalším základním silničním osám patří ještě silnice II/387 Štěpánov n. S. – Tišnov, II/385 Nové Město n. M – Dolní Rožínka – Tišnov, II/388 Vír – Bystřice n. P. – Zvole (resp. Dolní Rožínka) a II/357 Bystřice n. P. – Jimramov. Tuto kostru, jež je základem pro místní dopravu v Mikroregionu, doplňují silnice III. třídy, které jsou vesměs ve velmi špatném stavu a jejichž údržba je zanedbávána vlivem přetrvávajícího nedostatku finančních prostředků. V posledních letech sice došlo k některým dílčím úpravám úseků pozemních komunikací v regionu, ale i nadále zde zůstávají i úseky, které opravy teprve čekají v budoucnu v závislosti na finančních zdrojích.

Největším problémem silniční dopravy v regionu je bezesporu absence napojení na dálniční síť. Rozvoj dopravní infrastruktury je stále jednou z hlavních priorit regionu. Problémové je nejen napojení na dálnici D1, ale i severo-jihní dopravní spojení s Pardubickým krajem.

Co se týče železniční dopravy, tak územím regionu prochází regionální jednokolejná železniční trať č. 251 Žďár nad Sázavou - Nové Město na Moravě - Tišnov. Tato trať má nezávislou diesellovou trakci. Území je dále obsluhováno ze stávající železniční stanice Bystřice n. P. a železniční zastávky Rovné-Divišov, Rožná, Věžná a Rozsochy. Limitujícím faktorem osobní železniční dopravy je vzdálenost železniční stanice od centra města a od autobusového nádraží v městě Bystřici nad Pernštejnem. Ve studovaném území neexistuje a do budoucna se neplánuje žádná vysokorychlostní trať ani transevropská dopravní síť. Územím Mikroregionu vede tedy železniční trať, která má spíše lokální význam – trať 251 z Tišnova vede přes Rožnou, Bystřici n. P., Rozsochy do Žďáru nad Sázavou. Význam trati, která byla zprovozněna v roce 1905 spočívá v propojení Bystřicka s okresním městem Žďár nad Sázavou a dále Havlíčkovým Brodem a Prahou na straně jedné a s Tišnovem, Kuřimí a Brnem na straně druhé. Trať má také význam pro rekreační dopravu z Brněnska na Vysočinu.

Z hlediska nemotorové dopravy jsou přes území našeho Mikroregionu směřovány značené cyklistické trasy, hlavní je trasa č. 4 Eurovelo. Zejména město Bystřice nad Pernštejnem se každoročně snaží budovat nové úseky značených cyklostezek i cyklotras, což je důležité pro rozvoj nemotorové dopravy i z hlediska dojíždění místních obyvatel za prací ekologickou formou dopravy. V zimním období jsou pak v terénu orientačně značené a udržované lyžařské běžecké trasy Bystřicka a na ně navazují tratě Novoměstka.

Tab. 8: Nejzatíženější úseky silniční sítě Mikroregionu mimo intravilán města Bystřice n. P. 2016

Číslo silnice	Úsek	Počet všech motorových vozidel za 24 hodin
II/388	Bystřice n. P. – odbočka na Dolní Rožínku	2452
I/19	odbočka na Rozsochy – Bystřice n. P.	3 367
I/19	odbočka na Rozsochy – Olešná křižovatka s II/385	3 320
II/385	Olešná křižovatka s I/19 – Zvole	2 151
I/19	Bystřice n. P. – Štěpánov n. S.	2 943
II/387	Štěpánov n. S. – Nedvědice	2 621
II/357	Bystřice n. P. – Dalečín	1 741
II/385	Zvole – Dolní Rožínka	1 641
II/385	Dolní Rožínka – odbočka na Sejřek	1 948
II/388	Bystřice n. P. – Vír	1 124

Zdroj: [14].

Při pohledu na tabulku č. 8 je zřejmé, že nejzatíženější úseky jsou z Bystřice n. P. do Olešné, dále také kolem Dolní Rožinky, což jednoznačně souvisí s dojížděnkou obyvatel za zaměstnáním. Od posledního sčítání intenzity dopravy v roce 2010 je v celém regionu patrný výrazný nárůst zatíženosti jednotlivých úseků silniční sítě při prakticky stejné kvalitě a stejné hustotě silnic Mikroregionu jako v minulosti.

3.2 Dopravní obslužnost

Otázka financování veřejné dopravy je stále jedním z témat, které je hlavně na lokální úrovni velmi často diskutováno. Příčinou jsou hlavně rozdílné potřeby jednotlivých obcí a jejich závislost na dopravě v souvislosti s počtem vyjíždějících obyvatel za prací, vzdáleností obce od center, finanční možnosti obce, atd. Z veřejných prostředků je zajišťována tzv. základní dopravní obslužnost a obce doplácí na spoje nad rámec této základní obslužnosti. V praxi tak je většinou zajištěna doprava ráno do zaměstnání a do škol a návrat ze škol a ze zaměstnání. Spoje nad tento rámec, pokud nejsou samozřejmě ziskové a dopravce je neprovozuje ze své vlastní iniciativy, jsou placené jednotlivými obcemi. Ve venkovských sídlech je tak dnes osobní automobil téměř nepostradatelný a víkendy lze z pohledu veřejné dopravy označit za dny „dopravního klidu“. Z provedeného dotazníkového šetření je s dopravní dostupností nespokojeno 38 % převážně malých obcí.

V území neexistuje a do budoucna se neplánuje žádná vysokorychlostní trať ani transevropská dopravní síť. Hlavní železniční koridor v trase železniční trati č. 250 Brno – Žďár nad Sázavou – Praha region míjí. Regionem tak prochází pouze jednokolejná železniční trať č. 251 Žďár nad Sázavou - Nové Město na Moravě – Bystřice nad Pernštejnem - Tišnov. V současnosti proběhla integrace její části do Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje, který zjednoduší a zlevní systém dopravy pro obyvatele ve směru na Tišnov a Brno.

Rozhraní krajů Vysočina a Jihomoravského je příčinou slabšího autobusového spojení přes krajskou hranici v tradičním spádovém dopravním směru do Brna, spojení do Žďáru nad Sázavou je obsluhováno pohotověji. Autobusová doprava v samotném území trpí neexistencí krajského integrovaného systému. Zejména o víkendech, svátcích a v dobách školních prázdnin je proto její využívání značně problematické. Pro veřejnou dopravu je dopravním uzlem regionu město Bystřice nad Pernštejnem. Křižují se zde linky příměstské a mikroregionální autobusové dopravy. Veřejnou dopravu zajišťuje firma ZDAR a.s. a ICOM transport a.s.

Dopravní situace veřejné dopravy tedy spíše podporuje dostupnost území automobilovou dopravou. Ta ovšem vytváří související problematiku řešení parkovacích kapacit v území, které jsou zpravidla na horní hranici výtěžnosti nebo kapacitně zcela nedostačují. Pro budoucí rozvoj zejména cestovního ruchu v území potřebuje absorpční kapacita v oblasti dopravy komplexnější pohled a řešení. Špatná dopravní dostupnost je jedním z největších problémů regionu a limituje hospodářský i turistický rozvoj.

Bezmotorová doprava je v regionu reprezentována především cyklistikou. Region je napojen na síť značených cyklistických tras KČT. Od roku 1992 prochází regionem dálková cyklistická trasa č. 1, Pražská, a č. 19, Posázavská. Obě trasy budou v rámci probíhající reformy dálkových cyklistických tras na území ČR zachovány, a to v původních koridorech Nedvědice – Bystřice – Žďárské vrchy (trasa č. 1) resp. Lísek – Nové Město – Žďár nad Sázavou (trasa č. 19). Během roku 2015 došlo v území k vyznačení transevropské trasy EuroVelo č. 4 (již zmiňována výše), zvané Trasa střední Evropy, spojující v rámci evropské sítě cyklotras EuroVelo Francii a Ukrajinu. Tím došlo k napojení regionu na významnou evropskou cyklistickou tepnu s oprávněným očekáváním z hlediska navýšení návštěvnosti regionu domácími i zahraničními cykloturisty.

4 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

4.1 Technická infrastruktura

Vybavenost technickou infrastrukturou je jednou z dalších základních charakteristik daného území. Určuje nejen kvalitu bydlení obyvatel, ale také potenciálním investorům podává informaci o tom, jak jednoduché či naopak složité bude napojení nové podnikatelské investice na rozvody elektřiny, plynu, zdroj pitné a užitkové vody a odkanalizování.

Rozšíření jednotlivých sítí je však rozdílné a závisí na mnoha faktorech. Mezi nejdůležitější patří poloha území vzhledem k páteřní infrastruktuře a velikost odběru či rozsah služby závisící na počtu připojených obyvatel či existence velkoodběru např. pro podnikatelské účely. Zvláště v podmínkách regionu s typickou rozdrobenou sídelní soustavou, členitým terénem a náročnými klimatickými podmínkami se pak tyto skutečnosti promítají do vysoké finanční náročnosti na zajištění srovnatelné vybavenosti a kvality technické infrastruktury.

Zdrojem informací o stavu a kvalitě technické infrastruktury na území Mikroregionu bylo především dotazníkové šetření v obcích a také rozhovory s jejich starosty. V některých obcích jsou určité sítě kapacitně nedostatečné nebo chybí úplně a představují tak bariéru další bytové výstavby, případně podnikatelských investic. Souhrnný přehled o aktuálním stavu vybavení inženýrskými sítěmi obcí Mikroregionu je uveden v tab. č. 9.

Obce jsou v oblasti zásobování elektrickou energií vybaveny standardně, tzn. že žádná z nich netrpí opakujícími se výpadky elektřiny ani jinými vážnějšími provozními problémy typu „podpětí“ - zejména v okrajových částech sídel.

Díky rozsáhlé a nákladné rekonstrukci telefonních rozvodů a přebudování ústředěn na moderní digitální s možností neomezeného připojení dalších účastníků je pokrytí regionu pevnými telefonními linkami i mobilními operátory na dobré úrovni. V současné době je však kabelové spojení stále více suplováno mobilními telefony.

Velmi důležitá je otázka dostupnosti a šíření informací prostřednictvím informačních a komunikačních technologií. Díky tomu, že umožňuje sdílet a distribuovat velké množství nejrůznějších informací, se také stává jedním z důležitých předpokladů efektivního podnikání a tím i hospodářského rozvoje. Zvláště v podmínkách území s poměrně rozdrobenou sídelní strukturou a nízkou hustotou osídlení může být tento způsob šíření informací velmi efektivní. Z pohledu veřejné správy je žádoucí podporovat budování veřejně přístupných míst s odpovídajícím technickým vybavením. Všechny obce Mikroregionu mají možnost se připojit k internetu telefonní linkou nebo pomocí bezdrátové technologie, ale s různou kvalitou a rychlostí.

Tab. 9: Vybavení obcí Mikroregionu technickou infrastrukturou 2020

Obec	Plynofikace	Kanalizace	ČOV	Vodovod
Blažkov	ANO	ANO - jednotná	NE	ANO
Bohuňov	ANO	NE	NE	ANO
Bukov	NE	NE	NE	ANO
Býšovec	NE	NE	NE	ANO
Bystřice n. P.	ANO	ANO	ANO	ANO
Dalečín	ANO	ANO	ANO	ANO
Dolní Rožínka	ANO	ANO	ANO	ANO
Horní Rožínka	NE	ANO - jednotná	NE	ANO
Chlum – Korouhvice	NE	NE	NE	ANO
Koroužné	ANO	ANO	ANO	ANO
Lísek	ANO	ANO	ANO	ANO
Milasín	NE	ANO	NE	ANO
Moravecké Pavlovice	NE	NE	NE	ANO
Nyklovice	ANO	ANO	NE	ANO

Písečné	ANO	NE	NE	ANO
Prosetín	ANO	NE	NE	ANO
Radkov	ANO	NE	NE	ANO
Rodkov	NE	NE	NE	ANO
Rovečné	ANO	NE	NE	ANO
Rozsochy	ANO	ANO	ANO	ANO
Rožná	ANO	ANO	ANO	ANO
Sejřek	NE	NE	NE	NE
Skorotice	ANO	NE	NE	ANO
Strachujov	ANO	NE	NE	ANO
Strážek	ANO	ANO	ANO	ANO
Střítež	ANO	ANO	NE	ANO
Sulkovec	ANO	NE	NE	ANO
Štěpánov nad Svratkou	ANO	ANO	ANO	ANO
Ubušínek	ANO	NE	NE	ANO
Ujčov	ANO	NE	NE	ANO
Unčín	ANO	NE	NE	ANO
Velké Janovice	NE	NE	NE	ANO
Velké Tresné	ANO	NE	NE	ANO
Věchnov	ANO	ANO	ANO - Bystřice	ANO
Věstín	ANO	NE	NE	ANO
Věžná	NE	NE	NE	ANO
Vír	ANO	NE	NE	ANO
Zvole	ANO	ANO	ANO	ANO
Ždánice	ANO	ANO	NE	ANO

Zdroj: [15], [16], internetové stránky obcí.

Z analýzy technické vybavenosti vyplývá, že zatímco větší obce mají dobrou úroveň technické vybavenosti (ČOV, vodovod, plynofikace), tak menší obce tuto vybavenost postrádají.

Při porovnání vybavenosti s předešlým obdobím, je v regionu vidět zřetelný posun k lepšímu a to hlavně v zavedení plynofikace, kdy v předešlém období plyn uvádělo 22 obcí a v současnosti již celkem 30 obcí. Dále se zlepšení týká vybudování kanalizace, zde je posun z 14 na 16 obcí. V budování vodovodů není oproti minulému období žádná změna. Vodovod nemá jen jediná obec Sejřek. Zlepšení, i když mírné, nastalo také ve vybavení obcí ČOV, od minulého období přibyly dvě a to ve Strážku a ve Věchnově napojením na ČOV Bystřice. Tento malý nárůst je dán především finanční náročností těchto investičních akcí, které se pohybuji v řádech několika milionů Kč.

Na území se nenacházejí klasické zdroje elektrické energie a proto je celé území charakteristické importem elektrické energie z jiných regionů. Na území je vybudovaná rozvodna 110/22 kV severně od Bystřice nad Pernštejnem, která je napojena nadzemním vedením vvn 110 kV. Dodavatelem elektrické energie je společnost E.ON. Charakter území vykazoval dobré podmínky pro rozvoj pěstování biomasy jakožto energetického zdroje. V Bystřici nad Pernštejnem je vybudována kotelná na biomasu, která primárně slouží pro zásobování města teplem. Území je z velké části plynofikováno, celkem 30 obcí a velké množství domácností má plynovou přípojku. Mezi hlavní zdroje vytápění ale v obcích stále patří vytápění pevnými palivy. Území má vyhovující zásobování pitnou vodou. Většina obyvatel je napojena na veřejné vodovody, malá část obyvatel je odkázána na individuální zásobování pomocí studní. Podíl osob využívajících veřejný vodovod dosahuje 87 %. Hlavním provozovatelem vodovodů je Vodárenská akciová společnost Brno, divize Žďár nad Sázavou. Hlavním zdrojem vody je již zmiňovaná vodárenská nádrž Vír I. V řešení problému odpadních vod není situace příznivá. ČOV má vybudovanou 11 obcí, v menších obcích není kanalizace vybudována vůbec nebo pouze na odvod dešťové vody. Místní kanalizace jsou často ve špatném technickém stavu.

Telekomunikace - na území je zajištěna ochrana radioreléových spojů, pro jejich provoz je zajištěna přímá viditelnost. Nacházejí se zde zařízení mobilních operátorů Telefónica O2, T-mobile a Vodafone. Procházejí zde trasy optických kabelů - dálkových, metropolitní síť města Bystřice nad Pernštejnem, kabelové rozvody televizní sítě Bystřice nad Pernštejnem a kabelové rozvody firmy SelfServis.

Nakládání s odpady - Největší položkou při nakládání s odpady je komunální odpad, jehož svoz zajišťuje firma TS města, a. s. z celého území ORP Bystřice nad Pernštejnem. Odpad je svážen na skládku Bukov (vzdálená 9 km od Bystřice nad Pernštejnem) a Bystré (20 km vzdálená). Třídění odpadu probíhá ve všech obcích prostřednictvím kontejnerů. Kompostárna se nachází v obci Bystřice nad Pernštejnem, komunitní kompostárna v městyse Štěpánov nad Svratkou a obci Dolní Rožínka.

Ochrana před povodněmi - nebezpečí povodní je velice limitováno vodním dílem Vír I. s retenční schopností 5 mil. m³ vody. Povodeň způsobená menšími toky je řešena individuálně každou obcí dle platného územního plánu. Ochrana před záplavami je řešena zbudováním suchých poldrů v problematických místech výskytu záplav.

4.2 Územně plánovací dokumentace

Z celkového počtu 39 obcí v Mikroregionu má 37 obcí (tj. cca 95%) schválený územní plán. K roku 2020 nemají tento dokument zpracovány pouze 2 obce (Moravecké Pavlovice a Velké Tresné). Počet obcí s dokumentem typu strategický plán (nebo program rozvoje obce) činí v současné době 28. Jejich počet tedy vzrostl o více než polovinu (při minulé aktualizaci jich bylo pouze 10). Toto navýšení souvisí převážně s dotační problematikou, kde je tento dokument někdy vyžadován v rámci podání žádosti o dotaci. Pouze jedna obec Mikroregionu nemá k roku 2020 vypracovanou strategii ani územní plán. Jedná se o obec Moravecké Pavlovice. Se zásadami územního rozvoje kraje je možné se seznámit na webových stránkách příslušného krajského úřadu.

Dříve byly také často vytvářeny tzv. Urbanistické studie, ty ale nejsou pro předpokládaný rozvoj území podle nového stavebního zákona dostatečným podkladem, protože ta je ve skutečnosti pouze podkladem lokalizujícím základní směry rozvoje, ovšem bez zákonné závaznosti (US není předmětem schvalování), nehledě na to, že jejich kvalita je značně rozdílná. Je to dáno nejen rozdílností názoru zpracovatelů na rozsah a míru podrobností, ale také na rozdílnost požadavků zadavatelů. Proto se předpokládá, že zbývající obce si v budoucnu nechají zpracovat územní plán.

5 SITUACE NA TRHU PRÁCE

Situace na trhu práce a nezaměstnanost je jedním z hlavních ukazatelů hospodářské problémovosti území. Vývoj míry nezaměstnanosti v okrese Žďár nad Sázavou je ukázán v tabulce č. 10.

Tab. 10: Vývoj míry nezaměstnanosti v okrese Žďár nad Sázavou 2004 – 2019 (k 31. 12.)

Rok	Regiony (%)					Okres (v %)
	Žďár n. S.	Bystřice n. P.	Nové Město n. M.	Velká Bíteš	Velké Meziříčí	
2004	7,2	12,1	9,7	7,7	8,4	9,0
2005	7,0	12,1	9,5	6,2	8,5	8,6
2006	5,9	11,1	9,8	6,0	7,7	8,1
2007	6,0	10,5	8,9	6,6	6,9	7,8
2008	5,6	9,2	7,8	6,6	7,1	7,0
2009	6,1	9,1	7,6	7,9	8,3	8,7
2010	6,9	9,5	8,6	8,5	8,6	10,1
2011	6,1	8,6	7,5	8,2	7,7	9,6
2012	-	-	-	-	-	9,6
2013	7,3	9,3	9,1	8,1	8,2	7,7
2014	6,2	8,4	8,7	7,0	7,6	7,4
2015	5,9	8,7	8,3	6,5	7,2	6,4
2016	5,4	7,7	7,9	6,3	6,7	6,8
2017	3,38	6,6	5,93	4,44	3,93	4,47
2018	2,65	5,1	5,11	3,51	3,08	3,51
2019	2,53	3,85	3,20	2,94	2,92	2,85

Zdroj: [17].

Mikroregion Bystřicko je dlouhodobě nejproblémovějším mikroregionem v okrese. Jeho průměrná míra nezaměstnanosti dosáhla k 31. 12. 2019 3,85%, touto hodnotou se pohybovala 1 % nad průměrem okresu (2,85 %). Oblast se vyznačuje nadprůměrným podílem uchazečů se základním vzděláním (21%) a vyučených bez maturity (41%). Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo značně převyšuje nabídku volných pracovních míst, přičemž pro Mikroregion Bystřicko je navíc charakteristická početně slabá a co do struktury chudá nabídka volných pracovních míst. I když byl ještě nedávno v Mikroregionu z doby celostátního preferování rozvoje uranového průmyslu poměrně velký potenciál pracovních sil. Bohužel v současné době došlo k ukončení těžby a tím přišlo o práci mnoho lidí. Nabídku pracovních míst nyní pokrývají nově usídlené podniky jako je Cooper Standard, Adoz a další. Mikroregion má největší podíl pracovních sil v průmyslu (71%) a zemědělství (13%), v porovnání s celookresní nabídkou má největší podíl pracovních příležitostí z ostatních mikroregionů v oblasti průmyslu, a to především díky druhému největšímu zaměstnavateli okresu GEAM Dolní Rožínka. Významným zaměstnavatelem je zde také společnost Wera Werk s.r.o. a nově v průmyslové zóně postavená výrobní hala společnosti Cooper Standard Automotive Česká Republika s.r.o., která má částečně nahradit práci propuštěným horníkům. Území obce s rozšířenou působností Bystřice n. P. bylo v roce 2007 zařazeno do hospodářsky slabých a strukturálně postižených regionů, protože dlouhodobě patří kvůli vysoké nezaměstnanosti k problémovým regionům. Tento nepěkný přídomek si však může Bystřice v současné době „odpárat“.

Tab. 11: Podíl nezaměstnaných osob v obcích Mikroregionu Bystřicko k 31. 12. 2019

Obec	Podíl nezaměstnaných osob v (%)	Obec	Míra nezaměstnanosti v (%)
Blažkov	1,6	Rožná	2,27
Bohuňov	1,15	Sejřek	1,94
Bukov	2,4	Skrotice	6,82
Bystřice n. P.	3,85	Strachujov	4,76
Býšovec	4,71	Strážek	3,83
Dalečín	4,09	Střítež	1,79
Dolní Rožínka	4,11	Sulkovec	1,74
Horní Rožínka	3,57	Štěpánov nad Svratkou	5,46

Chlum – Korouhvice	7,14	Ubušín	7,81
Koroužné	4,64	Ujčov	2,92
Lísek	1,21	Unčín	3,88
Milasín	3,57	Velké Janovice	2,44
Moravecké Pavlovice	-	Velké Tresné	3,18
Nyklovice	3,64	Věchnov	2,19
Písečné	-	Věstín	3,57
Prosetín	1,67	Věžná	3,25
Radkov	1,79	Vír	5,31
Rodkov	4,84	Zvole	4,77
Rovečné	3,48	Ždánice	1,29
Rozsochy	3,47		

Zdroj: [17].

Co se týče nezaměstnanosti v jednotlivých obcích Mikroregionu, i zde jsou vidět výrazné rozdíly, které ale dle čtvrtletní statistiky vydávané Úřadem práce v Bystřici n. P. značně oscilují, týká se to hlavně malých obcí cca kolem 30 až 50 ekonomicky aktivních obyvatel (Milasín, Horní Rožínka, Chlum-Korouhvice, Ubušín) a je to stejně jako např. u indexu stáří působeno tím, že i ztráta zaměstnání např. tří lidí či naopak, má na výslednou nezaměstnanost velký vliv. Největší nezaměstnanost je momentálně uváděna v obci Ubušín, dále v obci Skorotice, ale také ve Štěpánově nad Svratkou.

6 HOSPODÁŘSTVÍ

Struktura hospodářství Mikroregionu Bystřicko je ovlivněna mnoha faktory, především přírodními podmínkami, historickým vývojem, strukturou osídlení a geografickou polohou území. Hospodářství regionu je reprezentováno především stavebními, obchodními, průmyslovými a zemědělskými organizacemi. Průmysl je zastoupen nejen v Bystřici n. P., ale průmyslové podniky se nachází také v dalších obcích regionu (Dalečín, Dolní Rožínka, Štěpánov n. S., Vír). Region je charakterizován jako oblast, kde dominující ekonomickou aktivitou bylo v uplynulých desetiletích jednak zemědělství a také těžba a zpracování uranové rudy. Protože obě tyto činnosti jsou v posledních letech utlumovány, rozvíjí se podnikatelská sféra v oblasti průmyslu, služeb a obchodu.

Na území Mikroregionu bylo k přelomu roku 2018 registrováno celkem 4 192 ekonomických subjektů. Srovnání odvětvové struktury ekonomických subjektů v jednotlivých regionech okresu přináší tabulka č. 12.

Tab. 12: Odvětvová struktura subjektů registrovaných v regionech okresu Žďár n. S. 2018

	Podíl				
	Celkem	Zemědělství lesn. a vodní hospodář.	Průmysl	Stavebnictví	Obchod, pohost. a ubytov.
Bystřice n. P.	4 192	532	641	675	931
Nové Město n. M.	4 106	435	526	645	928
Velké Meziříčí	8 065	790	1266	1113	1967
Žďár n. S.	9 790	685	1439	1292	2467
Okres Žďár n. S.	26 156	2438	3882	3723	6296
Kraj Vysočina	114 721	9871	16748	15853	25 958

Zdroj: [13].

Mikroregion Bystřicko se ve srovnání s ostatními územími okresu, kromě Novoměstska, vyznačuje nejnížší hodnotou zastoupení primárního sektoru (zemědělství, lesní a vodní hospodářství), předpokládá se, že i do budoucna bude tato hodnota nadále klesat. Zastoupení průmyslu je na vyšší úrovni, proti minulým letem tato oblast naopak zaznamenává nárůst.

Zastoupení jednotlivých firem zaměstnávajících více než 50 zaměstnanců, což jsou firmy, které mají rozhodující vliv na zaměstnanost v Mikroregionu, je ukázáno v tab. č. 13. K těmto firmám patří i zaměstnavatelé působící ve veřejném sektoru jako je Městský úřad Bystřice n. P., Domov důchodců Mitrov a Vyšší odborná škola a Střední odborná škola zemědělsko-technická Bystřice n. P., pro které ale není zisk prioritou jejich existence, a proto nejsou do tabulky zahrnuty.

Při porovnání činnosti těchto firem je vidět naprostá převaha firem působících v oblasti průmyslu a naopak přítomnost pouze dvou firem, které se zabývají zemědělstvím. Toto koresponduje s tab. č. 12, kde zemědělství již není převažující nad průmyslem i stavebnictvím tak, jak tomu bylo v letech minulých. Znamená to tedy, že většina firem působících v zemědělství zaměstnává méně než 50 zaměstnanců.

Tab. 13: Přehled rozhodujících průmyslových podniků v Mikroregionu Bystřicko k 31. 12. 2019

Název podniku	Druh činnosti	Počet zaměstnanců
DIAMO, s. p., o. z. GEAM D. Rožínka	Těžba a zpracování uranu	248
Wera Werk, s. r. o., Bystřice n. P.	Spotřební a kovodělný průmysl	836
Železářny, s. r. o., Štěpánov n. Svratkou	Hutnictví	125
Technické služby, a. s., Bystřice n. P.	Služby	81
Rathgeber, k. s., Bystřice n. P.	Tiskařství	147
AGRO Zvole, a. s.	Zemědělská činnost	45
GAMA GROUP, a. s., Dalečín	Výroba zdravotnických přístrojů	66
Společnost Bohuňov, a. s.	Zemědělská činnost	48
Beton SPH, s. r. o., Bystřice n. P.	Stavebnictví	86
Cooper Standard Automotive	Komponenty pro automobilový pr.	72

Zdroj: [17], [18], [22], [23].

Mikroregion Bystřicko se tedy vyznačuje především nízkou ekonomickou aktivitou, což je typický jev v periferních územích kraje s vysokým podílem malých obcí, horší nabídkou a dostupností pracovních příležitostí. Problémem je nezaměstnanost, která je za poslední čtyři roky na průměrné úrovni 5,8 %, což je nad průměrem za stejné období okresu (4,41 %).

Průmyslová zóna města Bystřice je obsazená. Pro velkého investora již není místo a pravděpodobně ani pracovní síla, nicméně určitá připravenost alespoň pro menší investory je na místě. Město nabízí dvě varianty: první – před kolejemi, zde je město vlastníkem cca 15 ha půdy, která je v územním plánu vedena pro průmyslovou výrobu. Nicméně se jedná o pozemky přikloněné k městu a využití jako průmyslovou zónu by město volilo až v krajním případě. Druhou variantou je možnost využití prostor uranových dolů či chemické úpravný, které pomalu končí. Jedná se o lokalitu průmyslovou v dojezdové vzdálenosti od města. Míra nezaměstnanosti v Bystřici nad Pernštejnem a okolí se neustále pohybuje nejen zřetelně nad republikovým průměrem, ale trvale překračuje i průměr okresu Žďár nad Sázavou. Zejména proto je již od druhé poloviny 90. let vznik nových pracovních příležitostí jednou z hlavních priorit vedení města, průmyslová zóna k tomu měla přispět. V současné době jsou nové výrobní haly společnosti Cooper Standard Automotive, které by měly nahradit práci propuštěným horníkům. Během několika let by tato firma měla nabídnout téměř 500 nových pracovních míst.

V neprospěch ekonomické situace vypovídá nejnižší poměr podniků s 50 – 249 zaměstnanci a podniků s více než 250 zaměstnanci. Těchto podniků je na ORP Bystřice nad Pernštejnem nejnižší podíl na 100 obyvatel v rámci Kraje Vysočina. Hlavními odvětvími, ve kterých jsou ekonomické subjekty činné, jsou velkoobchod a maloobchod, průmysl a stavebnictví.

6.1 Lokální ekonomika

V rámci prodloužení projektu Centra společných služeb (dále CSS) byl zpracován přehled malých a středních podnikatelů na území Mikroregionu Bystřicko. Tento dokument byl vytvořen zaměstnanci CSS ve spolupráci s jednotlivými obcemi. Níže je uvedena tabulka, ve které lze porovnat zastoupení malých podniků či živnostníků v jednotlivých odvětvích. Pro podrobnější přehled o činnosti firem vč. OSVČ lze nahlédnout do kompletního seznamu, který naleznete na: <http://www.regionbystricko.cz/dokumenty-css/>.

Tab. 14: Přehled podílu jednotlivých odvětví v obcích Mikroregionu Bystřicko

Obec	Celkem	Podíl			
		Zemědělství lesn. a vodní hospodářství	Průmysl	Stavebnictví	Obchod a služby
Blažkov	39	5	1	8	25
Bohuňov	29	6	1	9	13
Bukov	12	1	0	7	4
Bystřice nad Pern.	26	1	18	5	2
Býšovec	5	1	0	0	4
Dalečín	36	9	0	5	22
Dolní Rožínka	33	0	1	3	29
Horní Rožínka	8	2	0	4	2
Chlum-Korouhvice	14	3	0	7	4
Koroužné	32	7	0	9	16
Lísek	54	9	2	19	24
Milasín	5	2	0	1	2
Moravecké Pavlovice	8	3	0	1	4
Nyklovice	13	4	0	3	6
Písečné	13	4	0	5	4
Prosetín	33	7	0	8	18
Radkov	18	6	0	3	9
Rodkov	6	2	0	2	2
Rovečné	32	4	1	14	13
Rozsochy	16	6	2	3	5
Rožná	27	9	0	3	15

Sejřek	7	4	0	1	2
Skorotice	18	3	0	7	8
Strachujov	15	0	0	5	10
Strážek	37	5	0	11	21
Střítež	1	1	0	0	0
Sulkovec	19	3	2	4	10
Štěpánov nad Svratkou	41	10	1	15	15
Ubušínec	5	3	0	1	1
Ujčov	54	11	3	15	25
Unčín	29	7	1	13	8
Velké Janovice	9	5	0	1	3
Velké Tresné	18	0	0	13	5
Věchnov	16	3	0	5	8
Věstín	8	4	0	1	3
Věžná	9	2	0	3	4
Vír	51	6	0	12	33
Zvole	50	15	0	16	19
Ždánice	22	2	1	7	12
Celkem	868	175	34	249	410

Zdroj: obce, ARES

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že nejvíce podnikatelů v našem regionu je zaměřeno na odvětví obchodu a služeb. Další největší zastoupení má mikroregion v oblasti stavebnictví. Menší podíly byly zaznamenány v oblasti zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství. Odvětví průmyslu se nachází převážně ve spádovém městě Bystřice nad Pernštejnem a pouze ojediněle v některých obcích Mikroregionu Bystřicko.

7 SOCIÁLNÍ INFRASTRUKTURA

7.1 Školství

7.1.1 Mateřské školy

V roce 2019 působilo na území Mikroregionu celkem 15 mateřských škol, zřizovatelem všech jsou příslušné obce. V mateřských školách bylo umístěno celkem 679 dětí, což je přibližně 82,4% jejich kapacity. Tento stav není sice zcela vyhovující, ale koresponduje s demografickým trendem posledních let, který se mj. vyznačuje vzrůstající porodností. Dříve dosahovala naplněnost kapacity asi jen 65%. Existují ale i mateřské školy, kde kapacita neumožňuje přijmout všechny děti, které by měly zájem, týká se to např. Rožné, Věchnova. Střediskové město Bystřice nad Pernštejnem je zřizovatelem největší mateřské školy na území, která vznikla sloučením 3 mateřských škol pod jedno ředitelství v roce 2003 a nabízí předškolní výchovu pro 275 dětí. Při porovnání „naplněnosti“ školek s ostatními mikroregiony okresu, je na tom Bystřicko nejlépe a dokonce jsou školky u nás méně zaplněné než je okresní průměr. Stále ale výrazně zaostává za celorepublikovým průměrem. Oproti minulému sledovanému období (rok 1999) klesl počet mateřských škol v celookresním součtu o alarmujících 32 mateřských škol, což je v absolutním součtu o 783 dětí méně. V horizontu cca posledních 5 - 10 let se ale tento nepříznivý trend zastavil, protože od roku 2007 zůstává jejich počet nezměněn. Od tohoto roku se také začal počet obyvatel ČR i díky přirozenému přírůstku zvyšovat, otázkou je, jak dlouho bude tento trend nadále pokračovat.

Tab. 15: Přehled hlavních ukazatelů mateřských škol v regionech bývalého okresu Žďár n. S. k 30.9. 2019

Území	Počet MŠ	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	15	824	679	82,4	64	10,6
Nové Město n. M.	15	844	703	83,3	65	10,8
Velké Meziříčí	24	1 507	1412	93,7	113	12,5
Žďár n. S.	22	1 615	1 445	89,5	126	11,5
Okres Žďár n. S.	76	4 790	4 239	88,5	368	11,5
Kraj Vysočina	288	20 054	17 965	89,6	1 504	11,9
ČR	5 269	514 048	363 776	70,8	30 580	11,9

Zdroj: [19], [23].

7.1.2 Základní školy

Základních škol působilo na Bystřicku v roce 2019 celkem 15 a fungují jako příspěvkové organizace obcí, které jsou jejich zřizovateli. Úplné školy jsou ZŠ T. G. Masaryka, ZŠ Bystřice nad Pernštejnem Nádražní, ZŠ a MŠ Dolní Rožinka, ZŠ a MŠ Strážek a ZŠ a MŠ Štěpánov nad Svatkou. Zřizovaná krajem je Základní škola, Tyršova 106 v Bystřici nad Pernštejnem pro žáky se speciálními potřebami. Neúplné školy jsou ZŠ a MŠ Dalečín, ZŠ Lísek, ZŠ a MŠ Písečné, ZŠ a MŠ Prosetín, ZŠ Rozsochy, ZŠ a MŠ Rožná, ZŠ a MŠ Rovečné, ZŠ a MŠ Unčín, ZŠ a MŠ Vír, ZŠ Zvole. Pro druhý stupeň základního školního vzdělávání je v Bystřici nad Pernštejnem 1 třída osmiletého Gymnázia, Nádražní 760. Gymnázium je zřizováno krajem Vysočina. Gymnázium Bystřice k datu 30.6.2019 navštěvovalo 302 žáků. Soukromé ani církevní školy se na území nenacházejí.

Oblast Bystřicka je na tom ve srovnání s ostatními regiony bývalého okresu Žďár nad Sázavou téměř nejlépe. Celkový počet žáků navštěvujících ve školním roce 2018/2019 základní školy na území Mikroregionu byl 517 žáků a je výsledkem dlouhodobého poklesu. S tímto poklesem úměrně ubývá i počet pracovních pedagogických úvazků a průměrný počet dětí na školu

Tab. 16: Přehled hlavních ukazatelů základních škol v regionech bývalého okresu Žďár n. S. k 30.9. 2019

Území	Počet ZŠ	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	15	2 363	517	21,8	69	7,5
Nové Město n. M.	16	2 856	529	18,5	66	8

Velké Meziříčí	24	5 686	1 109	19,5	135	8,2
Žďár n. S.	19	5 762	1 464	25,4	167	8,8
Okres Žďár n. S.	74	16 667	3 619	21,7	437	8,3
Kraj Vysočina	266	---	45 179	---	3 196	14,1

Zdroj: [19], [23].

7.1.3 Střední školy a odborná učiliště

Dvě střední školy, které působí na území Mikroregionu, jsou naplněny ani ne z poloviny svých kapacit, což je ve srovnání s ostatními regiony třetí nejlepší výsledek u středoškolských zařízení, které zde působí, prakticky o 10% ale zaostává tato hodnota za průměrem bývalého okresu. Dochází zde však k určitému zkreslení, protože Gymnázium Bystřice nad Pernštejnem je naplněno hned z 84%, ale SOŠ zemědělská Bystřice nad Pernštejnem je naplněna pouze z 29 %, což dohromady vytváří asi poloviční naplněnost za celý Mikroregion. Tyto údaje svědčí jednak o tom, že došlo k určitému navýšení kapacit škol oproti minulým školním rokům, ale také k poklesu zájmu mladých lidí o středoškolské vzdělání.

Situace na učilištích celého regionu koresponduje s celospolečenským trendem „mít alespoň maturitu“, a proto v současné době není „in“ být vyučen a ovládat řemeslo. Již dnes je však na trhu práce nedostatek vyučených kvalifikovaných řemeslníků a tato situace se vzhledem k demografickému vývoji zatím nelepší. Školy sice v poslední době čím dál více lákají nové studenty různými propagačními akcemi, ale zda to bude mít pozitivní vliv však ukáže až vývoj v budoucích letech.

Jako příklad řešení tohoto nepříznivého trendu je možno uvést spolupráci Vyšší a střední odborné školy zemědělsko-technické v Bystřici n. P., která ve spolupráci s firmou Wera Werk s. r. o. otevřela učební obor šitý přímo na míru této firmě, která si tak pro sebe do budoucna vychovává odborníky. Další spolupráci má tato škola například s nedalekým podnikem Železářny Štěpánov.

Tab. 17: Přehled hlavních ukazatelů středních škol na Žďársku k 30.9. 2019.

Území	Počet škol	Kapacita škol	Počet žáků	% naplnění škol	Počet učitelů	Počet žáků/1 učitel
Bystřice n. P.	2	1066	493	46,25	63	7,8
Nové Město n. M.	2	1391	673	48,38	65	10,4
Velké Meziříčí	4	2010	793	39,45	85	9,3
Žďár n. S.	6	3590	2613	72,79	249	10,5
Okres Žďár n. S.	18	8057	4 572	56,75	462	9,9

Zdroj: [19], [23].

7.2 Zdravotnictví a sociální péče

7.2.1 Zdravotní péče

Základem sítě zdravotní péče v Mikroregionu je poliklinika v Bystřici n. P, která místním občanům poskytuje zdravotnické služby z řady lékařských oborů. Jedná se zejména o zajištění základní služby praktického lékaře jak pro dospělé, tak pro děti, dále zubní lékařství a řadu ambulantních specialistů jako například alergologickou, neurologickou, revmatologickou, gynekologickou, chirurgickou, ale i interní, psychiatrickou, logopedickou ambulanci a mnoho dalších. Samostatnou ordinaci praktického lékaře pro dospělé, děti a dorost, případně stomatologa či gynekologa mají také obce Dolní Rožínka, Rovečné, Rožná, Strážek, Štěpánov n. Svratkou a Vír. V ostatních obcích je vzhledem k malé populační velikosti zřízení obdobných zdravotnických zařízení nereálné. Vyšší zdravotnické služby včetně lůžkových oddělení zajišťuje Nemocnice Nové Město na Moravě, příspěvková organizace, která je plně vybavena jak po stránce lůžkové, tak ambulantní, co se týče jednotlivých lékařských oborů. V září roku 2016 zde dokonce bylo nově otevřeno pracoviště magnetické rezonance, na které do této doby museli pacienti dojíždět až do Jihlavy, případně Brna či Pardubic. V únoru 2019 bylo otevřeno nové dětské oddělení. Z hlediska doplňkových služeb zde v Mikroregionu najdeme také řadu očních optik, logopedii, homeopatickou poradnu, privátní psychologickou poradnu a také prodejnu se zdravotnickými a rehabilitačními pomůckami.

Vybavenost zařízeními zdravotní péče se jeví na Bystřicku na poměrně dobré úrovni, co se týče zastoupení různých oborů lékařství. Problémy jsou samozřejmě v malých obcích, kde musí obyvatelstvo za zdravotní péči dojíždět.

7.2.2 Sociální péče

Sociální péče představuje činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám, které jsou handicapovány věkem, tělesnými či mentálními schopnostmi či sociálním původem a dalším osobám, které se ocitly v obtížné životní situaci. Tuto péči je možné rozčlenit na ústavní, ambulantní a terénní sociální péči.

Tab. č. 18: Celkový přehled poskytovatelů sociálních služeb v Mikroregionu Bystřicko 2020

Název organizace, druh péče	Místo působení	Organizační forma	Zřizovatel
Sociální služby pro seniory a zdravotně a mentálně postižené			
Dům s pečovatelskou službou Dolní Rožínka	Dolní Rožínka 117, Dolní Rožínka	Příspěvková organizace	Obec Dolní Rožínka
Domov pro seniory Mítrov	Mítrov 1, Strážek	Příspěvková organizace	kraj Vysočina
Pečovatelská služba obce Vír	Vír	Příspěvková organizace	Obec Vír
Charitní pečovatelská služba pro seniory	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
ROSA – denní stacionář	Pod Horou 191, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Domácí hospicová péče	Horní 22, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Klub v 9 – služby pro podporu duševního zdraví	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Včela – centrum aktivizačních služeb pro seniory	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Domov Kamélie Křížanov	Ant. Štourače 847, Bystřice n. P.	Příspěvková organizace	Kraj Vysočina
Osobní asistence	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Klub seniorů	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
USMĚVÁČCI, z.s.	Višňová 878, Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Název organizace, druh péče	Místo působení	Organizační forma	Zřizovatel
Svaz tělesně postižených v ČR	Okružní 976, Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Svaz postižených civilizačními chorobami v ČR	Hornická 643, Bystřice n. P.		
Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR	Nádražní 479, Bystřice n. P.		
Klub stomiků ILCO Vysočina	Dvořiště 1032, Bystřice n. P.		
Pronájem kompenzačních pomůcek	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Služby pro rodiny s dětmi			

Nadosah – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	Masarykovo nám. 299, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Kopretina – centrum pro rodiče s dětmi	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (Portimo, o.p.s.)	Zahradní 580, Bystřice n. P.	Obecně prospěšná společnost	x
Pedagogicko-psychologická poradna	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n. S.)
Asociace náhradních rodin ČR, Klub Bystřice n.P.	Vírská 223, Bystřice n. P.	Nezisková organizace, Občanské sdružení	X
Sociální poradenství, dobrovolnictví			
Občanská poradna (Portimo, o.p.s.)	Zahradní 580, Bystřice n. P.	Občanské sdružení	x
Poradna pro pečující – Klára pomáhá z.s.	Příční 405, Bystřice n. P.		
Kambala – dobrovolnické centrum	Hornická 643, Bystřice n. P.	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Oblastní charita Žďár n.S.)
Sociální služby pro ohrožené skupiny obyvatel			
Terapeutická komunita Sejřek	Sejřek 13	Občanské sdružení	Občanské sdružení Kolpingovo dílo ČR Žďár n. S.
Spektrum – kontaktní a poradenské centrum v oblasti drogové problematiky	Žižkova 16, Žďár nad Sázavou, po domluvě v Bystřici n. P.	Občanské sdružení	Občanské sdružení Kolpingovo dílo ČR Žďár n. S.
Adiktologická ambulance Kolping	Zahradní 580, Bystřice n. P.		
Navazující sociální služby mimo Bystřici nad Pernštejnem			
Charitní domov Moravce	Moravec 53, Moravec	Domov pro seniory	Česká katolická charita
Portimo, o.p.s.	Drobného 301, Nové Město na Moravě	Obecně prospěšná společnost	Portimo, o.p.s.
Oblastní charita Žďár nad Sázavou	Horní 22, Žďár nad Sázavou	Církevní právnická osoba	Biskupství brněnské (Diecézní charita Brno)
Novoměstské sociální služby	Žďárská 68, Nové Město na Moravě	Příspěvková organizace	Nové Město na Moravě
Centrum Zdislava	Radnická 350, Nové Město na Moravě	Příspěvková organizace	Nové Město na Moravě
Ječmínek, o.p.s. - Domov pro matky (otce) s dětmi	Jirího z Poděbrad 15, Žďár nad Sázavou	Obecně prospěšná společnost	Ječmínek, o.p.s.
Domácí hospic Vysočina, o.p.s.	Vratislavovo nám 115, Nové Město na Moravě	Obecně prospěšná společnost	Domácí hospic Vysočina, o.p.s.
Psychocentrum – manželská a rodinná poradna kraje Vysočina	Horní 22, Žďár nad Sázavou		

Zdroj: [20], [23].

Z uvedeného přehledu vyplývá, že v Mikroregionu působí poskytovatelé sociálních služeb pro různé cílové skupiny uživatelů a rovněž několik služeb a projektů na hranici sociální oblasti, snažící se o zkvalitnění života potřebným. Nejčastěji jsou stávající poskytovatelé zaměřeni na cílovou skupinu seniorů a osob se zdravotním postižením. Jsou zde však i cílové skupiny, které v současnosti obslužené nejsou, nebo jen okrajově – jedná se o etnické skupiny, nezaměstnané, osoby v sociální krizi a nouzi, osoby společensky nepřizpůsobivé. Chybí zde také služby dobrovolnické. Na tyto typy sociálních skupin je třeba se

v budoucnu významněji zaměřit. Ostatní typy poskytovatelů sociálních služeb jsou zastoupeny dostatečně a co se lokalizace týče i poměrně rovnoměrně v území celého Mikroregionu, samozřejmě s dominujícím centrem Bystřicí n. P. a menšími centry kolem obcí, kde jsou poskytovány služby pečovatelské, jedná se o obec Vír, Dolní Rožinka. Mezi významné sociální služby poskytované v našem regionu patří také služby pro děti a mládež jako Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Nadosah, centrum Kopretina, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi apod. Významné je také zařízení pro léčbu závislostí Terapeutická komunita Sejřek.

8 CESTOVNÍ RUCH

V Mikroregionu Bystřicko existují velmi příznivé předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Je to dáno na jedné straně turistickým potenciálem krajiny, která svojí výškovou členitostí vytváří množství atraktivních zákoutí, pohledů a příležitostí pro různé typy turistických výletů, na druhé straně množstvím historických, kulturních a technických památek, které jako výsledky úsilí minulých generací doplňují obraz krajiny a dodávají jí neopakovatelný výraz. Právě jedinečná kulturní krajina, jako výsledek přetváření přírodní krajiny tvůrčí lidskou prací, je hlavním atributem přitahujícím turisty do území. Tento potenciál je zvyšován blízkostí velkých koncentrací obyvatel, především brněnské aglomerace, která je dobře dopravně dostupná (umožňuje tak realizaci jednodenních výletů veřejnou integrovanou dopravou), ale i obecně výhodnou polohou mezi oběma největšími aglomeracemi ČR.

8.1 Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu

Předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu jsou na Bystřicku nadprůměrné. Primárně nejvýznamnějším atributem je kulturní krajina, zahrnující množství významných přírodních lokalit a kulturních památek. Mikroregion Bystřicko leží v severovýchodním cípu Českomoravské vrchoviny. Centrem oblasti je město Bystřice nad Pernštejnem, které poskytuje zájemcům všechny potřebné služby od ubytování a stravování až po možnosti sportovního a kulturního vyžití. Území Bystřicka náleží do kraje Vysočina (bývalého okresu Žďár nad Sázavou), na východě sousedí s Jihomoravským krajem, na severozápadě je krátká hranice s Pardubickým krajem, na západě sousedí s Mikroregionem Novoměstsko a na jihu s Mikroregionem Velkomezeříčko-Bítešsko.

Mikroregion se nachází v Hornosvratecké vrchovině, kde Žďárské vrchy na severu oblasti navazují na jižnější Nedvědicou vrchovinu, která je nejčlenitější částí celé Vysočiny. Krajina se zde mírně svažuje od severu k jihu, k nejatraktivnějším místům pak patří údolí řeky Svratky, kde dochází k vysokému relativnímu převýšení (místy i přes 300 m). Vrchy kolem Svratky se tu pojí téměř v horské hřebeny a řadu nejvyšších vrchů Bystřicka lze nalézt právě tady, a to Horní les (774 m) u Nyklovic a Kočičí kopec (756 m) u Sulkovce. Podstatná část oblasti Bystřicka leží v přírodním parku Svratecká hornatina, který byl vyhlášen v roce 1996.

Bystřicko patří do úmoří Černého moře a celou oblast odvodňuje řeka Svratka se svými přítoky, z nichž největší jsou pravostranné Fryšávka, Bystřice, Nedvědička a Loučka. Svratka pramení u Křivého Javora a Žákovy hory, je dlouhá 173,9 km, plocha povodí je 7118,7 km². Vlévá se do Dyje ve střední nádrži Nové Mlýny. Kolem uvedených toků se zachovala spousta hradních zřícenin, na březích Svratky je to Dalečín, Pyšolec, Zubštejn a Hradisko u Štěpánova. Dominantní vodní plochou je přehradní nádrž Vír (dokončená 1958) s druhou nejvyšší hrází v ČR (76,5 m) a vodní plochou 223,6 ha vytváří v krajině výraznou dominantu a slouží jako zásobník pitné vody pro Brno. Nejvyhledávanější rybníky jsou Skalský a Domanínský v těsné blízkosti Bystřice n. P.

Jedno z nejvíce turisticky atraktivních míst v Mikroregionu je Westernové městečko Šiklův Mlýn u Zvole, které cca v posledních pěti letech prožívá nebývalý boom a každoročně sem přijíždí několik tisíc návštěvníků, jejichž příjezd má i příznivý multiplikační efekt na celý Mikroregion. Dominantou celého Mikroregionu (i když po posunutí hranic patří již do jiného kraje) je bezesporu hrad Pernštejn, jeden z nejkrásnějších a turisticky nejpritažlivějších hradů ČR. Další, turisticky atraktivní památkou je gotický kostel sv. Michala ve Vítochově a také barokní kostel sv. Václava ve Zvoli, což je známé dílo architekta Jana Blažeje Santiniho. Velkým lákadlem je v posledních letech také poměrně nově otevřené Centrum Eden v Bystřici nad Pernštejnem, které je zaměřeno na ekologii a je koncipováno jako zábavní a poznávací par, ve kterém můžete například navštívit horáckou vesničku, panský dvůr a bydlení, minipivovar, ekopavilon a farmu a jízďárnu Eden. V blízkosti centra Eden je vybudován nový park miniatur. Zde návštěvník nalezne dvacítku modelů hradů, klášterů a jiných památek v měřítku 1:50 tak, jak je bylo možné vidět v době jejich největšího rozkvětu na přelomu 14. - 15. století.

Mikroregion Bystřicko je charakterizován jako oblast, kde dominující ekonomickou aktivitou bylo v uplynulých desetiletích jednak zemědělství, jednak těžba a zpracování uranové rudy. Protože obě tyto činnosti jsou v posledních letech utlumovány a těžba uranové rudy byla již ukončena, snaží se obce Mi-

krone regionu společně s podnikatelskou sférou hledat alternativní činnosti. Jednou z nich, která byla zakotvena také do programových dokumentů Mikroregionu, je turistika, pro niž jsou v oblasti příhodné podmínky a ty nejsou dosud dostatečně využívány, i když situace se od posledního sledovaného období (rok 2000) zlepšila, a to i díky větší propagaci území. Asi jednu třetinu území pokrývají lesy, více než polovinu tvoří zemědělská půda.

8.2 Infrastruktura pro cestovní ruch

Turistickému potenciálu odpovídá i celá řada značených **turistických cest**, které jsou většinou využívány pro jednodenní pěší turistiku. K těmto cestám patří:

- pěší trasa Z1 – malá hradní (16 km),
- pěší trasa Z2 – velká hradní (26 km),
- pěší trasa Z3 – do nejkrásnějšího údolí na světě (21 km).

Dále je to celá řada **cyklotras**, které se stávají velmi populární např. pro rodinné výlety. Patří sem:

- cyklotrasa B1 – kolem bystré vody malá (31 km),
- cyklotrasa B2 – kolem bystré vody střední (55 km),
- cyklotrasa B3 – kolem bystré vody velká (61 km),
- cyklotrasa Z4 – výhledová (19 km),
- cyklotrasa Z5 – malá zubří (14-38 km),
- cyklotrasa Z6 – velká zubří (59 km).

Další možností sportovního vyžití na kole jsou tzv. cyklovýlety, kterých je celkem osm, jsou rozděleny podle délky od 25 do 70 km a vedou z velké části obcemi Mikroregionu. V Mikroregionu je vybudována i jedna cyklostezka, tzv. Svratecká vodohospodářská naučná stezka, jejíž délka je 16 km a vede malebnou přírodou kolem Vírské přehrady.

Vytyčení cyklotras v posledních letech odráží rostoucí zájem o tento druh sportu a délkou vyznačených cyklotras patří Mikroregion v ČR k nadprůměrným. Územím prochází i dvě dálkové značené cyklotrasy (Pražská a Regionální moravskoslezská cyklotrasa A). Jak je vidět, nabídka je velmi široká a vybere si opravdu každý.

V neposlední řadě je možno v zimním období využít **lyžařské vleky**, které se ve členitém terénu Mikroregionu také nacházejí, konkrétně v Karasíně u Bystřice n. P. a v Dalečíně, oba jsou vybaveny i umělým osvětlením.

Velké množství informací, které jsou užitečné pro návštěvníky Mikroregionu, poskytuje formou letáků a dalších materiálů velice dobře vybavené Turistické a informační centrum (TIC) v Bystřici n. P.

Pěší trasy

Síť značených pěších turistických tras je spravována odborem KČT s okresní působností ze Žďáru nad Sázavou. Hlavní křižovatky značených tras v regionu představují Bystřice nad Pernštejnem, Vír, hrad Zubštejn, Nedvědice, Podmitrov, Šiklův mlýn a Dalečín. Hlavními značenými trasami jsou:

- páteřní trasy sledující toky řek Svratky (Jimramov – Dalečín – Vír – Štěpánov – Nedvědice) a Loučky (Nové Město na Moravě – Strážek - Habří – Tišnov)
- spojovací trasy z centra k hlavním turistickým cílům jako je Pernštejn (Bystřice – Nedvědice), Šiklův mlýn (Bystřice – Zvole) a Vír (Bystřice – Vír)

- periferní trasy spojující navzájem turistické cíle v regionu, příp. tyto s cíli v sousedních regionech Nedvědice – Rožná – Šiklův mlýn, Štěpánov – Bystřice – Dalečín, Vír – Zubří, Vír – Svojanov, Vír – Olešnice

Barvy tras ke značení použité neodrážejí vždy jejich důležitost nebo prostupnost. Základní filozofií KČT v oblasti správy značených pěších tras je udržování jejich stávajícího stavu, v jehož rámci je nyní síť považována za hotovou, u níž není žádoucí provádění větších změn, přeložek tras nebo další zahušťování sítě. Ústup oblíbenosti pěší turistiky (převážná část pěších turistů patří ke generaci 50+) u současné generace má za následek zanikání pěších stezek v krajině. Současný stav sítě pak ani neodráží rozvoj nebo vznik nových turistických míst a liniových tras, takže nemá vždy optimální podobu a požadavek na prostupnost krajiny a dostupnost turistických cílů.

Cyklotrasy

Síť značených cyklistických tras je rovněž spravována odborem KČT s okresní působností ze Žďáru nad Sázavou. Hlavní křižovatky značených tras v regionu představují Bystřice nad Pernštejnem, Vír, Nedvědice, Šiklův mlýn a Dalečín. Hlavními trasami protínajícími region jsou:

- páteřní dálková trasa č. 1 „Pražská“ (Praha - Lísek – Bystřice – Nedvědice- Brno)
- dálková trasa č. 19 „Posázavská“ (Lísek – Nové Město n. Mor. - Davle)
- tematická trasa Mlynářská (Nové Město – Zvole – Hardegg)

Síť regionálních cyklotras IV. třídy (značené čtyřmístným číslem)

V trase páteřní dálkové cyklotrasy č. 1 byla vyznačena v roce 2015 evropská dálková trasa EuroVelo č.4 „Trasa střední Evropou“.

V rámci celého regionu je připravováno vyznačení cykloturistických okruhů Zubří stezky.

Stav a lokace cyklotras je dána stavem z roku 1997. Současný stav proto znovu neodráží rozvoj nebo vznik nových turistických míst a nových liniově budovaných stezek v krajině, takže nemá vždy optimální podobu a požadavek na prostupnost krajiny a spojení turistických cílů. To částečně změnil záměr vyznačení lokální cykloturistické sítě (Zubří stezky), který poněkud optimalizoval síť stávajících tras v regionu.

Trasy jsou navrženy tak, aby obsáhly **širokou škálu zajímavých historických, technických či kulturních míst**, jež náš region nabízí. Různá délka a náročnost dává škálu příležitostí, ze kterých si vybere každý. **Zubří stezky** zahrnují síť deseti okružních tras, z nichž každá sleduje jednu tematickou linku.

1. Za relaxací: nenáročná relaxační trasa, která vás zavede k odpočinkovým místům v blízkém okolí Bystřice nad Pernštejnem. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice, náměstí – Sportovní hala – Domanínek – Domanínský rybník – Skalský rybník – Bohuňov – Borovinka – Domanín – Bystřice. **Celkem měří 20 km**, vede po asfaltových, zpevněných a lesních cestách. Zvládnou ji i rodiny s dětmi.

2. Za historií: vyjíždka po historických, architektonických a technických památkách a zajímavostech regionu. Poznáte místní skvosty od románského kostelíku ve Vítochově, po funkcionalistickou vilu Gustava Jaroška v Dalečíně. Navštívíte pozůstatky středověkých hradů a Vířskou přehradu sevřenou skalami a tmavými lesy, to vše v kouzelném okolí údolí řeky Svratky. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice nad Pernštejnem - Dvořiště - Lesoňovice - Pivonice - zříceninu hradu Zubštejn - Kobylnice - hrad Pyšolec - Vír - vodní dílo Vír I. - Dalečín - Písečné - Vítochov - Ždánice - Bystřice nad Pernštejnem. Celá středně náročná trasa **měří 39 km** a je vhodná pro **treková a horská kola**.

3. Za výhledy: výjezd pro zdatnější příznivce putování na kole vede malebným kopcovitým terénem, přes čtyři rozhledny a vyhlídky, ze kterých se pokocháte pohledem na labyrint lesů, luk, vesniček a cest okolní krajiny. Pokud se odhodláte vystoupat na rozhledny, které se vám po této trase postaví do cesty, bude pro vás tento výlet jistě nezapomenutelným zážitkem, při kterém spatříte krajinu od Jeseníků až po Brno. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice nad Pernštejnem - Ždánice - Karasín - Hrdá Ves - Vír - vodní dílo Vír I. - Chlum-Korouhvice - Rozhledna Horní les - Rovečné - Bolešín - Koroužné - zřícenina hradu

Zubštejn - Pivonice - Lesoňovice - Dvořiště - Bystřice nad Pernštejnem. **Náročnější trasa měří 45 km** a je vhodná pro treková a horská kola, protože místy vede lesními a polními cestami.

4. Za malebností: poznejte hrad Pernštejn v Nedvědicích a hrobku Pernštejnů v Doubravníku, kryté dřevěné lávky, malebnou krajinu "Nedvědicích Krkonoš", bledulové údolí Chlébského potoka, hluboké Sýkořské lesy a kouzlo rozmanité a členité Svratecké hornatiny. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice nad Pernštejnem - Zlatkov - Suché louky - Věžná - hrad Pernštejn - Nedvědice - Dolní Čepí - Ujčov - Lískovec - Věchnov - Bratrušín - Bystřice nad Pernštejnem.

Středně náročná trasa měří 31 km. Vede převážně po asfaltovém nebo zpevněném povrchu.

5. Za uranem: krásná a pestrá příroda spolu s technickými zajímavostmi spojenými s těžbou uranu. Určité stojí za to investovat síly do delší varianty, která vás povede divoce romantickým a tajemným údolím říčky Bobrůvky až k Lesnímu penzionu Podmitrov. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice, nám. – Bratrušín – Věchnov – Kovářová – Nedvědice – Sejřek – Rakové – Klokočí – Olší – u Drahonína – Moravecké Pavlovice – Lopaty – Střítež – hrad Bukov/Lísek – Bukov – Milasín – Rožná – Zlatkov – Bystřice. **Středně náročná trasa měří 45 km** a vede po asfaltových, zpevněných i polních cestách.

6. Za zábavou: cyklovýlet kolem staveb J. B. Santiniho vás přivede před Westernové městečko Šiklův mlýn s bohatým letním programem pro každého. Dolní Rožínka se zámek rodu Mítrovských a lesoparkem nabídne trochu odpočinku a relaxace. A vyznavače adrenalinové zábavy jistě potěší návštěva místního strašidelného zámku Draxmoor a Fotoparku Krokodýl. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice, nám. – Zlatkov – Rožná – Dolní Rožínka – Blažkov – Šiklův mlýn – Olešínky – Zvole – Horní Rožínka – Rozsochy – Domanín – Bystřice n. P. **Nenáročná trasa měří 26 km** a je vedena po asfaltových cestách.

7. Za sportem: celodenní výlet, během kterého můžete navštívit různé sportovní areály a inspirovat se k dalšímu aktivnímu programu. Na osvěžení využijte přírodní koupaliště a na vyplavení adrenalinu třeba lanový park. Neminete ani unikáty jako je památník posledního vlka. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice, nám. – Domanín – Borovinka – Janovičky – Písečné – Velké Janovice – Malý Lísek – Lísek – Koníkov – Zuberský rybník – Nové Město na Moravě – Vysočina Aréna – Nová Ves – Dlouhé – Račice – Olešínky – Zvole – Horní Rožínka – Rodkov – Vojetín – Eden farma – Bystřice n. P. **Náročnější trasa měří 58 km.** Cyklisté zde musí počítat s asfaltovými, zpevněnými i polními cestami.

8. Za lidovou architekturou: výlet, začínající v obci Dalečín, provede návštěvníka po památkách místní lidové architektury malých vesniček a zavede vás také na pohádkové klasicistní náměstí městyse Jimramova. Na výběr je okruh Jimramovský nebo Ubušínský, anebo si můžete na celodenním výletu prohlédnout krásy obou okruhů. **Trasa zahrnuje tato místa:** Dalečín - Unčín - Strachujov - Jimramov - Míchov - Lísek - Velké Janovice - Dalečín. **Nenáročná trasa měří 22 km.**

9. Za permoníky: cesta přes hluboké údolí Svatky vás zavede do Štěpánova nad Svatkou, který byl rudním revírem a průmyslovým centrem pernštejského panství. V okolí Štěpánova, Čepí, Švařce a Koroužném najdete mezi skálami mnoho bývalých štol a dalších památek po těžbě stříbra, mědi a železné rudy. **Trasa zahrnuje tato místa:** Bystřice nad Pernštejnem - Bratrušín - Věchnov - Vrtěžír - Štěpánov nad Svatkou - Čtyři Dvory - Prosetín - Koroužné - Vír - Bystřice nad Pernštejnem. **Celá trasa měří 36 km.**

10. Za potulkou: cesta vyšperkovaná nádhernými vyhlídkami podtrhuje rázovitost Bystřicka. Provede nás i srdcem uranového průmyslu a přinese nejedno překvapení. Ždánice - Dvořiště - Lesoňovice - Věchnov - Býšovec - Rožná - Dvořiště - Rodkov - Rozsochy - Domanín - Domanínský rybník - Ždánice. **Celá trasa měří 35 km.**

Stezky pro bezmotorovou dopravu (cyklostezky, in-line, stezky pro pěší)

Vedle sítě značených pěších a cyklistických tras situovaných zpravidla na stávající komunikace pro motorovou dopravu nebo na polní a lesní cesty, jsou v regionu rovněž vybudovány účelové komunikace pro

bezmotorovou dopravu – cyklostezky. Jejich lokace je vázána na filozofii tvorby sítě/pavučiny okolo centra regionu. Hotovými stavbami nyní jsou:

- stezka Sportovní hala Bystřice – Domanínek, s in-line oválem
- stezka Domanínek – parkoviště u Domanínského rybníku
- stezka Dolní Čepí – Ujčov
- stezka Bystřice – Rácová – Ždánice
- stezka od Edenu – parkoviště u Domanínského rybníku
- stezka parkoviště u Domanínského rybníku – ke křižovatce na Rozsochy
- stezka Na pile (Domanínek) – Domanín

Dalšími trasami s vyloučením běžné motorové dopravy jsou asfaltové lesní komunikace, které se kvalitou povrchu často rovnají cyklostezkám, a mají velký turistický potenciál. Atraktivními úseky jsou např.:

- Dalečín – hráz Vírské přehrady tzv. pravobřežka
- Chlébské – Hrádky
- Korouhvice – Horní les
- Koníkovské polesí

Běžecké trasy

Upravované a vyznačené turistické běžecké trasy, které jsou známy především na Novoměstsku, navazují na východě u Míchova a u Zubří na upravované a vyznačené Bystřické okruhy (dvě stopy pro klasický styl):

- základní okruh Bystřice – Domanínský rybník – Borovinka – Bystřice
- navazující Borovinka – Skalský dvůr – Lísek – Janovičky – Borovinka
- Lísek – Dalečín – Vítochov – Písečné – Janovičky – Lísek
- Rovné – Divišov – Zubří – Vojtěchov – Rovné

Vzhledem k teplým zimám nebo slabé sněhové pokrývce a absenci uměle zasněžovaného areálu v regionu využití běžeckých tras upadá a jsou spíše ve stínu známějších Novoměstských okruhů.

Hipostezka

Díky venkovskému charakteru krajiny regionu a přítomnosti mnoha farem s chovem koní a agroturistickými prvky bylo Bystřicko zařazeno do programu vyznačení sítě hipostezek v Kraji Vysočí na pro turistiku na koních. V současnosti tak protíná region v SJ směru vyznačená hipostezka č. 112 Dukovany – Javorek, a to v úseku Podmitrov (stanice) - Horní Rozsídka (stanice) - Šiklův Mlýn (stanice) - Nad Horní Rožínkou (odb.) - Janovičky (stanice) - Dalečín (stanice), kde jsou vhodné stanice pro ustájení koní a potřeby hipoturistů.

Naučné stezky

Naučné stezky jsou koncipovány s ohledem na naučný charakter jejich pojetí. Jde o trasy osazené informačními tabulemi, v případě některých vyznačené i v terénu za použití turistického značení, které využívají stávající komunikace a lesní a polní cesty. Některé mají charakter pěších tras, v případě některých jde spíše o cykloturistickou nebo automobilovou trasu.

Svratecká vodohospodářská naučná stezka na trase Dalečín náměstí – Švařec úpravna vody, je dlouhá 16,1 km. Součástí stezky je 17 panelů s naučnými texty a grafickými materiály a také 5 informačních panelů o obcích na trase (Dalečín, zaniklá obec Chudobín, Vír, Koroužné a Švařec).

Bystřická zastavení jsou volným pokračováním Svratecké vodohospodářské naučné stezky. U odbočky na Dvořiště se trasa dělí. Vede buď k zastavením v intravilánu města, nebo kolem rybníka Křepelák, přes Ždánice k rozhledně na Karasíně. Trasa s výkladovými panely v terénu poskytuje mnoho poznatků o významu vody pro krajinu i člověka a seznamuje s historií vodohospodářství. Kromě panelů a laviček jsou součástí zastavení i tři dřevěné víceúčelové otevřené pavilony, zařízení pro vybití energie vandalů, koše a minisportoviště. Na posledním zastavení, na Vrchové, je dílna v přírodě „Zasad' strom na Vysočině“ umístěná v blízkosti rozhledny na Karasíně. V dílně si můžete vybrat podle osazovacího plánu jednu ze 150 sazenic 24 druhů původních dřevin Vysočiny a zasadíte si ji do Plevova lesoparku. Kromě sazenic je zde připraveno i nářadí, potřebné návody a odborná obsluha.

Po naučných stezkách na hrad Pernštejn v současnosti zahrnuje 3 trasy. Devatenáct informačních tabulí na dvou kratších trasách z první etapy seznamuje s nejzajímavějšími místy podhradí Pernštejna na území obce Nedvědice a osady Pernštejn. Druhá etapa naučných stezek připomíná staré těžby železné rudy, pegmatitu, živce, mořské pěny a věhlasné naleziště opálů. Umožní nahlédnout do strážního systému nedobytného hradu, jehož fungování zajišťovali poddaní z obce Smrček a z dalších obcí. Stezka zavede návštěvníky na místa neobvyklých výhledů na hrad Pernštejn i okolní vrcholy.

Školní naučná stezka Štěpánovský čtyřlístek v blízkém okolí Štěpánova přibližující rozmanitost přírody regionu. Stezka má mít 11 zastavení a tvoří uzavřený okruh. Výchozí stanoviště je u základní školy, kde je umístěna mapa a seznam jednotlivých zastavení.

8.3 Ubytovací zařízení

Atraktivita kulturní krajiny Mikroregionu se odráží v nabídce turistického ubytování, která je poměrně pestrá. Celková ubytovací kapacita je uvedena v následující tabulce.

Tab. č. 19: Ubytovací kapacity v obcích Mikroregionu Bystřicko 2020

Obec	Typ zařízení	Název	Ubytovací kapacita (lůžek)
Bystřice n. P.	Penzion	Penzion Hotelovka	35
	Penzion	Penzion Borovinka – Domanín	54
	Penzion	Chalupa pod Lipami – Domanín	32
	Ubytovna	Sporthotel	51
	Ubytovna	Domov mládeže	111
	Ubytovna	Starý špitál	7
	Soukromé	Zbyněk Matuška – Domanínek	5
	Soukromé	Na Hájence – Karasín	21
	Soukromé	Ski areál – Karasín	14
	Soukromé	U Boba – Karasín	6
	Soukromé	Apartmány Karasín	12
	Ubytovna	Orlovna	25
	Hotel	Ala Hotel	30
	Soukromé	Chalupa Pivonice, č.p. 32	14
	Soukromé	Chalupa u Dvořáků - Pivonice	6
	Soukromé	Chalupa pod Zubštejnem, č.p.39 - Pivonice	14
Bohuňov	Soukromé	Rodinný dům v Bohuňově	9

Dalečín	Penzion	Penzion U svatého Jakuba	6
	Soukromé	Apartmány Dalečín	8
	Soukromé	Gama Group apartmány	18
	Soukromé	Gama Group Vila	16
	Soukromé	Chalupa U sjezdovky	15
	Soukromé	Guest House Blanka	9
Dolní Rožínka	Ubytovna	Ubytovna Sedmička	48
Koroužné	Soukromé	Chalupa Koroužné	9
Horní Rožínka	Soukromé	Statek	13
	Penzion	Penzion Opajda	25
Lísek	Hotel	Hotel Skalský Dvůr	166
	Hotel	Hotel Vojtěchov	52
	Penzion	Skalský mlýn	18
	Soukromé	U Houdků	8
	Soukromé	Katalin	8
	Soukromé	Hájovna – Vojtěchov	12
Moravecké Pavlovice	Penzion	Penzion U statkářky	16
Písečné	Soukromé	Chalupa u Vipa	14
Prosetín	Penzion	Čtyři Dvory	35
Rovečné	Penzion	Penzion U Lípy	35
	Soukromé	Roubenka Čarták	14
Rozsochy	Soukromé	U Pazderů	14
	Soukromé	Ubytování v Rozsochách	6
Rožná	Hotel	Hotel Hájek	22
	Penzion	Slovácká chalupa	35
Skorotice	Ubytovna	Turistická ubytovna Chlébské	23
Strážek	Penzion	Lesní penzion Podmitrov	90
Sulkovec	Soukromé	Roubenka Vysočina - Sulkovec	10
	Soukromé	Roubenka Sulkovec	8
Štěpánov nad Svratkou	Penzion	Penzion Hodůnka	25
	Soukromé	U Kotlánů	8
	Soukromé	Chalupa Balcar	21
Ujčov	Penzion	Penzion Zubr	39
	Soukromé	U Lukášků – Lískovec	8
Unčín	Penzion	Penzion Horácko	27
Věstín	Penzion	Penzion U Klujů - Věstínek	28
	Penzion	Penzion U Šikulů - Bolešín	45
Vír	Penzion	Penzion Pohádka – Hluboké	20
	Ubytovna	Ubytovna obce Vír	50
	Soukromé	U pramene Vírského vánku	12
	Hotel	Hotel Vír	52
	Soukromé	U Hamříků	10
	Soukromé	Chaloupka u řeky	15
Zvole	Hotel	Hotel Colorado Grand Šiklův Mlýn	84
	Hotel	Residence Arizona	100

Zdroj: [3], [21], [23].

Z tabulky je možno posoudit, že ubytovací kapacity jsou ve 22 z 39 obcí Mikroregionu a dále to, že větší na ubytovacích zařízení je situována ve dvou oblastech. První je oblast Bystřice n. P. a její blízkém okolí a druhá je oblast v okolí Vírské přehrady (Vír, Dalečín, Unčín). Celková kapacita ubytovacích zařízení uvedených v tabulce č. 19 je 1743 lůžek, což je oproti minulému sledovanému období (rok 2016) značný nárůst o více než 300 lůžek. Není to ovšem způsobeno jenom tím, že by se budovaly ubytovací kapacity nové, ale také tím, že některá zařízení nebyla do této statistiky zahrnuta i když existovala, případně některá zařízení rozšířila své kapacity.

Pokud doplníme kapacitu lůžek Mikroregionu Bystřicko uvedenou v tab. č. 19 o sezónní kempy, které jsou na Dvořištích u Bystřice n. P., u Domanínského rybníka, u penzionu Podmitrov, u hotelu Vojtěchov

a v Šiklově Mlýně a některé soukromé chalupy poskytované k sezónní rekreaci, je možno konstatovat, že nabídka ubytování je pro návštěvníky Mikroregionu dostatečná s celkovou kapacitou cca 1828 lůžek.

Monitoring agentury CzechTourism ukazuje pro cestovní ruch na Vysočině velmi výrazný rys krátkodobosti pobytu návštěvníků, který se projevuje především absencí využívání ubytovacích kapacit. Bez noclehu navštíví východ Kraje Vysočina 2/3 návštěvníků, v zimních měsících je to více než 80 %. To má po ekonomické i rozvojové stránce značný dopad. U těch, kteří na Bystřicku přece jen zakotví, převažují návštěvníci pobývající zde týden, případně víkend. Region tak vykazuje určitý rys spíše víkendové destinace.

9 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Hlavním reliéfovým fenoménem Mikroregionu Bystřicko je údolí Svratky a navazujících údolí jejich přítoků označované jako Svratecká hornatina, stejnojmenný je i název přírodního parku, který pokrývá větší část území Mikroregionu. Hluboké údolí Svratky s vodními nádržemi Víř I a II, zaklesnutými meandry, místy širokou údolní nivou s významnými zásobami podzemních vod, velmi rozmanitým využíváním údolních svahů, sice převážně zalesněnými, ale místy s relikty pastvin, polí a luk, je přírodní osou území, na kterou navazují přítoky Svratky.

Jde o vodní toky Bystřici, Nedvědičku, Loučku a Bobrůvku, které vytvářejí rovněž sice menší, ale přesto výrazně zahluobená údolí, navazující na hlavní svratecké údolí. Na tato údolí navazují menší údolí přítoků zmíněných vodních toků, dohromady vytvářejí stromovitý obraz vodní sítě, která má svůj počátek ve svahových úpadech a suchých údolích. Údolí jsou oddělena meziúdolními hřbety s mozaikou kopců, pahorků a hřbítků. Reliéf Mikroregionu je velmi členitý vertikálně i horizontálně, výškový rozdíl je přes 400 m., nejvýše vystupuje Horní les (774 m n. m.) a nejnižší je položen Ujčov (334 m n. m.).

Chladnější typ podnebí dává velké šance pro zimní rekreaci a sporty vázané na sněhovou pokrývku. Toto podnebí je vhodné i pro letní rekreaci a sporty a umožňuje i pobyty u vody s koupáním (Domanínský a Skalský rybník). Region má velmi dobré uspořádání krajiny, která umožňuje lesnictví, podhorské zemědělství, letní i zimní rekreaci, turistiku a sporty, využívající významné vodní zdroje (Vírská přehrada). Ochrana přírody ale nemusí být v rozporu s využíváním krajiny, ba naopak, je výzvou pro šetrnější vztah k přírodě krajiny, která poskytuje kvalitní životní prostředí.

Na území Mikroregionu není rozvinut těžký nebo chemický průmysl, v blízkosti není ani žádná tepelná elektrárna, která by znečišťovala životní prostředí. Krajina je ale lokálně postižena více než padesátiletou těžbou uranové rudy v oblasti Dolní Rožínky a Rožné. Toto zatížení vyžaduje neustálý monitoring a zmírňování dopadů těžby a úpravy na krajinné ekosystémy. Je to úkol dlouhodobý, spojený s čištěním důlních i odkalištních vod a s likvidací vlastních odkališť.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

10 ANALÝZA NAPLNĚNÍ PROGRAMU ROZVOJE Z ROKU 2016

Jedním z úkolů této strategie je analyzovat naplnění Programu rozvoje Mikroregionu Bystřicko, který byl zpracován v roce 2016 a byly v něm stanoveny konkrétní projekty (akce), které si jednotlivé obce Mikroregionu stanovily k jednotlivým problémovým okruhům zrealizovat. Tyto akce byly stanoveny v časovém horizontu cca 5 let a byly zde uvedeny i předpokládané finanční zdroje a předpokládaný investor. Toto vyhodnocení je velice důležité před vypracováním nové strategie proto, aby si bylo možné udělat skutečnou představu o realitě naplnění strategie předešlé. Nově aktualizovaná strategie bude vycházet z analýzy území, z konzultací s jednotlivými obcemi a následně vytvořené SWOT analýzy. Případné nenaplnění některých akcí může vést znovu k zařazení do aktualizované strategie rozvoje.

10.1 Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

10.1.1 Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- příprava nových lokalit určených pro podnikatelské využití, včetně výkupu a zcelování vhodných pozemků
- vybudování inženýrských sítí k okrajům těchto pozemků
- evidence opuštěných a nevyužívaných objektů (tzv. brownfields) a jejich nabídka potencionálním investorům
- podpora formou dotace stavebních nákladů na rekonstrukce komerčně využitelných budov ve vlastnictví obce
- rozvoj služeb pro podnikatele, podpora vzdělávacích a poradenských aktivit pro podnikatele
- podpora pilotních podnikatelských projektů malých a středních podniků využívajících místních zdrojů surovin
- zlepšení informovanosti o celostátních i regionálních programech případně programech EU, které podporují podnikání
- rozvoj spolupráce mezi podnikatelskými subjekty a subjekty veřejné správy
- podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje
- zajistit vznik nových pracovních míst a rozvoje stávajících podporou drobných forem podnikání při zachování různorodosti venkovské ekonomiky
- podpora regionální produkce a nových pracovních míst

Tabulka č. 20: Obecní záměry priority Podpora malého a středního podnikání v obcích

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Vytváření pracovních míst v rámci VPP	Ano	800	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

Firma Wera Werk rozšířila výrobu na svých pozemcích o celou výrobní halu, v současné době má zastavěné všechny své pozemky a další rozšíření se neplánuje. Výrobu tato firma zahajuje i v jiné lokalitě kraje Vysočina. Průmyslová zóna města Bystřice je již zaplněna a to především firmou Cooper Standard, Adoz a dalšími. Nyní město Bystřice nabízí pro menší podniky areál bývalé chemické úpravy nebo pozemky před kolejemi.

10.2 Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině

10.2.1 Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- vzdělávací činnost majitelů lesů o hospodaření v lesích (aktuálnost)
- motivace k šetrnému hospodaření
- obnova původních porostů a zalesňování vytěžených porostů
- investice do lesnické infrastruktury na podporu obnovy lesních cest, vodohospodářských objektů
- zavádění opatření pro podporu schopnosti krajiny zadržovat vodu
- preventivní opatření proti poškozování lesů

Tabulka č. 21: Obecní záměry priority Podpora udržitelného hospodaření v lesích

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Obnova původních porostů lesa	Ano	200	Obec
Lesní společenství obcí Karasín	Úprava vodního režimu v lese Jilmová	Ne	1500	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

Projekt úpravy vodního režimu v lese Jilmová je nyní v přípravě. Projekty v této části strategie jsou velmi důležité z dlouhodobého hlediska, aby byla voda zadržována v krajině a nedocházelo k extrémním suchům, jak tomu bylo v předešlých létech.

10.2.2 Priorita: Pořízení lesnické techniky

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů
- modernizace lesní techniky
- hospodárné a šetrné nakládání s lesními porosty

Tabulka č. 22: Obecní záměry priority Pořízení lesnické techniky

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Modernizace lesní techniky	Ne	1500	Obec
Strážek	Nákup lesní techniky	Ne	200	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

Většina obcí mikroregionu vlastní obecní lesy, proto je pořízení lesní techniky zahrnuto do strategie území. Bohužel v předchozí verzi strategie byly tyto záměry dva a ani jeden z nich se nepodařilo zrealizovat.

10.2.3 Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- investice do zalesňování vytěžených lesních porostů
- podpora investic vedoucích k ekologické stabilitě krajiny – výsadba a obnova lesních porostů, obhospodařování luk, šetrné a biologické zemědělství

- opatření vedoucí k zachování ekosystémů v krajině
- zavádění protipovodňových opatření a opatření na podporu stabilizačních úprav v krajině

Tabulka č. 23: Obecní záměry priority Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Písečné	Ochrana životního prostředí, výsadba zeleně	Ne	200	Obec
Prosetín	Realizace biokoridorů a biocenter	Ne	2 000	Obec
	Oprava lesních cest	Ne	10 000	Obec
Rozsochy	Protipovodňová opatření	Ne - odloženo	3 000	Obec
Lesy obce Blažkov	Investice do lesnické infrastruktury a do hmotného majetku – lesní cesty, vodohospodářské objekty, související stavby atd.	Ne	750	
Bystřice n. P.	Suchý poldr Kozlov	Ne	3 000	Obec
	Suchý poldr Rovné	Ne	5 000	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

Území má mnoho lesních a polních cest, které slouží především k dostupnosti pozemků majitelům, ale také často jako spojnice mezi obcemi či turistické trasy. Do těchto cest by bylo třeba investovat pro jejich udržení. Bohužel nejsou finance pro tyto záměry, což je vidět i v tabulce výše.

10.3 Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí

10.3.1 Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora odbahnění a revitalizace místních rybníků
- investice do budování vodních nádrží a nádrží na zadržování vody
- zavádění opatření podporujících hospodárné využívání vodních zdrojů
- podpora budování nových uměle vytvářených vodních zdrojů

Tabulka č. 24: Obecní záměry priority Odbahnění a revitalizace rybníků

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Věchnov	Odbahnění Horního rybníku	Ne – realizace 2/2021	2 000	Obec, MZe
Věžná	Odbahnění obecního rybníku	Ano	250	Obec
Prosetín	Odbahnění a revitalizace rybníka v Prosetíně	Ne	500	Obec
Dolní Rožínka	Obnova retenční nádrže Jivina	Ano	2 000	Obec, MZe
Dolní Rožínka	Odbahnění návesní požární nádrže v Horní Rozsíčce	Ano	280	Obec
Ždánice	Odbahnění rybníku na návsi	Ne - odloženo	500	Obec
Ujčov	Odbahnění Lískoveckého rybníku	Ne - odloženo	1 250	Obec
Rožná	Odbahnění rybníka Křižník	Ne	500	Obec
Strážek	Odbahnění rybníka Jemnice	Ne	5 000	Obec
Strážek	Odbahnění rybníka Moravecké Janovice	Ano	978	Obec, OPŽP
Střítež	Oprava hráze obecního rybníku a jeho odbahnění	Ano	13 888	Obec
Zvole	Odbahnění rybníku na Olešínkách	Ano	2 341	Obec

Zvole	Odbahnění obecního rybníku ve Zvoli	Ne	500	Obec
Milasín	Výstavba vodní nádrže	Ne - odloženo	2 000	
Velké Janovice	Rekonstrukce rybníka	Ano	4 200	Obec, Mze
Písečné	Revitalizace obecního rybníka a hráze	Ano	1 750	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Vybudování rybníku smrčina v Domaníně	Ne	4 000	Obec
Blažkov	Retenční nádrž Blažkov	Ano	1 400	Obec
Blažkov	Novostavba rybníku Nová Smetanice	Ano	1 400	Obec
Lesní společenství obcí Karasín	Retenční nádrž Jilmová	Ne		V přípravě

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

V rámci priority odbahnění a revitalizace rybníků došlo v pěti obcích k odbahnění rybníků, v Blažkově se podařilo vybudovat nový rybník. Některé obce opravily hráze.

10.3.2 Priorita: Komunální odpad

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora budování nových sběrných míst na třídění odpadů v obcích
- zavádění opatření zajišťujících efektivnější třídění, sběr a celkové nakládání s odpady
- investice do zpracování biologicky rozložitelného odpadu v obcích
- zavádění domácích kompostáren a podpora osvěty z oblasti odpadového hospodářství

Tabulka č. 25: Obecní záměry priority Komunální odpad

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Chlum - Korouhvice	Vybudování sběrného místa na odpad	Ano	1 200	Obec, PRV
Střítež	Vybudování sběrného místa na tříděný odpad	Ne - odloženo	150	Obec
Štěpánov n. S.	Zkvalitnění systému sběru, třídění a nakládání s odpady	Ano – částečně	2 500	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

Dle tabulky výše je patrné, že záměry v této prioritě se podařilo ve větší míře zrealizovat, což je velice důležité vzhledem ke zvyšujícímu se počtu různých druhů odpadních materiálů. Podpora jejich třídění a zkvalitnění systému sběru odpadů patří mezi nejvíce prioritizované oblasti ekologie v dnešní době.

10.3.3 Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora investic do úpravy veřejné zeleně a veřejných prostranství
- revitalizace obecní zeleně a zachování sadových úprav v majetku obcí
- investice do budování obecních parků
- zachování ekologické stability sídel

Tabulka č. 26: Obecní záměry priority Úprava veřejných prostranství (vč. Obecní zeleně)

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Chlum – Korouhvice	Úprava návsi	Ano	500	Obec+PRV
Unčín	Oprava hřbitova, úprava zeleně	Ano	100	Obec
Rozsochy	Komplexní úpravy návsi	Ano	1 000	Obec
Strážek	Rekonstrukce náměstí	Ne	2 000	
Strážek	Oprava autobusové zastávky	Ne	450	
Horní Rožínka	Úprava veřejných prostranství	Ano	200	Obec
Ždánice	Úprava veřejných prostranství	Ne - odloženo	400	
Bystřice nad Pernštejnem	Rozšíření hřbitova ve Vítochově	Ne	10 000	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace a sadové úpravy v okolí památkově chráněné školy	Ano	1 500	
Rožná	Výsadba zeleně v Josefově	Ne-zrušeno	100	
Býšovec	Revitalizace obecní zeleně	Ano	270	MMR, Obec
Mílasín	Výsadba zeleně	Ne - odloženo	100	
Štěpánov nad Svratkou	Revitalizace veřejné zeleně	Ne	1 000	
Bohuňov	Vybudování odpočinkové zóny v místní části Janovičky	Ano	60	

Zdroj: Strategie mikroregionu Bystřicko 2016

V prioritě úprava veřejných prostranství vč. veřejné zeleně se podařilo zrealizovat polovinu záměrů. V obcích byla realizována úprava návsi, veřejných prostranství a v obci Bohuňov vybudovali odpočinkovou zónu.

10.4 Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

10.4.1 Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- rekonstrukce, rozšiřování, zkvalitňování a modernizace vodovodní sítě,
- řešení problematiky čištění odpadních vod vybudováním kanalizací a ČOV
- zvyšování počtu obcí, které mají vybudovanou kanalizační síť a ČOV, za účelem hospodárného využívání odpadních a dešťových vod
- účelné a hospodárné využívání vodních zdrojů, budování vodovodů v obcích a usnadňování místním občanům napojení se na obecní vodovody

Tabulka č. 27: Obecní záměry priority Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Rozsochy	Dokončení kanalizace	Ne- odloženo	32 262	
Rozsochy	Rekonstrukce vodovodního řádu 2-3 v Rozsochách	Ne- odloženo	1 500	
Bukov	Oprava a rozšíření kanalizace – 2.etapa + biologická ČOV	Ano	23 492	Obec, SFŽP
Bukov	Oprava vodovodu – 2.etapa (ve spolupráci se SVK)	Ano	400	Obec, SVK
Ujčov	Napojení vrtu na veřejný vodovod	Ano	670	Obec

Chlum – Korouhvice	Rekonstrukce, zprovoznění veřejné studny	Ano	500	Obec, PRV
Prosetín	Výstavba ČOV Prosetín	Ne	15 000	
Prosetín	Rekonstrukce obecního vodovodu	Ne	10 000	
Sejřek	Kanalizace	Ne-odloženo	17 000	
Věchnov	Kanalizace	Ano	32 500	
Lísek	Kanalizace, ČOV	Ne	35 000	
Milasín	Kanalizace, ČOV	Ano - částečně	324	
Střítež	Oprava a rozšíření kanalizace	Ne	3 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rozšíření kanalizační a vodovodní sítě	Ne	10 000	
Bukov	Oprava kanalizace	Ano	17 698	Obec
Rodkov	Oprava kanalizace	Ne	450	
Bukov	Oprava vodovodu	Ano	2 000	Obec, SVK
Velké Janovice	Oprava vodovodu	Ano - částečně	300	Obec, Kraj Vysočina
Lísek	Posílení zdrojů pitné vody	Ano	2 792	Obec, SZŽP
Lísek	Posilový zdroj pro vodovod Lísek	Ne	7 000	
Bohuňov	Projekt pro realizaci řešení odkanalizování obce	Ne	200	V řešení
Prosetín	Rekonstrukce a výstavba dešťové kanalizace	Ne	15 000	
Věstín	Rekonstrukce vodovodního řádu Bolešín	Ne - odloženo	5 000	
Zvole, m. č. Olešínky	Dobudování části splaškové kanalizace na Olešínkách	Ne	2 000	
Zvole, m. č. Branišov	Splašková kanalizace v Branišově	Ne	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace vodovodů a kanalizací	Ano-průběžně	50 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rozšíření kapacity ČOV; vývoz jímek; D. ČOV	Ano	500	
Koroužné	Řešení likvidace tekutých domovních odpadů v Koroužném, včetně ČOV	Ne - odloženo	20 000	
Ždánice	Veřejná kanalizace	Ne - odloženo		
Dalečín	Vodní zdroj	Ano	1 000	Obec, Kraj Vysočina
Sejřek	Vodovod	Ne-odloženo	17 000	
Koroužné	Vodovod Koroužné	Ano	6 403	Obec
Strážek	Dokončení vodovodních řádů	Ano	7 500	Obec, Kraj Vysočina
Rožná	Výstavba ČOV ve Zlatkově	Ne	10 000	
Ujčov	Výstavba kanalizace a ČOV v Ujčově	Ne - odloženo	50 000	
Strážek	Výstavba kanalizace a ČOV ve Strážku	Ano	45 000	Obec, OPŽP
Nyklovice	Oprava kanalizace a dokončení chodníků podél silnice II/375	Ano-částečně	500	
Písečné	Výstavba infrastruktury – kanalizační sítě odpadní a povrchové vody, výstavba ČOV, komunikace, chodníky	Ne - odloženo	15 000	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V rámci této priority týkající se vodohospodářských sítí a infrastruktury došlo v obci Strážek k vybudování ČOV, což vede ke zlepšení vodního hospodářství a k šetrnějšímu zacházení s vodními zdroji vůbec. V mnoha obcích byl řešen vodovod. Ať už šlo o opravy, posílení zdrojů nebo budování obecních studní.

10.4.2 Priorita: Rozvoj energetických sítí

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- dle možností provést plynofikaci zbývajících obcí Mikroregionu,

- v oblastech s omezenou možností zavedení plynu uvažovat o alternativních energetických zdrojích,
- výroba elektrické energie z alternativních zdrojů,
- obnova a údržba stávajících rozvodů elektrické sítě v obcích.

Tabulka č. 28: Obecní záměry priority Rozvoj energetických sítí

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Býšovec	Rekonstrukce elektrických rozvodů Býšovec	Ano	100	Obec, POVV
Býšovec	Rekonstrukce elektrických rozvodů Smrček	Ano	100	Obec, POVV

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že v rámci rozvoje energetických sítí došlo k rekonstrukci elektrických rozvodů v obci Býšovec a v místní části Smrček.

10.4.3 Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- investice do budování nových inženýrských sítí pro rodinné domy
- podpora výkupu pozemků a vhodné územní plánování výstavby rodinných domů
- vytváření dokumentů územního a rozvojového plánování

Tabulka č. 29: Obecní záměry priority Tvorba nových stavebních míst vč. Inženýrských sítí, studií a územních plánů

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Blažkov	Inženýrské sítě pro výstavbu RD	Ano	3 000	Obec
Rožná	Inženýrské sítě pro výstavbu RD	Ne	10 000	
Písečné	Podpora občanské výstavby	Ne - odloženo	2 000	
Rozsochy	Plocha pro bydlení Albrechtice – Lokalita P4	Ano	14 000	
Blažkov	Projektová dokumentace na zasíťování plochy pro výstavbu RD	Ano	120	Obec
Bukov	Příprava lokality pro výstavbu RD	Ne - zrušeno	8 000	
Prosetín	Rozvojová plocha pro bydlení B1 v Prosetíně	Ano	7 500	
Bystřice nad Pernštejnem	Zasíťování pozemků Rovinky	Ano - částečně	40 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Zasíťování pozemků v Domaníně	Ne	50 000	
Bohuňov	Výkup pozemků pro kanalizaci	Ne – odloženo	120	
Dolní Rožínka	Vykoupení pozemků a zasíťování	Ne	800	
Bohuňov	Výkup pozemků k bytové výstavbě	Ne - odloženo	150	
Písečné	Výkup stavebních parcel-pozemků	Ano	925	Obec
Písečné	Vybudování inženýrských sítí nově vykoupených stavebních parcel	Ne	10 000	
Milasín	Územní plán	Ano	100	Obec, Fond Vysočiny
Prosetín	Územní plán obce	Ne	300	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V rámci priority Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů došlo v minulých letech v řadě obcí zejména k zasítování obecních pozemků určených k výstavbě rodinných domů. Obec Milasín také vydala svůj územní plán.

10.5 Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

10.5.1 Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- napojení místních komunikací na komunikace vyšších řádů,
- výstavba či zkvalitnění místních komunikací,
- rekonstrukce a výstavba místních chodníků a cest,
- zkvalitnění místní infrastruktury především ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích,
- zvyšování počtu míst vhodných k parkování osobních automobilů.

Tabulka č. 30: Obecní záměry priority Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Dostavba komunikace Starý Dvůr	Ne	15 000	
Blažkov	Opravy místních komunikací Dolní Rozsíčka	Ano	300	Obec
Blažkov	Novostavba místní komunikace Blažkov	Ano	3 500	Obec
Bukov	Oprava místních komunikací	Ano	5 569	Obec
Rovečné	Oprava místních komunikací	Ano	3000	Obec
Rožná	Oprava místní komunikace	Ano	1 900	
Ujčov	Oprava místní komunikace	Ne - odloženo	1 950	
Unčín	Oprava místních komunikací	Ne-odloženo	500	
Ždánice	Oprava místních komunikací	Ne - odloženo	800	
Ubušín	Infrastruktura – komunikace	Ano	1 000	Obec, Fond Vysočiny
Bohuňov	Oprava povrchu části místní komunikace - Janovičky	Ano	160	Obec, Kraj Vysočina
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace a chodník Luční	Ne	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace k parkovišti na ul. Zahradní od silnice I/19	Ne	8 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. Příční	Ne	5 000	
Milasín	Obnova místních komunikací	Ano - částečně	2 180	Obec, POVV
Prosetín	Oprava a výstavba místních komunikací	Ne	10 000	
Radkov	Oprava komunikace "K Vršku"	Ano	2 400	Obec
Radkov	Oprava komunikace "V Lipkách"	Ano	900	Obec
Dalečín	Oprava komunikací	Ano	800	Obec, Kraj Vysočina
Strážek	Oprava komunikací	Ano - průběžně	4 100	Obec, MMR
Lísek	Oprava míst. komunikací	Ano	900	Obec, POVV
Věstín	Oprava místní komunikace Bolešín - Koroužné	Ne – odloženo	2 000	

Věstín	Oprava místní komunikace Věštínek - Bolešín	Ne – odloženo	4 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Věštínek - Rovečné	Ne - odloženo	1 000	
Býšovec	Oprava místních komunikací	Ano	1 900	MMR, Obec
Dolní Rožínka	Oprava místních komunikací	Ne - nedostatek financí	2 000	
Chlum- Korouhvice	Oprava místních komunikací	Ano	300	Obec
Rodkov	Oprava místních komunikací	Ano	223	Obec, POVV
Strachujov	Oprava místních komunikací	Ano	279	Obec, Kraj Vysočina
Sulkovec	Oprava obecní komunikace	Ano	1406	Obec, POVV
Štřítež	Oprava místních komunikací	Ne	2 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rekonstrukce a oprava místních komunikací včetně mostů	Ano - částečně	5 000	
Věchnov	Oprava místních komunikací po výstavbě kanalizace	Ano	2 000	
Zvole, m.č. Branišov	Účelová komunikace v Branišově	Ano	268	Obec
Zvole, m.č. Olešínky	Oprava povrchu místní komunikace „Olešínky – Western Šiklův Mlýn“	Ne	1 000	
Zvole a m.č. Brani- šov, Olešínky	Opravy místních komunikací	Ano - průběžně	1 500	
Dolní Rožínka	Oprava příjezdové silnice k budově ZŠ	Ne- nedostatek financí	800	
Bukov	Oprava státní silnice	Ano		Obec
Věžná	Opravy místních komunikací	Ano- částečně	1 200	Obec, dotace
Blažkov	Opravy místních komunikací Blažkov, Dolní Rozsíčka	Ano	250	Obec
Prosetín	Přemístění vjezdu do areálu Zem. Společnosti Prosetín	Ne	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba komunikace Lužánky	Ne	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Most a přístup Beranka	Ne	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Val u silnice I/19	Ne	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Hornická	Ne	30 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Vířská	Ne	35 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Hornická – ul. Spojovací	Ne	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Nádražní – ul. Jívová	Ne	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Podjezd silnice I/19 Domanínek – Na Pile	Ano	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkovací dům Rovinky	Ne	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště u hřbitova – komplet včetně opravy hřbitovní zdi a chodníku	Ne	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán – u kotelny	Ne	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán - zastávka	Ne	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště na SII, etapa D, před domem 972-976	Ano		
Bystřice nad	Parkoviště ul. Cibulkova	Ano		

Pernštejnem				
Bystřice nad Pernštejnem	Opěrka u Kořistů, Zahradní, Rud. Vaška	Ano		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. K Ochozi, 1. část	Ano		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkovací dům místo kotelny na SII	Ne - studie		
Dolní Rožínka	Parkoviště sídliště	Ano	200	Obec
Zvole, m. č. Olešínky	Odstavná plocha před MŠ v Olešínkách	Ano	310	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Z oblasti výstavby a oprav místních komunikací je jasně vidět, že většina obcí se každoročně snaží alespoň část komunikací opravovat a udržovat je ve stavu způsobilém k užívání.

10.5.2 Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora budování nových chodníků a údržba starých chodníků
- investice do budování bezpečných přechodů pro chodce
- udržování vhodných světelných podmínek pro bezpečný pohyb podél komunikací
- zvyšování informovanosti občanů o bezpečnosti a aktuálních povinnostech chodců

Tabulka č. 31: Obecní záměry priority Zvýšení bezpečnosti chodců

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Unčín	Oprava chodníků	Ano	84	Obec
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsíčka	Ne	200	
Bohuňov	Vybudování části nového chodníku v centru obce	Ne - odloženo	180	
Štěpánov nad Svratkou	Budování chodníků pro chodce – zvýšení bezpečnosti chodců	Ano - částečně	3 000	
Dolní Rožínka	Výstavba chodníku ulice k Lomu	Ne - nedostatek financí	600	
Dolní Rožínka	Výstavba chodníku ulice k Blažkovu	Ne - nedostatek financí	1 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník a silnice K Domanínku	Ne	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Kameník – etapa C	Ne	8 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Lesoňovice	Ano	13 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Hornická	Ne	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Pod Horou, ul. Vířská	Ano	15 000	
Bukov	Oprava chodníků	Ano	1 817	Obec
Rožná	Rekonstrukce chodníku ve Zlatkově	Ano	400	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace chodníků a parkovišť sídliště I	Ano-průběžně	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace chodníků, parkovišť a veřejných prostranství sídliště II	Ano-průběžně	55 000	
Unčín	Oprava chodníků (bezpečnost chodců)	Ano	590	Obec, MAS
Nyklovice	Vybudování chodníku k místnímu hřbitovu	Ano	1 000	
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsíčka	Ne	200	

Bystřice nad Pernštejnem	Přechod přes koleje	Ano	2 000	
Zvole	Zbudování chodníků pro chodce od Has. Zbojnice k OS 13 RD ve Zvoli	Ano	856	Obec
Zvole	Obnovení přechodu pro chodce před ZŠ a výstavba nových chodníků k „Poště“ a od čekárny autobusu směr Dolní Rožinka	Ano	3 438	Obec, SFDI

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Obce dle svým finančních možností postupně opravují obecní chodníky jak v obci centrální, tak v místních částech. Obce také budují nové chodníky a zvyšují tak bezpečnost chodců, jak je viditelné v tabulce výše.

10.6 Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce

10.6.1 Priorita: Rekonstrukce obecního úřadu, radnic a technických záležitostí obcí

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- zabezpečování oprav a rekonstrukcí obecního rozhlasu a jeho modernizace,
- budování a udržování optických sítí v obcích,
- investice do údržby, oprav a modernizace veřejného osvětlení,
- údržba a modernizace obecních budov jako jsou obecní úřad, radnice, obchody, skladovací objekty a jiné jinde nejmenované budovy v majetku obcí.

Tabulka č. 32: Obecní záměry priority Rekonstrukce obecního úřadu, radnic a technických záležitostí obcí

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Rekonstrukce obecního rozhlasu	Ne	800	
Věchnov	Rekonstrukce obecního rozhlasu	Ano	239	Obec, Kraj Vysočina
Velké Tresné	Rekonstrukce obecního rozhlasu	Ano	200	
Bystřice nad Pernštejnem	Optická síť	Ano-částečně	35 000	
Rodkov	Rekonstrukce osvětlení	Ano	75	Obec, POVV
Strážek	Veřejné osvětlení	Ne	1 000	
Velké Tresné	Rekonstrukce osvětlení	Ano	220	
Rozsochy	Rekonstrukce veřejného osvětlení v místní části Kundratice	Ano	350	Obec
Ujčov	Osazení stožárů VO LED svítidly	Ano	350	Obec, Kraj Vysočina
Věžná	Rozšíření veřejného osvětlení	Ne- odloženo	1 000	
Býšovec	Renovace veřejného osvětlení (Býšovec - Smrček)	Ano	100	obec
Nyklovice	Veřejné osvětlení	Ano	400	
Štěpánov n. S.	Veřejné osvětlení	Ano	1 000	
Sulkovec	Veřejné osvětlení	Ano	2 794	Obec
Strachujov	Veřejné osvětlení	Ano	18	Obec
Písečné	Obnova veřejného osvětlení, zřízení bezdrátového obecního rozhlasu	Ano	765	Obec
Bukov	Oprava veřejného osvětlení – 2.etapa	Ano	750	Obec
Zvole, m.č. Branišov, m.č. Olešínky	Rekonstrukce osvětlení	Ano	430	Obec
Prosetín	Multifunkční nízkonákladová hala	Ne	10 000	

Bohuňov	Přístavba, stavební úpravy – rekonstrukce budovy bývalé školy	Ano	6 000	Obec
Rozsochy	Změna užívání provozovny pošty na kadeřnictví	Ano	50	Obec
Rozsochy	Nákup komunální techniky (traktor)	Ano	1 000	Obec
Velké Janovice	Opravy obecních budov	Ano	1 500	Obec
Strážek	Zateplení úřadu městyse	Ne	15 000	
Sulkovec	Rekonstrukce obecní budovy II. etapa	Ano	581	Obec, POVV
Sulkovec	Rekonstrukce obecního úřadu III. etapa	Ne-odloženo	500	
Koroužné	Rekonstrukce obecního úřadu	Ano	6 170	Obec
Rovečné	Rekonstrukce obvodových plášťů 2 obecních budov	Ano	2 500	Obec
Věžná	Rekonstrukce obecního úřadu	Ano-částečně	80	Obec
Zvole	Víceúčelová budova ve Zvoli	Ne	5 000	
Zvole	Technická místnost (opravářská dílna, soc. zařízení pro zaměstnance)	Ano	3 438	Obec
Prosetín	Rekonstrukce skladu	Ano	550	Obec, Fond obnovy venkova
Rožná	Zateplení stropu budovy OÚ	Ne-zrušeno	200	
Rožná	Rekonstrukce obchodu v Josefově	Ne	400	
Štěpánov n. S.	Bezbariérový přístup zdravotního střediska	Ano	1 000	
Ubušínek	Rekonstrukce obecní budovy	Ne	500	
Ujčov	Výstavba skladového objektu	Ano	220	Obec
Věžná	Rekonstrukce TKR	Ano	280	Obec, dotace

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V prioritě Rekonstrukce obecního úřadu, radnic a technických záležitostí obcí postupně dochází k opravám a údržbě budov obecních úřadů. Obce snižují energetickou náročnost budov, nakupují komunální techniku a budují místa pro uskladnění obecní techniky. Dále v rámci této priority proběhla v několika obcích výměna nebo rekonstrukce veřejného osvětlení.

10.6.2 Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora budování a výstavby nových obecních bytů
- rekonstrukce a údržba stávajících obecních bytů
- investice do změny užívání v současné době nevyužitých obecních budov
- tvorba vhodných podmínek pro bydlení
- snižování energetické náročnosti obecních budov a bytů

Tabulka č. 33: Obecní záměry priority Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Dalečín	Bytová výstavba	Ano	16 000	Obec
Bohuňov	Výstavba bytů	Ano	4 200	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce el. rozvodů a bytových jader v městských bytových domech	Ano-částečně	50 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výměna oken a zateplení městský bytových domů	Ano	70 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výměna oken a zateplení domů Černý Vršek a Voldán, okna na Vysočanu	Ano	17 200	
Bystřice nad Pernštejnem	Vytvoření nových ubytovacích prostor v Centru zelených vědomostí	Ne	15 000	

Bystřice nad Pernštejnem	Vnější elektroinstalace 6 domů na Sídlišti I, a vodovodní a kanalizační stoupačky 8 domů na Sídlišti I	Ano	9000	
Nyklovice	Zřízení dvou bytových jednotek v budově bývalé školy	Ne-odloženo	500	
Střítež	Vybudování půdní nástavby na budově obchodu	Ne	1 500	
Písečné	Snížení energetické náročnosti objektu – nemovitost č. p. 64	Ano	1 120	Obec, POVV

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V rámci priority výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce byly realizovány pouze čtyři projekty, a to dva v Bystřici, jeden v Bohuňově a jeden v Písečném. Město Bystřice vlastní všechny byty na sídlišti I. i sídlišti II., rekonstrukce těchto bytů je tedy dlouhodobou záležitostí.

10.6.3 Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- investice do rekonstrukce a údržby hasičských zbrojnic,
- údržba a revitalizace hasičských nádrží a budování nových nádrží určených k tomuto účelu,
- získávání financí na nákup požární techniky a nezbytného vybavení pro správné fungování dobrovolných požárních jednotek v obcích.

Tabulka č. 34: Obecní záměry priority rekonstrukce hasičských nádrží, budov vč. Zázemí a vybavení

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Býšovec	Rekonstrukce požární nádrže	Ano	400	POVV, obec
Štěpánov nad Svratkou	Revitalizace hasičské nádrže	Ne	2 000	
Milasín	Rekonstrukce požární nádrže	Ne - zrušeno	20	
Strachujov	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Ano	430	Obec, Kraj Vysočina
Ujčov	Rekonstrukce hasičské zbrojnice Kovářová	Ne - odloženo	2 500	
Milasín	Rekonstrukce skladu požární techniky	Ano	220	Obec, POVV
Dolní Rožínka	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	Ano	400	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Ze záměru rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí bylo zrealizováno více než polovina projektů. Jeden z projektů byl zrušen, a to v obci Milasín. Další dva, nerealizované, byly přesunuty do dalšího období.

10.7 Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání

10.7.1 Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti,
- podpora školských a mimoškolských aktivit zaměřených na zájmovou činnost dětí a mládeže,
- zvýšení kvality lidských zdrojů prostřednictvím tvorby nabídky dalšího vzdělávání a zvyšováním využitelnosti a aktivit místních vzdělávacích zařízení,

- podpora kulturních a historických tradic obyvatelstva jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismus u obyvatel obcí,
- podpora činností organizací zabývajících se sportem a tělovýchovnou činností,
- podpora výstavby a údržby zařízení pro volnočasové aktivity,
- koordinace a efektivní využívání stávajících zařízení pro volný čas, zejména sportovních.

Tabulka č. 35: Obecní záměry priority Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Vír	Činnost knihovny		30	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Spolupráce na tvorbě výukových materiálů v rámci CZV		3 000	
Mikroregion Bystřicko	Bystřicko čte dětem 2014 -2020	Ano	1 190	
Mikroregion Bystřicko	Putovní letní kino 2014 – 2020	Ano	300	
Mikroregion Bystřicko	Hry bez hranic 2014 - 2020	Ano	200	
VOŠ a SOŠ Bystřice nad Pernštejnem	Majáles Zubří země	Ano	500	
Bystřice nad Pernštejnem	Centrální dětské hřiště na Lužánkách	Ano	7 000	
Věžná	Rekonstrukce dětského hřiště	Ano	350	Obec, dotace
Bohuňov	Vybudování dětského hřiště	Ne - odloženo	250	
Strážek	Dětské hřiště - Meziboří	Ne	250	
Strážek	Oprava sokolovny	Ano	450	
Bystřice nad Pernštejnem	Centrum volného času – přestavba Sokolovny	Ne	25 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Přírodní amfiteátr u oválu	Ne	3 000	
Prosetín	Rekonstrukce RD v Prosetíně – přestavba na multifunkční klubovny	Ne	10 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Dopravní hřiště v oválu	Ne	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Fotbalové hřiště s umělým povrchem u tréninkového hřiště	Ne	15 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Modernizace městské sjezdovky	Ne	15 000	
Blažkov	Oplocení hřiště Dolní Rozsídka	Ano	300	Obec
Nyklovice	Položení umělého povrchu na víceúčelové hřiště	Ano	400	
Bystřice nad Pernštejnem	Přestavba fotbalových kabin na wellnes	Ne	5 000	
Bohuňov	Rekonstrukce hřiště	Ne - odloženo	250	
Rovečné	Rekonstrukce koupaliště	Ano	400	Obec
Strachujov	Rekonstrukce víceúčelového hřiště	Ano	1 137	Obec, Kraj Vysočina
Unčín	Rekonstrukce víceúčelového hřiště – umělý povrch	Ano	1 826	Obec, MMR
Strážek	Rekonstrukce sportovního hřiště	Ano - částečně	350	Obec, POVV
Velké Tresné	Víceúčelové hřiště	Ano - částečně	202	
Dolní Rožinka	Rekonstrukce sportovního hřiště	Ne	2 600	Čeká na dotace
Štěpánov nad Svratkou	Výstavba víceúčelového sportoviště	Ne	2 000	

Rovečné	Multifunkční hřiště	Ano	1 900	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Tobogány na koupališti	Ne	10 000	
Ždánice	Víceúčelové hřiště	Ne - odloženo		
Věžná	Vybudování sportovního zařízení	Ne- odloženo	1 000	
Chlum-Korouhvice	Vybudování víceúčelového sportovního hřiště	Ne	700	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba fotbalových kabin	Ne	7 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba tribuny a šaten v hale	Ne	2 000	
Zvole	Výstavba víceúčelového hřiště v Branišově.	Ano	2 060	Obec, MMR
Bystřice nad Pernštejnem	Pořízení mobilní kryté jízdárny při Centru zelených vědomostí	Ano-částečně	4 000	
Sulkovec	Oprava víceúčelového hřiště a zbudování dětského hřiště	Ano - částečně	125	Obec
Velké Janovice	Budování parků a hřišť	Ne - odloženo	1 000	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Z oblasti podpory rozvoje sportovních a volnočasových aktivit je patrné, že řada obcí vybuďovala nové či zrekonstruovala stávající sportoviště, což je z hlediska zvyšování životní úrovně na venkově velice důležité.

10.7.2 Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- udržování a rozvoj úrovně a stávající sítě zdravotnických i sociálních služeb,
- budování nových potřebných zdravotnických a sociálních služeb a služeb, které s nimi úzce souvisí, jako podporované bydlení, startovací byty apod.,
- investice do kvalitnějších a dostupnějších veřejných služeb.

Tabulka č. 36: Obecní záměry priority Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování rozjezdových bytů pro mladé rodiny	Ano	2 000	
Ujčov	Výstavba podporovaného bytu	Ne - zrušeno	1 800	
Prosetín	Nízkokapacitní ubytovací zařízení	Ne	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce DPS – dokončení	Ano-průběžně	20 000	
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování podporovaných bytů pro seniory	Ano	3 000	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Dva projekty z priority udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče se v minulých letech podařilo zrealizovat ve Štěpánově nad Svratkou. Další částečně zrealizovaný záměr přidalo město Bystřice.

10.7.3 Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora budování a výstavby nových center pro volnočasové a kulturní aktivity a údržba a oprava stávajících,
- budování nových zájmových institucí zaměřených na vzdělávání a poznávání
- zlepšení technického stavu těchto budov

Tabulka č. 37: Obecní záměry priority Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice n. P.	Výstavba provozního zázemí pro Eden centre s.r.o.	Ne	15 000	
	Muzeum uranového průmyslu	Ne	50 000	
Dolní Rožínka	Zateplení KD a ZŠ – I. stupeň	Ne - zrušeno	7 000	
Nyklovice	Zateplení budovy a výměna oken u KD	Ano	800	
Bohuňov	Snížení energetické náročnosti objektu kulturního domu	Ne - odloženo	1 750	
Dalečín	Společensko-kulturní areál	Ano	250	Obec, Kraj Vysočina
Strachujov	Výměna části oken na kulturním domě	Ano	50	Obec, Kraj Vysočina
Střítež	Zastřešení venkovního tanečního parketu	Ne	120	
Blažkov	Výměna oken a dveří kulturního domu Dolní Rozsíčka	Ano	200	Obec
Strachujov	Výměna zbylé části oken na kulturním domě	Ano	45	Obec, Kraj Vysočina
Rožná	Rekonstrukce KD (zateplení, výměna oken a vstupních dveří)	Ano	4 900	Obec, MŽP
Věžná	Rekonstrukce KD	Ne- finance	2 000	
Štěpánov nad Svratkou	Rekonstrukce kulturního domu	Ano	5 000	
Blažkov	Opravy kulturních zařízení Blažkov, Dolní Rozsíčka	Ano	2 000	Obec
Bohuňov	Doplnění vybavení KD – židle, stoly	Ano	110	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Řada obcí zrekonstruovala své kulturní domy a doplnila vybavení. V rámci rekonstrukcí šlo často o zateplení či výměnu oken.

10.8 Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol

10.8.1 Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora investic do údržby, rekonstrukce a modernizace školních budov,
- investice do oprav střechy, obvodových pláštěů, výměny oken,
- údržba školních budov obecně, zejména těch se školou přímo souvisejících jako např. školní jídelny,
- snižování energetické náročnosti budov,
- investice do přílehlé infrastruktury jako jsou školní zahrady, hřiště apod.,
- podpora změny využití bývalých školních budov.

Tabulka č. 38: Obecní záměry priority Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Obec	Název akce	Realizace	Skutečné	Investor
------	------------	-----------	----------	----------

		proběhla	náklady v tis. Kč	
Prosetín	Rekonstrukce a modernizace budovy školy v Prosetíně	Ano-částečně	1500	Obec, dotace EU
Dolní Rožínka	Výměna oken u školní jídelny a bytu	Ano	300	
Dolní Rožínka	Výměna oken ZŠ	Ano - probíhá	6 000	Obec, IROP, Kraj (POV)
Rovečné	Využití a přestavba budovy školy	Ne-zrušeno	12 000	
Rozsochy	Zóna pro venkovní pohybové a vzdělávací aktivity ZŠ Rozsochy	Ano	450	Obec, POV
Rozsochy	Změna užívání školního bytu na školní družinu	Ano	80	Obec
Rozsochy	Snížení energetické náročnosti budovy ZŠ Rozsochy	Ano	1 500	Obec, MŽP
Písečné	Rekonstrukce sociálních zařízení v MŠ	Ano	150	Obec
Dolní Rožínka	Oprava střechy nad školní kuchyní a bytem	Ano	1300	
VOŠ a SOŠ Bystřice n. P.	Bylinná zahrádka	Ne	300	
Bystřice nad Pernštejnem	ZŠ TGM kompletní bezbariérovost školy	Ano	13 000	90% IROP
Bystřice nad Pernštejnem	ZŠ Nádražní projekt podpora infrastruktury z IROP	Ano	13 000	90% IROP

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V této prioritě byly realizovány téměř všechny záměry. Realizované projekty se týkaly zejména výměny oken ZŠ, celkové modernizace budov, ale také vytvoření zón pro venkovní pohybové aktivity dětí.

10.9 Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě

10.9.1 Priorita: Propagace místa

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora investic do budování nových odpočinkových zón a info cedulí pro místní i turisty,
- podpora veškerých aktivit vedoucích ke zvýšení propagace určité lokality.

Tabulka č. 39: Obecní záměry priority Propagace místa

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Střítež	Zřízení oddechového místa pro turisty vč. infocedule u zříceniny hradu Lísek	Ne	25	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Jediný záměr této priority propagace místa se nepodařilo zrealizovat a byl proto přesunut do dalšího období.

10.9.2 Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- rozšiřování a modernizace stávajících objektů pro turisty a návštěvníky,
- budování nových turisticky atraktivních míst, zón a objektů,
- podpora zachování místních lidových tradic a kultury.

Tabulka č. 40: Obecní záměry priority Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace Hory včetně hvězdárny	Ne	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Středověká vesnice na Zubštejně	Ne	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Vláček Bystřičáček	Ne	2 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Obnova lidových tradic při Centru EDEN	Ano	1 000	
Milasín	Rozhledna	Ne - odloženo	500	
Štěpánov nad Svratkou	Vybudování muzea místních tradic	Ne	500	
Štěpánov nad Svratkou	Rozhledna	Ne	2 000	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

Záměry priority rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky se nepodařilo zrealizovat, až na jednu výjimku a to záměr obnovení lidových tradic při centru Eden. Bohužel v současné době nemají obce příliš finančních prostředků na tyto volnočasové aktivity pro turisty, zaměřují se tedy spíše na projekty pro místní občany.

10.10 Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury

10.10.1 Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- rozšiřování sítě naučných, pěších, cyklo, inline a hipostezek o stezky nové,
- údržba a opravy stávajících stezek,
- budování doprovodné infrastruktury podél stezek.

Tabulka č. 41: Obecní záměry priority Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Cyklostezka Domanínek – Domanín	Ano	10 000	
Štěpánov nad Svratkou	Cyklostezky podél Svratky	Ne	3 000	
Mikroregion Bystřicko	Naučná stezka „Na hradě světla už nehoří...“	Ne	600	
Bystřice nad Pernštejnem	Pyšolec – naučná stezka	Ne	5 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace pro pěší Aušperk-Jitřenka	Ne	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Singltrek: Ochoz	Ne - studie		
Zvole, m.č. Branišov	Cyklostezka v Branišově	Ne- zrušeno	1 000	

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V rámci priority vytváření stezek pro trávení volného času se podařilo realizovat jediný záměr, a to nová cyklostezka z Domanínku do Domanína.

10.11 Strategický cíl: Obnova venkovských památek

10.11.1 Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty

Tato priorita zahrnovala následující opatření k naplnění:

- podpora investic vedoucích k udržování a obnově kulturních památek v našem regionu,
- investice do oprav a restaurování církevních památek, zejména kostelů, kapliček, kostelních soch, zvonicek apod.,
- údržba a obnova fortifikačních památek coby významných turistických míst a jejich rozvoj,
- zajištění investic do dalších památek a objektů majících historickou hodnotu pro náš region.

Tabulka č. 42: Obecní záměry priority Rekonstrukce objektů historické hodnoty

Obec	Název akce	Realizace proběhla	Skutečné náklady v tis. Kč	Investor
Ždánice	Kaplička nebo zvonice	Ne		
Strážek	Zvonice Meziboří	Ano	33	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Očista a sanace Aušperka	Ne	5 000	
Koroužné	Oprava hornické kaple Nejsvětější Trojice ve Švařci – kulturní památka	Ne	2 000	
Sulkovec	Oprava kostela sv. Havla - výmalba	Ano	161	Obec, ŘKF Sulkovec
Dolní Rožínka	Rekonstrukce obelisku v Templu	Ne - zrušeno	300	
Rožná	Oprava kaple v Josefově	Ne	150	
Rozsochy	Rekonzervace barokních soch u kostela sv. Bartoloměje	Ano	200	Obec
Střítež	Oprava kaple ve Stříteži	Ne	160	
Bohuňov	Oprava oplocení kaple, oprava schody	Ano	330	Obec, MMR
Prosetín	Rekonstrukce schodů ke katolickému kostelu	Ano	300	Obec
Prosetín	Rekonstrukce varhan v katolickém kostele	Ne	250	
Prosetín	Rekonstrukce zídky u katolického kostela	Ne	150	
Koroužné	Restaurování oltáře v kapli (bod 3) – movitá kulturní památka	Ne	500	
Ujčov	Revitalizace areálu kostela sv. Václava v Dolním Čepí	Ne - odloženo	3 500	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace starého města	Ne	15 000	
Moravecké Pavlovice	Oprava kapličky	Ano	162	Obec, dotace
Písečné	Kaplička-zvonice	Ano	100	Obec

Zdroj: Strategie mikroregionu 2016

V rámci priority rekonstrukce objektů historické hodnoty bylo provedeno několik oprav kapliček, opravy schodů a dalších drobnějších prvků, jako jsou sochy, zvoničky v obcích nebo jejich okolí. Většina záměrů se však nezrealizovala.

Do strategie rozvoje Mikroregionu Bystřicko z roku 2016 bylo do šesti strategických cílů zahrnuto celkem 335 záměrů. Zcela zrealizováno bylo 147 (44%) a částečně nebo průběžně 24 záměrů (7%). Naopak realizovat se nepodařilo 159 záměrů (47%) .

Do Programu rozvoje Mikroregionu Bystřicko z roku 2009 bylo do třech problémových okruhů zahrnuto celkem 167 akcí. Zcela zrealizováno bylo 105 akcí (63%) a částečně 40 akcí (24%). Naopak realizovat se nepodařilo 22 akcí (13%).

Při srovnání naplnění plánu strategie z roku 2009 a 2016 lze konstatovat, že v roce 2016 bylo projektů jednou tolik než v roce 2009. Zrealizovat se však v roce 2016 podařilo pouze polovinu, což je sice méně než v období roku 2009, ale vzhledem k jejich množství to lze považovat za dobrý výsledek.

Závěrem lze konstatovat, že splněním poloviny plánovaných akcí, lze považovat naplnění plánu jako úspěšné. Většinu akcí, které se zrealizovat nepodařilo, si jednotlivé obce naplánovaly zrealizovat v rámci nově stanoveného strategického období, a to v letech 2021-2027. Důležité je také zmínit, že řada projektů proběhla v daném období bez toho, aniž by byly předem dlouhodobě plánovány, byly tedy uskutečněny dle aktuálních potřeb dané obce, tím pádem se do této strategie ani nepromítly.

11 SWOT ANALÝZA

Při zpracování SWOT analýzy je vycházeno z analýzy současného stavu Mikroregionu Bystřicko, která je uvedena v kapitolách 2 – 9.

11.1 Silné stránky

- existence profesionálně vedené kanceláře Mikroregionu → poradenství pro obce a společný postup při udržitelném rozvoji území,
- zkušenosti vedení Mikroregionu se získáváním financí z krajských, národních a fondů EU,
- dobrá spolupráce se sousedním Mikroregionem Novoměstsko → společně založená MAS Zubří země,
- významné vodní zdroje,
- podnebí i příroda vhodné pro letní i zimní rekreaci,
- hustá a rovnoměrná síť cyklotras na území Mikroregionu,
- poloha Mikroregionu na dálkových cyklotrasách,
- vysoký počet obcí s dostatečným ubytovacím zařízením cestovního ruchu,
- množství jedinečných historických kulturních památek,
- velká část území má statut velkoplošného přírodního parku,
- kvalitní turistické značení a naučné stezky,
- venkovský charakter území vytváří vhodné zázemí např. pro rozvoj agroturistiky,
- ve většině obcí je rozvinutá spolková činnost, která se stará o kulturní a sportovní vyžití obyvatel,
- existence velice dobře vybaveného (materiálově i personálně) turistického informačního centra (TIC) v Bystřici n. P.,
- nízká zátěž intenzivní dopravou,
- stabilní síť mateřských a základních škol,
- scénicky hodnotná, atraktivní členitá kulturní krajina,
- z rekreačního hlediska výhodná poloha území v blízkosti brněnské aglomerace,
- budování nových podniků v průmyslové zóně – vznik nových pracovních míst (Cooper Standard),
- otevření Centra EDEN – zvýšení návštěvnosti z široké okolí, příležitost do budoucna.

11.2 Slabé stránky

- velmi nízká hustota zalidnění,
- rozdrobená sídelní struktura s vysokým podílem malých obcí,
- nedostatek financí v rozpočtech obcí,
- nepříznivá věková struktura obyvatel ve srovnání s ostatními mikroregiony okresu,
- nepříznivá vzdělanostní struktura obyvatel,
- díky demografickému úbytku dětí se snižuje počet mateřských a základních škol,
- nevyužité kapacity MŠ, ZŠ a škol s učebními obory,
- neexistující napojení na vyšší silniční síť (dálnici D1),
- špatná dopravní obslužnost malých obcí, která se každoročně zhoršuje
- špatný stav silniční sítě,
- nedořešená problematika čištění odpadních vod → nízký podíl obcí napojených na splaškovou kanalizaci a ČOV,
- dlouhodobě nejvyšší nezaměstnanost mezi mikroregiony okresu,
- nízká adaptabilita pracovní síly, hlavně bývalých zaměstnanců uranových dolů,

- nedostatečný počet nově vytvářených pracovních míst,
- krátká a nejistá zimní sezóna,
- nízká intenzita soukromého podnikání,
- nízké zastoupení progresivních výrobních odvětví na hospodářské základně,
- omezení hospodářských činností na části území v důsledku limitů pásem hygienické ochrany vod,
- krajina lokálně poznamenaná těžbou uranové rudy,
- ukončení těžby uranové rudy – masové propuštění horníků.

11.3 Příležitosti

- soustavné monitorování nevyužitých průmyslových a zemědělských objektů a areálů v regionu a jejich nabídnutí podnikatelské veřejnosti, vytvoření seznamu brownfieldů
- přímé napojení na dálnici D1,
- nové rozpočtové určení daní pro obce,
- značný potenciál území pro rozvoj různých forem agroturistiky,
- tvorba turistických produktů a balíčků, které by zahrnovaly ucelené programy trávení volného času pro vybrané skupiny návštěvníků,
- turistické zpřístupnění dalších míst rozšířením sítě značených cest a cyklotras, včetně naučných a tématických cest,
- zvýšená poptávka po moderních produktech cestovního ruchu (venkovská turistika, ekologická turistika apod.), včetně doprovodných programů,
- podmínky pro další rozvoj turistiky a prodloužení doby pobytu návštěvníků vybudováním další infrastruktury cestovního ruchu,
- navázání zahraniční spolupráce,
- transformace stávajících málo využívaných oborů středních odborných škol (učilišť) v koordinaci s potřebami trhu práce,
- maximální využití stávajících dotačních programů ČR z fondů EU v období 2021 – 2027,
- díky existenci MAS Zubří země možnost získání prostředků z programu LEADER
- jako důsledek současného porodního boomu v ČR dojde k růstu počtu obyvatel Mikroregionu přirozenou cestou,
- podpora tvorby nových pracovních příležitostí a využití všech stávajících nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti,
- přilákání zahraničních investorů do připravené průmyslové zóny v Bystřici n. P. může významně zvýšit hospodářský potenciál Mikroregionu,
- využití komparativních výhod v oblasti pracovních nákladů pro získání zahraničních investorů,
- možnost dalšího pokračování těžby uranu v oblasti Dolní Rožinky a s tím související zaměstnanost v Mikroregionu (nebo vybudování zásobníku zemního plynu),
- rozšíření výstavby ČOV v dalších obcích Mikroregionu,
- rozšíření sítě sociálních služeb v regionu.

11.4 Hrozby

- změny v legislativě,
- byrokracie,
- informační vakuum → neschopnost šířit informace a implementovat přijatou strategii,
- pasivita potencionálních partnerů,
- politické změny a to zejména na postech starostů i ve složení rad a zastupitelstev,

- nerozvíjení spolupráce mezi subjekty cestovního ruchu v regionu a v okolí může zvýšit nežádoucí vnitřní konkurenci mezi nimi,
- nedostatečná podpora malého a středního podnikání jako vhodného zdroje pracovních míst,
- stále trvajících špatná dostupnost kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání,
- zdivočení, zaplevelení krajiny zastavením její kultivace (nezájem o sečení luk),
- kvalita silniční sítě brání rozvoji podnikání v Mikroregionu,
- rozpad vozovek některých silnic III. třídy a jejich následné vyřazení ze silniční sítě,
- stále se zvyšující podíl starého obyvatelstva může vyvolat problémy v oblasti zdravotnictví a sociální péče a ve svém důsledku klást vyšší nároky na kapacity zařízení a poskytované služby,
- nerentabilita budování technické infrastruktury v rozdrobené sídelní struktuře může nadále snižovat atraktivitu malých obcí pro bydlení i podnikatelskou činnost,
- bez pokrytí území obcí schváleným územním plánem může být omezen další rozvoj Mikroregionu, především rozvoj podnikání a realizace veřejných staveb,
- pokračující nedostatek nově vytvářených pracovních míst s negativním vlivem na hospodářský rozvoj i sociální klima,
- postupný úbytek soukromě hospodařících rolníků vlivem špatné ekonomické situace a zhoršené věkové struktury,
- dlouhodobé vylidňování venkovských obcí a vůbec trvalý úbytek obyvatelstva,
- uchazeči s vyšším vzděláním budou i nadále nacházet práci spíše mimo Mikroregion,
- odchod kvalifikovaných pracovníků z venkova do měst, zejména za vyššími výdělky,
- periferní poloha a horší dopravní obslužnost Mikroregionu bude i nadále bránit rozvoji větších podnikatelských aktivit,
- ochranné zóny přírodního parku a oblasti kolem Vírské přehrady mohou představovat bariéry rozvoje ekonomické aktivity v území,
- opětovné znečištění ovzduší v obcích z důvodu návratu obyvatel k vytápění tuhými palivy,
- staré ekologické zátěže spojené s těžbou uranové rudy
- zavírání úřadů v centrálních obcích a distancování běžných služeb od občanů malých obcí
- trvalé neřešení některých sociálních potřeb obyvatel.

12 STRATEGICKÉ SMĚRY ROZVOJE MIKROREGIONU

12.1 Princip stanovení strategických směrů

Potřeby Mikroregionu se neustálým vývojem mění, je to výsledkem přirozených sociálních a ekonomických procesů na straně jedné a politické regulace na straně druhé. Cílem stanovení strategických směrů rozvoje Mikroregionu Bystřicko je formulovat takový souhrn opatření, jímž jednotliví aktéři v území mohou regulovat jeho vývoj žádoucím směrem.

Aktéry socioekonomického rozvoje Mikroregionu jsou všichni lidé a instituce, kteří zde žijí a působí, a to zejména samosprávy města Bystřice n. P. a dalších 38 obcí Mikroregionu, podnikatelské subjekty, orgány státní správy, neziskové organizace a všechny typy občanských sdružení. Mikroregion je také ovlivňován politickou situací ČR a v poslední době také čím dál více hlavně v souvislosti s možností čerpání financí z národních i evropských fondů. Místní aktéři mají však na rozvoj území největší vliv, protože zde žijí a s problémy a potřebami tohoto „svého“ území se setkávají každý den a mohou tak nejúčinněji regulovat směr rozvoje Mikroregionu (princip subsidiarity).

12.2 Rozvojové priority a bariéry obcí Mikroregionu

Jak je již zmíněno v předchozích kapitolách, je pro stanovení strategických směrů důležité identifikovat priority a bariéry jednotlivých obcí Mikroregionu s pořadím jejich naléhavosti. Rozvojové priority a bariéry tak představují spojité nádoby.

Tabulka č. 43: Rozvojové priority obcí Mikroregionu

Rozvojová priorita
Zachování ZŠ a MŠ v obci
Výstavba a rekonstrukce technické infrastruktury
Zvýšení počtu obyvatel obce
Výstavba domů, bytů
Zachování zdravotnických služeb
Výstavba ČOV
Zlepšení vzhledu obce
Zajištění odpovídající občanské vybavenosti
Likvidace komunálního odpadu
Dopravní obslužnost
Vytváření (zajištění) pracovních míst
Zvýšení a rozvoj cestovního ruchu
Zlepšení životního prostředí
Podpora podnikání
Zajištění míst v sociálních zařízeních pro seniory
Sport – výstavba hřišť
Oprava kulturních památek
Využívání dotačních možností 2021 - 2027
Opravy místních komunikací
Snížení náročnosti obecní agendy
Využití výzev MAS zubří země, o.p.s.
Opravy a rekonstrukce obecních budov
Rozšíření sítě sociálních služeb

Zdroj: obce, znalost místních poměrů

Tabulka č. 44: Rozvojové bariéry obcí Mikroregionu

Rozvojová bariéra
Nedostatek financí
Nedostatek pracovních příležitostí
Vylidňování obce
Nedostatek pozemků pro výstavbu

Chybějící ČOV
Nedostatečná dopravní obslužnost
Nevyjasněné pozemkové vztahy
Stavební uzávěra
Nízká informovanost o určitých službách
Neustálé legislativní změny – náročná administrativa
Složité podmínky některých dotačních programů
Vysoká nezaměstnanost – odchod mladých a vzdělaných
Velká časová vytíženost neuvolněných starostů běžnou agendou
Nedostatek vody vlivem velkého sucha v posledních letech

Zdroj: obce, znalost místních poměrů

12.3 Stanovení rozvojové vize Mikroregionu

Pro Mikroregion Bystřicko byla stanovena následná rozvojová vize, tzn. stav, ve kterém by se měl Mikroregion v horizontu 7 – 10 let nacházet. Oblast Mikroregionu by se měla stát:

- *regionem vytvářejícím výborné zázemí pro trvalé bydlení v poklidném venkovském prostředí v přímé vazbě na atraktivní přírodní prostředí, zdravé životní prostředí, při kvalitní dostupnosti obchodu a služeb,*
- *regionem respektujícím tradice a stavějícím na zásadách trvale udržitelného rozvoje s maximální šetrností k životnímu prostředí,*
- *regionem, jehož ekonomika je založena na rozvoji malého a středního podnikání využívající vnitřní potenciál území,*
- *regionem, který díky atraktivnímu krajinnému rázu, zachovalému charakteru venkovských sídel a široké nabídce kulturně-historických památek, je vyhledávaným rekreačním územím a cílovou destinací pro turisty preferující tradiční i moderní formy cestovního ruchu,*
- *regionem, který poskytuje kvalitní služby starostům místních obcí, zajišťuje větší informovanost občanů zde žijících a regionem realizujícím projekty meziobecní spolupráce.*

12.4 Stanovené strategické směry

Vlastní stanovení strategických směrů je provedeno na základě analýzy území, která je uvedena v kapitolách 2 – 9. Dalším důležitým podkladem byla SWOT analýza (kap. 11), která vychází jednak z analýzy území a také ze znalostí jednotlivých obcí, kde si jednotlivé obce stanovily pro svoji obec problémové okruhy a také projektové záměry, které by chtěly v horizontu cca 6 let zrealizovat.

Vlastní návrh strategických směrů rozvoje Mikroregionu je koncipován do čtyř hlavních problémových oblastí, kterými by se obce měly zabývat a které mohou svými rozhodnutími ovlivňovat. K těmto čtyřem hlavním směrům byly dále přiřazeny strategické cíle, které se strategických směrů týkají a dále je rozpracovávají.

Následné kroky, které budou navrhovanou strategií realizovat, jsou závislé především na iniciativě představitelů veřejné správy v Mikroregionu. Za účinné spolupráce zainteresovaných subjektů (podnikatelská sféra, občanská iniciativa, státní instituce a další) je potřebné vytvořenou strategií začít postupně realizovat. Je rovněž žádoucí a nutné strategickou a programovou část pravidelně aktualizovat, především z hlediska zařazení nově připravených projektů, které budou kopírovat neustálý vývoj Mikroregionu. V posledních letech je také velmi důležité propojovat za společným zájmem více obcí a realizovat tak projekty meziobecní spolupráce, které často vedou k finančním úsporám pro jednotlivé obce, ale také zvyšují šanci na úspěch při podání žádosti a získávání dotací z různých operačních programů.

Nová strategie rozvoje Mikroregionu Bystřicko zahrnuje následující čtyři strategické směry rozvoje včetně na ně navazujících strategických cílů a jednotlivých priorit:

1. Strategický směr: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.1 Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

1.1.A Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích

1.2 Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině

1.2.A Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích

1.2.B Priorita: Pořízení lesnické techniky

1.2.C Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

1.3 Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí

1.3.A Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků

1.3.B Priorita: Komunální odpad

1.3.C Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

2. Strategický směr: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA, OBECNÍ MAJETEK

2.1 Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

2.1.A Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

2.1.B Priorita: Rozvoj energetických sítí

2.1.C Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studie a územní plány

2.2 Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

2.2.A Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

2.2.B Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců

2.3 Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce

2.3.A Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

2.3.B Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

2.3.C Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení

3. Strategický směr: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS

3.1 Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání

3.1.A Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

3.1.B Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

3.1.C Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

3.2 Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol

3.2.A Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

4. Strategický směr: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY

4.1 Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě

4.1.A Priorita: Propagace místa

4.1.B Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

4.2. Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury

4.2.A Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

4.3. Strategický cíl: Obnova venkovských památek

4.3.A Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty

13 ROZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÝCH SMĚRŮ ROZVOJE MIKROREGIONU

1. Strategický směr: EKONOMIKA, ZAMĚSTNANOST, HOSPODAŘENÍ V KRAJINĚ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

1.1 Strategický cíl: Zvýšení výkonnosti a konkurenceschopnosti ekonomiky

Hospodářský rozvoj představuje základní cíl většiny regionálních rozvojových strategií a programů, jemuž je třeba podřídit další opatření a od něhož je možné odvíjet ostatní cíle. Podpora rozvoje stávajících i potenciálních ekonomických aktivit při efektivním využití místních zdrojů vede k zajištění místní ekonomické prosperity, zaměstnanosti a odpovídající kupní síle obyvatel. V případě Mikroregionu Bystřicko, které je charakteristické nízkou intenzitou soukromého podnikání, vysokou nezaměstnaností a nedostačnou tvorbou nových pracovních míst, je směřování aktivit na podporu místní ekonomické základny zvláště důležité a neustále aktuální. Hlavní iniciativa a zodpovědnost za ekonomický rozvoj Mikroregionu je v rukou podnikatelské sféry a možnosti místních samospráv usměrňovat tento vývoj jsou zde omezenější než v jiných sférách, přesto je však zastoupení místní veřejné správy nezastupitelné. Vláda České republiky v roce 2019 schválila Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ (platná na období 2021 – 2027), ve které jsou vymezeny hospodářsky problémové regiony. Tyto regiony jsou charakterizovány především nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti, nízkou životní úrovní, nízkým stupněm ekonomické výkonnosti, nízkým průměrným příjmem obyvatel a nepříznivým demografickým vývojem. Mezi tyto regiony v kategorii hospodářsky a sociálně ohrožených území bylo zařazeno i ORP Bystřice nad Pernštejnem (kopíruje území Mikroregionu). Tento fakt pouze podtrhuje zaostalost oproti jiným částem České republiky.

1.1.A Priorita: Podpora malého a středního podnikání v obcích

Základním cílem podpory podnikání v Mikroregionu Bystřicko je vyšší využití vnitřního potenciálu území, tedy pracovních sil a ostatních místních zdrojů a předpokladů vedoucích ke zvýšení místní přidané hodnoty a snížení závislosti místního trhu práce na vzdálenějších pracovních centrech. Pro další rozvoj území Mikroregionu je pokrytí širokým spektrem podniků a provozoven velice důležité. Je to dáno jednak roztroušenou sídelní strukturou území a především odlehlostí Mikroregionu vzhledem k hlavním dopravním tahům a z toho plynoucí ztížené dostupnosti, která v porovnání s jinými územními celky významně snižuje investiční atraktivitu území pro velké investory. Vedle podpory existujících podnikatelů je nutné vytvářet podmínky příznivé pro vznik nových podnikatelských subjektů ve většině obcí Mikroregionu. Je potřeba klást důraz na připravenost ploch pro podnikatelské využití ve venkovských obcích. Každá populačně větší obec (cca 500 obyvatel) by měla mít ve svém územním plánu vyčleněny pozemky určené pro potenciální podnikatele a investory. Bohužel i tato připravenost není zárukou úspěchu a je velice těžké do odlehlých vesnic Mikroregionu podnikatele přilákat. Náročné je to zejména vzhledem k neexistenci napojení našeho regionu na dálnici D1.

Opatření naplňující prioritu:

- příprava nových lokalit určených pro podnikatelské využití, včetně výkupu a sjednocení vhodných pozemků,
- vybudování inženýrských sítí k okrajům těchto pozemků,
- podpora formou dotace stavebních nákladů na rekonstrukce komerčně využitelných budov ve vlastnictví obce,
- rozvoj služeb pro podnikatele, podpora vzdělávacích a poradenských aktivit pro podnikatele,
- podpora pilotních podnikatelských projektů podniků využívajících místních zdrojů a surovin,
- zlepšení informovanosti o celostátních i regionálních programech případně programech EU, které podporují podnikání,

- rozvoj spolupráce mezi podnikatelskými subjekty a subjekty veřejné správy,
- podpora zakládání mikropodniků a jejich rozvoje,
- zajistit vznik nových pracovních míst a rozvoj stávajících podporou drobných forem podnikání při zachování různorodosti venkovské ekonomiky,
- podpora regionální produkce a nových pracovních míst.

V rámci podpory lokální ekonomiky byla zajištěna v říjnu 2020 pro starosty DSO prezentace **projektu Podnikni to!**. Tento projekt zpřístupňuje podnikání každému, kteří chtějí proměnit svou myšlenku podnikání v realitu. Jedná se o iniciativu pro praktický rozvoj podnikavosti u občanů žijících mimo krajská města a na venkově s cílem zvyšovat pravděpodobnost vzniku lokálního podnikání, posilovat konkurenceschopnost regionu a zmírňovat tím i odliv lidí do větších měst. Smyslem je systematické budování dlouhodobě udržitelné infrastruktury měst, obcí i dobrovolných svazků obcí pro podporu realizace projektů občanů, a to skrze komunitní a vzdělávací aktivity s aktivním zapojením i lokálních podnikatelů.

Projekt využívá 3 nástroje k naplnění daného cíle:

1) Osvěta prostředí – mnoho lidí má z podnikání obavy, bojí se rizik, finančních ztrát i nejistoty. Je proto potřeba pravidelně komunikovat příběhy spoluobčanů a ukazovat, že začít s projektem lze i bez rizika, výpovědi nebo finančních investic.

2) Kurzy – fungují coby pravidelné impulzy pro obyvatele, kteří o podnikání uvažují a také zajišťují, že se do klubových aktivit zapojují vždy lidé s obdobnou úrovní znalostí. Počet kurzů je neomezený a odvíjí se od zájmu občanů v průběhu roku.

3) Celoroční Klub podnikavců – základem úspěchu v jakékoliv činnosti je obklopit se obdobně smýšlejícími lidmi, a proto je řízené komunitní prostředí pro dlouhodobý rozvoj občanských projektů zásadní. Součástí jsou pak i akce, mentoři, hosté atp.

Díky spolupráci získává mikroregion kompetenci a vliv na mnoho faktorů:

- podporuje vznik pracovních míst a tím i příliv nových obyvatel a příjem z daní,
- přispívá k růstu společenské vybavenosti skrze vznik nových služeb a produktů,
- zvyšuje míru nezávislosti lokální ekonomiky pro budoucí ekonomické výkyvy,
- snižuje odliv obyvatelstva pro nízkou vybavenost nebo nedostatek příležitostí,
- ovlivňuje podnikavost a kreativitu občanů napříč obory (turismus, gastro,...).

Vizi projektu je vybudovat na úrovni měst, obcí i mikroregionů po ČR rozprostřenou síť regionálních center podpory podnikavosti, která zajistí efektivní využití lokálního podnikatelského potenciálu a podpoří tím další rozvoj i příjem z daní u menších měst a obcí.

DSO Bystřicko a Město Bystřice nad Pernštejnem zvažuje v budoucnu spolupráci se zakladatelem projektu Podnikni to!. Konečné rozhodnutí bude ještě součástí dalších jednání.

V rámci projektu Centra společných služeb vznikl také dokument obsahující seznam tzv. **brownfields**, které se nacházejí na území Mikroregionu Bystřicko. Pojmem brownfields se rozumí nemovitost (území, pozemek, objekt, areál), která je nevyužívaná, zanedbaná a vznikla jako pozůstatek průmyslové, zemědělské, rezidenční, vojenské či jiné aktivity. Je to např. zpevněná ohraničená plocha, areál bývalého JZD, volná výrobní hala, prázdný sklad, objekty bývalých statků, volné místnosti či objekty o malé užité ploše vhodné k drobnému podnikání.

Souhrnný dokument „Seznam brownfields“ vznikl na základě dotazníků se starosty DSO. V databázi jsou tedy uvedeny veškeré nevyužité prostory, objekty a plochy, které může obec nabídnout místním podnikatelům k využití. Přehled brownfields je také důležitý pro případné čerpání dotací na obnovu těchto objektů. Níže uvedená tabulka č.45 obsahuje výčet brownfields v našem regionu.

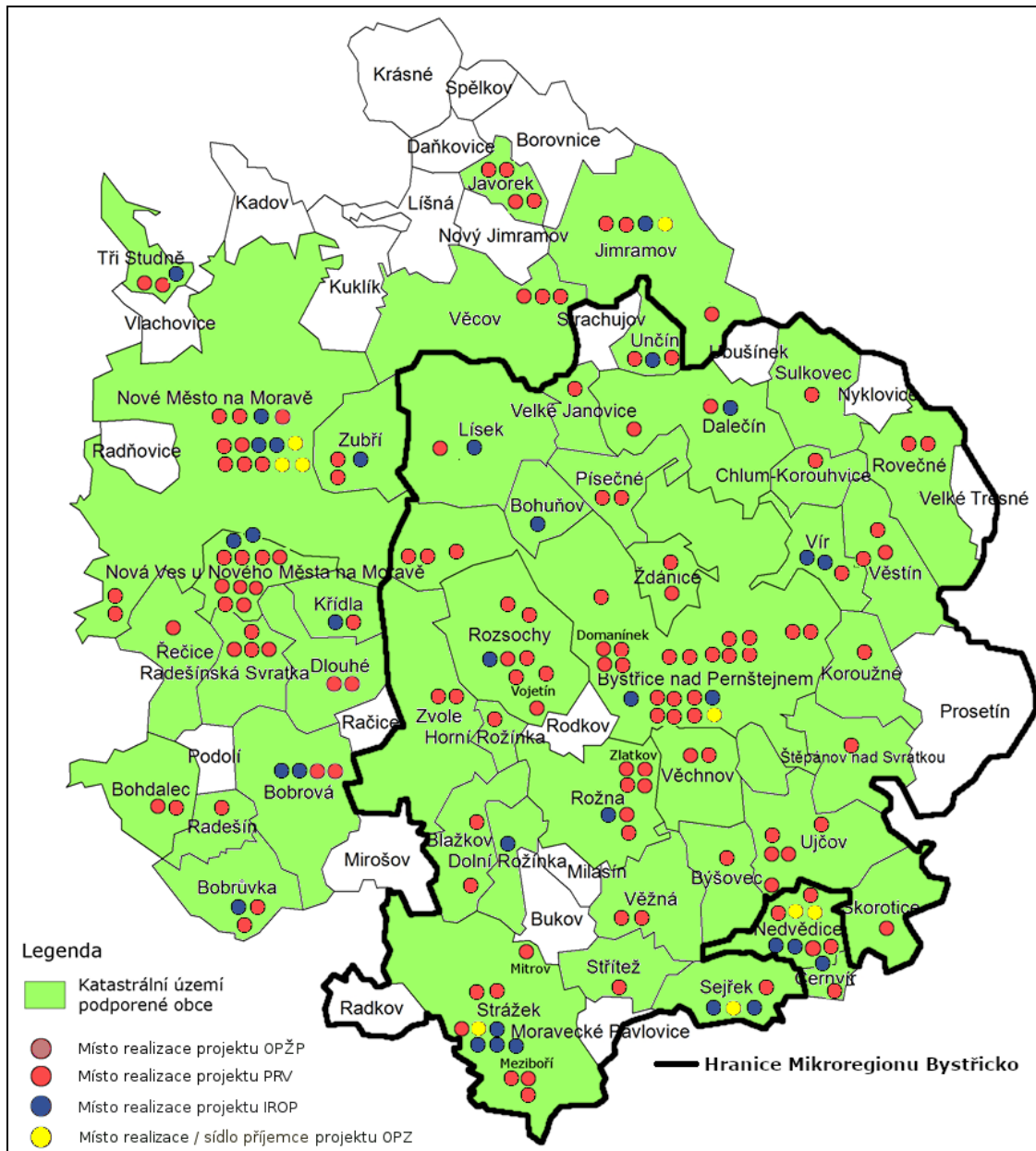
Tabulka č. 45 Brownfields na území Mikroregionu Bystřicko

Obec	Specifikace plochy	Odhad užité plochy v m ²	Vhodné možnosti využití	Ve vlastnictví obce
Bystřice nad Pernštejnem	kotelna sídliště II.	300	parkování, parkovací dům	ANO
	skautská klubovna	200	záplavová zóna-zahrada, hřiště	ANO
	sýpka	300	muzeum, ubytování	NE
	kotelna sídliště I.	300	obslužná sféra	ANO
Bohuňov	bývalý kravín v Bohuňově	930	podnikání, skladové prostory	NE
	bývalý kravín v Janovičkách	770	podnikání, skladové prostory	NE
Dolní Rožinka	bývalá budova ředitelství státních statků	3866	podnikání, skladové prostory	NE
	zrekonstruovaný objekt zámeckého statku	2477	podnikání v turistickém ruchu	NE
Strážek	bývalé kino	365	podnikání, ordinace, služby	ANO
Ujčov	bývalý kravín	600	výrobní prostory / sklad	NE
	bývalý vepřín	450	nehodné pro podnikání	NE
	prostory bývalé dřevovýroby	1800	výrobní prostory / sklad	NE
	bývalý kravín	1200	výrobní prostory / sklad	NE
Velké Tresné	bývalý vepřín	500	podnikání, skladové prostory	NE
Zvole	budova bývalé výkrmny prasat	530	podnikání, skladové prostory	NE
	budova bývalé porodny prasat	900	podnikání, skladové prostory	NE
	budova bývalé porodny prasat	1300	podnikání, skladové prostory	NE
	budova bývalé drůbežárny	100	podnikání, skladové prostory	NE
	budova bývalé drůbežárny	100	podnikání, skladové prostory	NE
Zvole, m.č. Branišov	budova bývalého kravínu	1420	podnikání, skladové prostory	NE
	budova bývalého teletníku	640	podnikání, skladové prostory	NE
Zvole, m.č. Olešinky	budova bývalého vepřína	530	podnikání, skladové prostory	NE
	bývalý objekt skladu hnojiv	280	podnikání, skladové prostory	NE
	bývalý objekt teletníku	2620	podnikání, skladové prostory	NE
Písečné	Písečné 39	10000	-	NE
	Písečné 23	20000	-	NE
Rovečné	Pozemek 246/1 v. ú. Rovečné	1580	k budoucímu prodeji	NE
Vír	bývalá budova firmy Rotter	20000	-	NE

Zdroj: obce Mikroregionu Bystřicko

Činnost MAS Zubří země o.p.s.

Již několik let mají možnost občané našeho Mikroregionu také čerpat dotace prostřednictvím MAS Zubří země, o.p.s., která je zaměřena mimo jiné i na podporu lokálního podnikání napříč odvětvími. Výzvy jsou zveřejňovány průběžně během roku a to s dostatečným předstihem. Díky aktivitě této místní akční skupiny se podařilo již od roku 2017 podpořit řadu místních malých i středních podnikatelů, ale také i obcí. Za jejího fungování se prozatím uskutečnilo zhruba 175 projektů v hodnotě cca 107 mil. Kč (údaje ke konci roku 2020). Pro přehled uvádíme mapu podpořených projektů (viz. obrázek).

Zdroj: MAS Zubří země o.p.s. (údaje k 30.11.2020)

1.2 Strategický cíl: Šetrné hospodaření v krajině

Území Mikroregionu Bystřicko má výborné přírodní podmínky, které budou v budoucnu lákadlem právě této lokality. Šetrné hospodaření v této lokalitě následně povede k trvalému udržení stavu krajiny a k jejímu zachování i pro generace budoucí. Nejde jenom o lesní porosty, ale také o vodní zdroje a další přírodní atraktivitu. Naše území je však výrazně zemědělsky zaměřené. V priméru (zemědělství, lesnictví, rybolov) je zaměstnáno přes téměř 14 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Je to dáno právě přírodními podmínkami a charakterem osídlení. Podíl obyvatelstva zaměstnaných v sekundéru (průmysl, stavebnictví) je nižší než v okrese Žďár nad Sázavou, ale výrazně vyšší oproti České republice. Je to dáno především poměrně rozvinutou průmyslovou výrobou. Princip šetrného hospodaření v krajině je však potřeba uplatňovat ve všech odvětvích. I u nás tedy v posledních letech dochází k velkému rozvoji biopodniků a bioprodukce.

1.2.A Priorita: Podpora udržitelného hospodaření v lesích

V Mikroregionu by měla být podporována především výsadba původních porostů a také obnova vodních režimů v lesích, které byly z důvodu nesprávného hospodaření poničeny nebo úplně zničeny. První místo mezi rozvojovými prioritami z lesního hospodářství zauímají investice do lesnické infrastruktury a do hmotného majetku - lesní cesty, vodohospodářské objekty, související stavby atd. Na dalších místech jsou neméně důležitá opatření zaměřená na plnění ekologických funkcí lesa. Mezi hlavní priority v této oblasti patří podpora schopnosti krajiny zadržovat vodu a prevence poškozování lesů černou a vysokou zvěří.

Opatření naplňující prioritu:

- vzdělávací činnost majitelů lesů o hospodaření v lesích (aktuálnost),
- motivace k šetrnému hospodaření,
- obnova původních porostů a zalesňování vytěžených porostů a porostů poškozených škůdci,
- investice do lesnické infrastruktury na podporu obnovy lesních cest, vodohospodářských objektů,
- zavádění opatření pro podporu schopnosti krajiny zadržovat vodu,
- preventivní opatření proti poškozování lesů.

Tabulka č. 46: Obecní záměry priority Podpora udržitelného hospodaření v lesích

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rozsochy	Zalesnění po kůrovci	2021-2024	500	
Věstín	Opravy lesních komunikací	2021-2027	300	
Věstín	Opravy polních komunikací	2021-2027	300	
Sejřek	Oprava lesních cest	2021-2027		
	Zalesnění po kůrovci	2021-2027		
Rožná	Správa obecních lesů	2020-2024	3 000	
Rožná	Zalesnění pozemků po kůrovcové kalamitě	2021-2025	2 000	Obec, MŽP
Věchnov	Obnova lesního porostu po kůrovci	2021-2028	1 500	
Radkov	Obnovení lesa po kůrovcové kalamitě			

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.2.B Priorita: Pořízení lesnické techniky

Za podobně důležité pro konkurenceschopnost oboru jsou považovány také investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů a jejich uvádění na trh.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do lesních technologií a zpracování lesnických produktů,
- modernizace lesní techniky,
- hospodárné a šetrné nakládání s lesními porosty.

Tabulka č. 47: Obecní záměry priority Pořízení lesní techniky

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Strážek	Nákup lesní techniky	2021-2027		
Prosetín	Modernizace lesní techniky	2021-2027	1500	Obec
Rožná	Nákup lesní techniky	2021	800	Obec, MŽP

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.2.C Priorita: Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

K důležitým opatřením patří také ta zaměřená na plnění ekologických funkcí lesa. Mezi hlavní priority v této oblasti patří podpora schopnosti krajiny zadržovat vodu a prevence poškozování lesů černou a vysokou zvěří. Obnova poškozených lesů, odolnost a ekologická hodnota lesních ekosystémů. Ekologická stabilita je schopnost ekologických systémů (ekosystémů resp. krajiny) autoregulačními procesy odolávat rušivým přírodním a antropogenním vlivům a po jejich odeznění se vracet do výchozího stavu. Systém ekologické stability je složen ze tří segmentů: porosty dřevin, bezlesé segmenty s trvalým drnovým krytem a polní kultury. Krajina bude tím stabilnější, čím více prvků první kategorie bude obsahovat.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do zalesňování vytěžených lesních porostů,
- podpora investic vedoucích k ekologické stabilitě krajiny – výsadba a obnova lesních porostů, obhospodařování luk, šetrné a biologické zemědělství,
- opatření vedoucí k zachování ekosystémů v krajině,
- zavádění protipovodňových opatření a opatření na podporu stabilizačních úprav v krajině.

Tabulka č. 48: Obecní záměry priority Ekologické a stabilizační úpravy v krajině

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Věžná	Výsadba alejí kolem cest	2021-2027	200	Obec, dotace
Rozsochy	Protipovodňová opatření Albrechtice, Kundratice	2021-2027		
Dolní Rožínka	Stavba protipovodňového valu	2025-2027	?	MZe, OPŽP
Lesy obce Blažkov	Investice do lesnické infrastruktury a do hmotného majetku – lesní cesty, vodohospodářské objekty, související stavby atd.	2021-2027		
Věchnov	Výstavba zádržných hrází (suchých poldrů)	2022-2026	2000	
Štěpánov n.S.	Zlepšování životního prostředí v okolí závodu Železáren	2021	100	Obec
Prosetín	Realizace biokoridorů a biocenter	2025		
Rožná	Úprava vodního toku Rožínky	2020-2024	500	
Bystřice n. P.	Suchý poldr Kozlov	2021-2027		
Bystřice n. P.	Suchý poldr Rovné	2021-2027		

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3 Strategický cíl: Podpora ochrany životního prostředí

Území Mikroregionu je charakteristické rovnováhou mezi přírodním a kulturním prostředím s výraznými přírodně-kulturními prvky. Území se vyznačuje vysokou kvalitou přírodního prostředí, tak i znaky krajinného rázu, kam řadíme horizontální a vertikální členitost terénu, pestrost krajinných formací a citlivé umístění antropogenních prvků krajiny. Území má velmi vysokou estetickou a přírodní hodnotu vytvářející celkový krajinný ráz a to z pohledu nejen přírodní, ale i kulturní a historické stránky. Celkovou hodnotu území dokládá nejen vyhlášení našeho regionu v roce 2010 za Excelentní evropskou destinaci (výhra v soutěži EDEN – ocenění European Destinations of Excellence), ale i množství vyhlášených přírodních památek, národních přírodních památek a oblastí NATURA 2000. V roce 2019 byl na našem území také oceněn Strom roku 2019, který také vyhrál titul Evropský strom roku – Chudobínská borovice.

1.3.A Priorita: Odbahnění a revitalizace rybníků

Voda a četné vodní zdroje jsou charakteristickým rysem našeho území. U obce Vír se nachází vodní dílo Vír, které je zásobárnou pitné vody pro okolní obce a pro část města Brna. V území se nachází i velké množství rybníků, které slouží k chovu ryb a zastávají retenční funkci. Kvalita a čistota vod je na velmi

dobré úrovni, jelikož v území nenevidujeme žádný zdroj znečištění. Potenciální ohrožení vodních zdrojů představuje splach chemických látek a hnojiv ze zemědělských pozemků případně malé lokální zdroje znečištění (průmyslový podnik, zemědělské družstvo).

Opatření naplňující prioritu:

- podpora odbahnování a revitalizace místních rybníků,
- investice do budování vodních nádrží a nádrží na zadržování vody,
- zavádění opatření podporujících hospodárné využívání vodních zdrojů,
- podpora budování nových uměle vytvářených vodních zdrojů .

Tabulka č. 49: Obecní záměry priority Odbahnění a revitalizace rybníků

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Velké Tresné	Oprava výpusti rybníka	2023		
Lísek	Rybníky v obci Lísek	2021-2027	4000	
Ujčov	Odbahnění Lískoveckého rybníku	2022		Obec
Zvole	Revitalizace obecního rybníku ve Zvoli u kostela	2021-2022	800	Obec
Býšovec	Rekonstrukce obecního rybníku v Býšovci	2022	500	POVV + obec
Strážek	Odbahnění rybníka Jemnice	2021-2027		
Písečné	Oprava břehu obecního rybníku	2020-2022	100	Obec
Vír	Rekonstrukce Vojtova rybníka	2021	4000	Obec
Ždánice	Odbahnění rybníku na návsi	2023		Obec
Prosetín	Odbahnění a revitalizace rybníka	2021-2027		
Sejřek	Oprava hráze obecního rybníku	2021-2027		
Rožná	Odbahnění rybníka Křižník	2020-2024	3 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Vybudování rybníku smrčina v Domaníně	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Vybudování nového rybníka Vojetín	2021-2027		Dotace, město
Milasín	Výstavba vodní nádrže	2021-2027		
Chlum-Korouhvice	Výstavba nového rybníku pod obcí	2023	1000	Obec, PRV
Věchnov	Odbahnění Dolního rybníka	2024-2028	2000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3.B Priorita: Komunální odpad

V rámci ORP Bystřice nad Pernštejnem je v každé obci svoz komunálního odpadu prováděn firmou TS města a.s. Systém svozu odpadu je stabilizovaný. Poplatky vybírané od občanů jsou stanoveny na základě nákladů obce na nakládání s odpady a vybírají se ve většině případů na občana. Pouze v obci Rozsochy funguje systém vybírání poplatku za vyvezenou nádobu. Všechny obce si řeší odpadové hospodářství individuálně místní samosprávou. Systém svozu komunálního odpadu funguje poměrně dobře. Třídění odpadu je v území prováděno formou separačních nádob a žlutých plastových pytlů (komodita plast). Třídění probíhá ve všech obcích ORP, rozmístění nádob je ale v některých obcích nedostatečné. Převážně však platí, že je třídění podpořeno dostatečnou sběrnou sítí kontejnerů na plast, bílé sklo, barevné sklo, biologicky rozložitelný odpad, textil, kartony, elektroodpad a v menší míře jsou obce vybaveny také kontejnery na textil. Nově v Bystřici nad Pernštejnem je rozmístěno několik nádob na použitý kuchyňský tuk.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování nových sběrných míst na třídění opadů v obcích,
- zavádění opatření zajišťujících efektivnější třídění, sběr a celkové nakládání s odpady,
- investice do zpracování biologicky rozložitelného odpadu v obcích,

- zavádění domácích kompostáren a podpora osvěty z oblasti odpadového hospodářství.

Tabulka č. 50: Obecní záměry priority Komunální odpad

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bohuňov	Výstavba kontejnerového stání v Janovičkách	2021-2022	250	Obec
Rozsochy	Oprava zpevněné plochy u OÚ a požární zbrojnice	2021-2027		
Střítež	Vybudování sběrného místa na tříděný odpad	2021-2027		
Strážek	Kompostárna	2022	2000	Obec
Písečné	Vybudování kontejnerového stání u prodejny smíšeného zboží	2022-2023	100	Obec
Písečné	Revitalizace prostoru pro ukládání bioodpadu	2021-2023	500	Obec
Štěpánov n. S.	Zkvalitnění systému sběru, třídění a nakládání s odpady, zbudování sběrného dvora	2021-2027	2000	Obec
Sejřek	Vybudování sběrného místa na tříděný odpad			
Rožná	Sběrný dvůr	2020-2024	1 200	
Rožná	Zpevněné plochy pro umístění kontejnerů v místních částech	2020-2024	1 300	
Horní Rožinka	Oplocené kontejnerové stanoviště	2021-2024	500	Obec
Rovečné	Zázemí pro obec (sběrný dvůr, sklady,...)	2021-2023	5 000	
Věchnov	Rozvoj odpadového hospodářství - kompostárna, sběrný dvůr	2027-2028	1000 - 2000	
Bystřice nad Pernštejnem	Překladiště komunálního odpadu v areálu TS.a.s.	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Rekultivace skládky Železinka	2021		

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

1.3.C Priorita: Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

Mezi významné prvky, které se podílí na celkovém utváření krajiny a na zachování přirozeného životního prostředí patří nejen péče o extravilán obcí, ale také o jejich intravilán a zejména tedy péče o veřejná prostranství v obcích a městech. Prioritou je udržovat tato prostranství upravená, s co největším podílem zeleně a přirozených přírodních prvků. Důležité je také zachování a udržování obecních sadů. To vše vede ke zdravějšímu klimatu našich sídel a tím i ke zdravějšímu životnímu stylu místních obyvatel. Především však dochází k zachování přirozeného životního prostředí a k ekologické stabilitě sídel.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do úpravy veřejné zeleně a veřejných prostranství,
- revitalizace obecní zeleně a zachování sadových úprav v majetku obcí,
- investice do budování obecních parků,
- zachování ekologické stability sídel.

Tabulka č. 51: Obecní záměry priority Úprava veřejných prostranství (vč. obecní zeleně)

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Věžná	Rekonstrukce veřejných prostranství	2021	1200	Obec, dotace
Velké Tresné	Revitalizace veřejné zeleně	2022-2025		
Lísek	Zeleň v obci	2021-25	1000	
Milasín	Výsadba zeleně	2021-2027	100	Obec, SFŽP

Velké Janovice	Vybudování klidové zóny v obci	2022-2027	300	Obec
Milasín	Výsadba zeleně	2021-2027		
Dalečín	Revitalizace krajiny	2025-2027	2000	Obec
Písečné	Údržba a výsadba zeleně na obecních plochách	2020-2022	200	Obec
Štěpánov n. S.	Revitalizace veřejné zeleně	2021-2024	2 000	Obec
Ždánice	Úprava veřejných prostranství	2022	300	Obec
Sejřek	Úprava veřejných prostranství	2021-2027		
Věchnov	Obnova zeleně v obci	2021-2025	350 - 500	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2. Strategický směr: TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA, DOPRAVA A OBECNÍ MAJETEK

2.1 Strategický cíl: Optimalizace rozvoje sítí technické infrastruktury

Zajištění adekvátního napojení obcí na technickou infrastrukturu je jedním z nejdůležitějších předpokladů pro jejich další rozvoj a na úrovni obecních samospráv je jedním z nejčastěji zmiňovaných témat, nedostatečný či nekvalitní stav energetických či vodohospodářských sítí může být ve svém důsledku bariérou a brzdou podnikatelských i jiných aktivit, zvláště pokud se jedná o území s nepříliš příznivou dopravní polohou, jako je tomu v případě Mikroregionu Bystřicko. Standardní vybavenost obcí infrastrukturou je potřeba brát jako realitu a samozřejmost, bez které není možno území dále rozvíjet. V současné době se pozornost obcí soustřeďuje spíše na vybudování kanalizací a ČOV, protože napojení obcí na elektrickou energii je dostatečné. Významným limitujícím faktorem jsou finanční prostředky, protože stavby hlavně vodohospodářské infrastruktury výrazně převyšují možnosti obcí a proto je jejich realizace bez podpory dalších subjektů nemožná. Dalším limitujícím faktorem těchto staveb je rozdrobenost a malá velikost jednotlivých obcí, v této souvislosti se jeví jako zásadní otázka, zda je vůbec účelné budovat v obci s 50 obyvateli kanalizaci a ČOV. Tento problém se rozhodly některé obce řešit domovní čističkou odpadních vod a snaží se o získání finančních prostředků pro jejich nákup.

2.1.A Priorita: Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

V oblasti zásobování vodou je prioritou zajištění adekvátních dodávek kvalitní pitné vody co největšímu počtu obyvatel Mikroregionu. V tomto směru je situace uspokojivá, pokud jsou obce připojeny k vodovodní síti. Poté se již jen zaměřují na údržbu a rekonstrukce stávajících vodovodních sítí. V oblasti odkanalizování a čištění odpadních vod by se mělo jednat kromě udržení současné úrovně o postupnou obnovu a rekonstrukci stávajících kanalizačních a čistírenských systémů a především o rozšíření počtu nových obcí připojených na ČOV. Zásobování území pitnou vodou a provozování vodovodů má na starosti Vodárenská akciová společnost, a.s., divize Žďár nad Sázavou. Hlavním zdrojem pitné vody je vodárenská nádrž Vír, která zásobuje skupinový vodovod pro oblast Bystřice nad Pernštejnem a Dolní Rožinky.

Opatření naplňující prioritu:

- rekonstrukce, rozšiřování, zkvalitňování a modernizace vodovodní sítě,
- řešení problematiky čištění odpadních vod vybudováním kanalizací a ČOV,
- zvyšování počtu obcí, které mají vybudovanou kanalizační síť a ČOV, za účelem hospodárného využívání odpadních a dešťových vod,
- účelné a hospodárné využívání vodních zdrojů, budování vodovodů v obcích a usnadňování místním občanům napojení se na obecní vodovody.

Tabulka č. 52: Obecní záměry priority Rozvoj kanalizačních sítí, ČOV a vodovodů

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rovečné	Kanalizace	2023-2033	70 000	
Rozsochy	Kanalizace v místní části Blažejovice	2021	7 000	
Rozsochy	Kanalizace – dokončení Rozsochy	2022- 2027	5 000	
Rozsochy	Kanalizace v místní části Albrechtice	2022-2027	12 000	
Rozsochy	Kanalizace v místní části Kundratice	2022-2027	20 000	
Střítež	ČOV	2021-2022	350	Obec
Sulkovec	Oprava vodovodního řádu Sulkovec III. etapa	2024-2025	500	
Unčín	Domovní čističky	2023-2025	4000	
Velké Janovice	Výměna vodovodního řádu	2021-2027	1 000	Obec
Milasín	Domovní čistírny odpadních vod	2021-2027	1800	NPŽP, obec
Milasín	Technická infrastruktura	2022-2027	4000	Obec, MMR
Lísek	Kanalizace, ČOV	2024	40000	
Bohuňov	Odkanalizování obcí Bohuňov a Janovičky	2021-2023	25 000	Obec
Bohuňov	Projekt pro realizaci řešení odkanalizování obce	2021	150	Obec
Rozsochy	Dokončení kanalizace	2021-2027		
Rozsochy	Rekonstrukce vodovodního řádu 2-3 v Rozsochách	2021-2027		
Střítež	Oprava a rozšíření kanalizace	2021-2027		
Věstín	Rekonstrukce vodovodního řádu Bolešín	2021-2027	5 000	
Bohuňov	Výkup pozemků pro kanalizace	2021-2027		
Lísek	Kanalizace, ČOV	2021-2027		
Lísek	Posilový zdroj pro vodovod Lísek	2021-2027		
Ujčov	Výstavba kanalizace a ČOV v Ujčově	2021-2027		
Velké Janovice	Vrt – řešení problémů s pitnou vodou	2021-2027		
Skorotice	Prodloužení vodovodního řádu pro sportovní areál Chlébské	2021-2027		
Ubušín	Vodovod – úprava pitné vody	2021-2022	500	Obec
Zvole, m.č. Olešínky	Dobudování části splaškové kanalizace na Olešínkách	2022-2025	2 000	Obec
Zvole, m.č. Branišov	Splašková kanalizace v Branišově	2022-2025	30 000	Obec
Zvole a Branišov	Oprava a rozšíření dešťové kanalizace podél silnice II/385	2021-2023	700	Obec
Písečné	Výstavba infrastruktury – kanalizační síť odpadní a povrchové vody, výstavba ČOV, komunikace, chodníky	2021-2027		
Písečné	Odkanalizování obce - výstavba splaškové kanalizace	2020-2027	25 000	Obec, SVK
Rodkov	Oprava kanalizace	2021-2027		
Dolní Rožínka	Rekonstrukce kanalizace ke Zvoli	2021-2022	2000	Obec
Dolní Rožínka	Výstavba kanalizace k Blažkovu	2025	6000	Obec
Blažkov	Kanalizace – domovní čistírny, popř. nová kanalizace a ČOV Blažkov, Dolní Rozsíčka	2024 -27	20 000	Obec
Vír	Odkanalizování obce	2027	100 000	Obec
Štěpánov n. S.	Rozšíření kanalizační a vodovodní sítě	2021-2027	10 000	Obec
Štěpánov n. S.	Oprava vodojemu	2020-2024	2 500	Obec
Ždánice	Veřejná splašková kanalizace	2022		Obec
Koroužné	Řešení likvidace tekutých domovních odpadů v Koroužném	2021-2025	V přípravě	
Nyklovice	Novostavba přívodního řádu z vrtané studny	2021	800	Obec
Prosetín	Oprava kanalizace, ČOV	2021-2025	40 000	Obec, dotace EU
	Rekonstrukce obecního vodovodu	2021-2027		

	Rekonstrukce a výstavba dešťové kanalizace	2021-2027		
Radkov	Přeložka vodovodu	2021	1 000	Obec
	ČOV	2021-2027		
Sejřek	Kanalizace	2021-2027	17 000	
	Vodovod	2021-2027	30 000	
	Oprava dešťové kanalizace	2021-2027		
Rožná	Rekonstrukce vodárny	2020-2024	500	
Horní Rožínka	Systém čištění odpadních vod v obci – (např. decentralizovaný systém)	2021-2027	4000	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Odkanalizování obcí Ždánice, Písečné, Vítochov	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce vodovodů a kanalizace	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Suchý poldr Rovné	2024	5000	
Bystřice nad Pernštejnem	Suchý poldr Kozlov	2024	3000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.1.B Priorita: Rozvoj energetických sítí

Většina obcí Mikroregionu využívá jako energetické médium zemní plyn. Plynofikace těchto obcí byla jednou z priorit předchozích programových období. V současné době se pozornost zaměřuje spíše na modernizaci elektrických sítí. Jedním z důvodů, proč ještě některé obce nemají plynofikaci a nestojí o ni, je mimo finančních důvodů, také nezáměr občanů z důvodu neustálého zdražování plynu a z toho plynoucí návrat obyvatel k vytápění tuhými palivy, což má ovšem negativní dopad na životní prostředí.

Opatření naplňující prioritu:

- dle možností provést plynofikaci zbývajících obcí Mikroregionu,
- v oblastech s omezenou možností zavedení plynu uvažovat o alternativních energetických zdrojích,
- výroba elektrické energie z alternativních zdrojů,
- obnova a údržba stávajících rozvodů elektrické sítě v obcích.

Tabulka č. 53: Obecní záměry priority Rozvoj energetických sítí

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Skorotice	Kabelizace NN horní Chlébské	2021-2027		
Dalečín	Energetická soběstačnost veřejných budov	2023-2025	750	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.1.C Priorita: Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů

Základem jsou pro všechny tyto aktivity investice do kvality územního a rozvojového plánování a vznik dokumentů typu strategické plány obcí a mikroregionů, územní plány, regulační plány a studie apod. Bezspornou důležitou součástí tohoto bodu je také vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu. Sem patří investiční akce jako zasíťování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, obecní byty, snižování energetické náročnosti obytných budov apod. Důvodem je samozřejmě lokalita, kde tyto aktivity vznikají a to především v obcích, kde převažuje zástavba rodinných domů. I větší obce a města investují do vzniku nových obytných zón pro rodinné domy a výstavbu bytových domů ve větší míře nerealizují. Je to dáno i poptávkou od občanů, kteří dávají přednost bydlení ve vlastním rodinném domě před bydlením v bytovém domě – často nájemním.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do budování nových inženýrských sítí pro rodinné domy,
- podpora výkupu pozemků a vhodné územní plánování výstavby rodinných domů,
- vytváření dokumentů územního a rozvojového plánování.

Tabulka č. 54: Obecní záměry priority Tvorba nových stavebních míst vč. inženýrských sítí, studií a územních plánů

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rovečné	Zasíťování pozemků	2020-2021	6 000	
Bohuňov	Výkup pozemků pro bytovou výstavbu	2021-2025	600	Obec
Zvole, Branišov, Olešínky	Výkup pozemků pro stavební pozemky	2021-2024	500	Obec
Dolní Rožínka	Zasíťování pozemků	2021-2027		
Písečné	Podpora občanské výstavby	2021-2027		
Písečné	Vybudování inženýrských sítí nově vykoupených stavebních parcel	2021-2027		
Písečné	Zasíťování území 'Nad bytovkou'	2020-2022	10 000	Obec
Štěpánov n. S.	Odkoupení pozemků a jejich zasíťování pro výstavbu RD v lokalitě za městečkem	2019-2027	7 000	Obec
Prosetín	Územní plán obce	2021-2027	300	Obec
Rožná	Inženýrské sítě pro výstavbu RD v lokalitě Cihelna	2021-2022	10 000	Obec, MMR
	Pozemkové úpravy	2020-2024	500	
Bystřice nad Pernštejnem	Zasíťování pozemků v Domaníně	2022	20 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Nové stavební parcely pro individuální stavebníky a bytové domy	2021		Soukr. investor
Bystřice nad Pernštejnem	Zasíťování pozemků Rovinky	2021		Soukr. investor
Rožná	Inženýrské sítě pro výstavbu RD lokalita „K Milasínu“ I etapa	2022	4 000	Obec, MMR
Radkov	Nový územní plán	2021-2023		
Horní Rožínka	Inženýrské sítě pro výstavbu RD nové lokality	2021-2025	2500	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.2 Strategický cíl: Zkvalitnění a modernizace dopravních sítí

Rozvoj podnikatelských aktivit přinesl prudký nárůst výkonů především automobilové dopravy a s tím související zvýšení počtu vozidel. Otevřením hranic došlo k obnovení vazeb se sousedními zeměmi a také ke zvýšení objemu tranzitní dopravy. Všechny tyto změny musela absorbovat dopravní soustava, která byla v době vzniku orientovaná a dimenzovaná na jiné parametry a neodpovídá dnešním nárokům. Nárůst intenzity zatížení silniční sítě je sice zřetelně diferencován podle kategorie komunikace, avšak v důsledku nedostatku finančních prostředků a navíc vzhledem ke snaze jejich soustředování především na celostátně významné akce, tak ostatní nepreferovaná síť znatelně chátrá. V kombinaci se skutečností, že mnohá území jsou hospodářsky slabá (což je i případ Mikroregionu Bystřicko) a neatraktivní pro podnikání, pak zhoršování kvality dopravní sítě dále zhoršuje podmínky pro další rozvoj. Žádoucí je především napojení obcí Mikroregionu na vyšší silniční síť (silnice I/19, dálnice D1) a z toho vyplývající zkvalitnění podnikatelského prostředí a umožnění efektivní mobility pracovních sil, dojížděky do škol a za službami. Napojení území na dálniční síť není v současnosti přímé a je zprostředkované pomocí silnic II. Třídy. Zlepšení dopravní obslužnosti území se očekává od plánované realizace „severojižního“ koridoru. Jedná se o silnici, která by měla spojit Velké Meziříčí a Bystřici nad Pernštejnem. Projekt by měl výrazně zlepšit přístup

území k celorepublikové silniční síti. Projekt je bohužel z důvodu nedostatku finančních prostředků od-souván na neurčito.

2.2.A Priorita: Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Ve finančních možnostech většiny obcí není přispívat na rekonstrukce a opravy silnic II. a III. tříd, a proto se jejich úsilí soustředí na místní komunikace. Zkvalitnění místních komunikací a jejich napojení na blízké komunikace vyššího řádu jsou nutnou podmínkou pro další rozvoj obcí a celého Mikroregionu. Především potencionální podnikatele bude zajímat technický stav a kvalita místních komunikací jako spojnic s okolním územím a bude to jedna z podmínek jejich případných aktivit v území, o důležitosti komunikací pro místní obyvatele nemluvě.

Opatření naplňující prioritu:

- napojení místních komunikací na komunikace vyšších řádů,
- výstavba či zkvalitnění místních komunikací,
- rekonstrukce a výstavba místních chodníků a cest,
- zkvalitnění místní infrastruktury především ve vazbě na zvyšování kvality života v obcích,
- zvyšování počtu míst vhodných k parkování osobních automobilů.

Tabulka č. 55: Obecní záměry priority Výstavba a rekonstrukce místních komunikací, včetně doplnění parkovacích míst

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rozsochy	Oprava MK Albrechtice	2021-2022	700	
Sulkovec	Oprava komunikace Sulkovec IV. Etapa	2027	3 000	
Sulkovec	Oprava komunikace Sulkovec III. Etapa	2021	1 259	
Věžná	Oprava cesty k chatám	2021-2025	3000	Obec, dotace
Věžná	Oprava silnice v části Pernštejnské Janovice	2021-2023	2500	Obec, dotace
Unčín	Opravy místních komunikací	2022-2024	500	
Bohuňov	Odkup pozemků pod místní komunikací Bohuňov – Janovičky	2020-2022	150	Obec
Lísek	Oprava míst. Komunikací	2021-25	5000	
Milasín	Dopravní infrastruktura	2021-2027	3000	Obec, MMR
Milasín	Účelové komunikace	2025-2027	2000	Obec, MMR
Ujčov	Oprava MK Lískovec – Věchnov	2023	6 500	Obec
Velké Janovice	Oprava komunikací	2021-2027	2000	Obec
Rozsochy	Oprava MK Hajska	2021-2027		
Unčín	Oprava místních komunikací	2021-2027		
Střítež	Oprava místních komunikací	2021-2027		
Věstín	Oprava místní komunikace Bolešín – Koroužné	2021-2027	2 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Věštínek – Bolešín	2021-2027	3 000	
Věstín	Oprava místní komunikace Věštínek – Rovečné	2021-2027	1 500	
Věstín	Oprava místní komunikace Věstín – Chlum	2021-2027	1 600	
Ujčov	Oprava místní komunikace	2021		Obec, MMR
Zvole, m. č. Olešínky	Oprava povrchu místní komunikace „Olešínky – Western Šiklův Mlýn“	2021 – 2022	1 000	Obec
Zvole a m. č. Branišov, Olešínky	Opravy místních komunikací průběžně	2021-2024	1 500	Obec

Skorotice	Oprava místních komunikací	2021-2027		
Strážek	Oprava komunikací	20201-2023	4500	Obec
Strážek	Moravecké Janovice –oprava komunikací	2021	1000	Obec
Ubušínek	Oprava komunikací	2021	500	Obec
Bukov	Oprava místních komunikací – 2. Etapa	2021	3000	Obec
Dalečín	Oprava komunikací	2021-2025	2500	Obec
Písečné	Oprava výtluků a propadlin na místních komunikacích	2020-2021	200	Obec
Písečné	Zpevnění povrchu okrajových částí místních komunikací	2020-2022	400	Obec
Písečné	Zbudování parkovací plochy u budovy ZŠ	2021-2023	300	Obec, POVV
Písečné	Zbudování parkovací plochy u prodejny smíšeného zboží	2021-2023	250	Obec, POVV
Rodkov	Oprava místní komunikace	2021	300	Obec+POVV
Blažkov	Opravy místních komunikací Blažkov, Dolní Rozsíčka	2021-23	2000	Obec Blažkov
Dolní Rožínka	Oprava místních komunikací	2021-2027		
Dolní Rožínka	Oprava příjezdové silnice k budově ZŠ	2021-2027		
Vír	Opravy místních komunikací	2021-2027	1500	Obec
Štěpánov n. S.	Rekonstrukce a oprava místních komunikací včetně mostů	2021-2027	5000	Obec
Ždánice	Oprava místních komunikací	2023		Obec
Koroužné	Oprava místních komunikací	2021 – 2025	2.000	
Chlum-Korouhvice	Výstavba spojovací cesty (obchvat) Chlum-Věstín	2021	1200	Obec, MMR
	Údržba místních komunikací	2021-2025		
	Oprava propustku na cestě Chlum-Věstín	2021	350	Obec, MMR
	Vybudování dopravního značení v obci	2025		
Prosetín	Oprava a výstavba místních komunikací	2021-2027	10 000	
	Přemístění vjezdu do areálu Zem. Společnosti Prosetín	2021-2027	5 000	
Radkov	Oprava silnice Dolní Libochová	2021	3 000	Obec
Sejřek	Oprava místních komunikací	2021-2027		
Rožná	Oprava místních komunikací	2020-2023	2 000	Obec, MMR
Bystřice nad Pernštejnem	Odvodnění MK Zahradní-Bočkova	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace pod fotbalovým hřištěm	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace a chodník ul. Ant. Štourače	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. Zahradní (od ul. Antonínka po Pavero)	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště na SII, etapa C, před domem 959-961	2022		Možná dotace
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. K Domanínku – oprava povrchu	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště: ul. Zahradní (Voldán) pod bytovkami, etapa 4	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště ul. Kulturní u plotu VOŠ a SOŠ	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace Horní ulice	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. Voldán (mezi ul. Ant. Štourače a Zahradní)	2023		

Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace a chodník ul. Příční (před MěÚ)	2023		
Bystřice nad Pernštejnem	Západní obchvat Bystřice	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště ul. Voldán u kotelny	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace mezi garážemi Č. Vršek, SI a Voldán	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště ul. Lipová včetně řešení dopravy na SI	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Zprůjezdění silnice v Domanínku kolem Innelu	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Dostavba komunikace Starý Dvůr	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace a chodník Luční + Kulturní	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace k parkovišti na ul. Zahradní od silnice I/19	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace ul. Příční	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba komunikace Lužánky	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Most a přístup Beranka	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Val u silnice I/19	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Hornická	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky I/19 – ul. Vířská	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Hornická – ul. Spojovací	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba okružní křižovatky ul. Nádražní – ul. Jívová	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Podjezd silnice I/19 Domanínek – Na Pile	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkovací dům Rovinky	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště u hřbitova – komplet včetně opravy hřbitovní zdi a chodníku	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán – u kotelny	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště Voldán - zastávka	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Parkoviště u gymnázia	Dílčí plán		
Horní Rožínka	Oprava místních komunikací	2024-2027	2000	Obec
Moravecké Pavlovice	Obnova místních komunikací	2020	385	Obec, dotace
Věchnov	Výstavba a oprava místních komunikací, dopravního značení	2022-2028	4000 - 5000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.2.B Priorita: Zvýšení bezpečnosti chodců

Se zvyšováním bezpečnosti chodců a místních občanů velmi úzce souvisí, jak již bylo řečeno výše, projekty obnovy místních komunikací, což jsou zpravidla průběžné, opakující se investice. Díky velké finanční náročnosti oprav a omezeným možnostem obcí jsou místní silnice v regionu dlouhodobě pod in-

vestované. Projekty oprav veřejných prostranství a investic do chodníků pak často navazující i na budování kanalizace. Prioritou je nově budovat chodníky v místech, kde dosud nejsou, udržovat v dobrém stavu stávající chodníky a také zajistit dobrou světelnost podél komunikací, zejména v místech, kde dochází k častému přecházení vozovky.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování nových chodníků a údržba starých chodníků,
- podpora rekonstrukce a budování nových bezpečných zastávek pro dopravní spoje,
- investice do budování bezpečných přechodů pro chodce,
- udržování vhodných světelných podmínek pro bezpečný pohyb podél komunikací,
- zvyšování informovanosti občanů o bezpečnosti a aktuálních povinnostech chodců.

Tabulka č. 56: Obecní záměry priority Zvýšení bezpečnosti chodců

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Velké Tresné	Vybudování chodníků u hasičské zbrojnice	2022-2023		
Bohuňov	Vybudování části nového chodníku v centru obce	2021	450	Obec, MMR
Lísek	Vybudování nových chodníků	2021-27	5000	
Dalečín	Oprava chodníků, výstavba chodníků	2022	2500	Obec
Strážek	Strážek – chodník ke hřbitovu	2021	1500	Obec
Dolní Rožinka	Rekonstrukce chodníků vč. mostku pro pěší	2021-2027	10000	Obec, Kraj
Dolní Rožinka	Výstavba chodníku ulice k Lomu	2021-2027		
Dolní Rožinka	Výstavba chodníku ulice k Blažkovu	2021-2027		
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsídka 1. Etapa	2021-2027		
Blažkov	Výstavba chodníku Dolní Rozsídka 2. Etapa	2021	800	Obec
Vír	Výstavba chodníku v obci	2023	1000	Obec
Štěpánov n. S.	Výstavba chodníků a zastávky u ZŠ	2021	500	Obec
Ždánice	Chodníky	2023	600	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník a silnice K Domanínku	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Kameník – etapa C	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Hornická	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Tyršova (od koupaliště po sokolovnu)	2021		
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník ul. Zahradní od Musíla k ul. Vířské	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Chodník Zimní stadion-lávka pod Berankou	2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Přechod přes I/19 od ulice Vířské	2023		
Bystřice nad Pernštejnem	Pěšina Valacha - Jitřenka	2023		
Strážek	Oprava autobusové zastávky	2021-2027		
Sejřek	Oprava čekáren	2021-2027		
Věchnov	Výstavba chodníků a autobusových zastávek	2021-2022	6500 - 7000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3 Strategický cíl: Rozvoj a rekonstrukce obecních budov a majetku obce

Z hlediska naplnění tohoto strategického cíle představují nejdůležitější bod investice do energetických úspor a uživatelského standardu budov jako je zateplování, výměna oken a dveří, instalace ekologických zdrojů vytápění, celková modernizace interiérů budov a jejich vybavení v souladu se současnými standardy a potřebami atd. V řadě větších obcí se tento cíl daří naplňovat, ale menší obce vzhledem k nedostatečnému množství financí jsou odkázány na postupné rekonstruování obecních budov a odkládání určitých oprav na další roky. Důležité je také zabezpečení veřejného majetku proti poškození, odcizení apod. Bezesporu důležitou součástí tohoto bodu je vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu. Sem patří investiční akce jako zasíťování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, obecní byty, snižování energetické náročnosti obytných budov atd.

2.3.A Priorita: Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

Cílem této priority je především udržovat ve stavu způsobilém k užívání obecní budovy jako jsou obecní úřady, radnice, technické budovy apod. Jedná se zejména o aktivity typu zateplení budov, rekonstrukce a opravy. Důležité jsou také určité technické záležitosti, které obce musí zabezpečovat a spravovat v rámci svých povinností a působnosti. Jedná se zejména o udržování optických sítí, údržbu veřejného osvětlení, obecního rozhlasu apod.

Opatření naplňující prioritu:

- zabezpečování oprav a rekonstrukcí obecního rozhlasu a jeho modernizace,
- budování a udržování optických sítí v obcích,
- investice do údržby, oprav a modernizace veřejného osvětlení,
- údržba a modernizace obecních budov jako jsou obecní úřad, radnice, obchody, skladovací objekty a jiné jinde nejmenované budovy v majetku obcí.

Tabulka č. 57 Obecní záměry priority Rekonstrukce obecních úřadů, radnic a technických záležitostí obcí

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Sulkovec	Rekonstrukce obecního úřadu III. Etapa	2022	500	
Sulkovec	Veřejné osvětlení Polom	2023	350	
Věžná	Rekonstrukce veřejného osvětlení	2021-2027	500	Obec, dotace
Unčín	Rekonstrukce veřejného osvětlení	2025	500	
Velké Tresné	Rekonstrukce OÚ	2021-2022		
Věstín	Oprava půdních prostorů v budově č.p.26 Věstín	2021 -2027	650	
Bohuňov	Vybudování krytého stání na pořízenou komunální techniku	2021-2022	400	Obec
Velké Janovice	Úprava půdních prostor v budově Obecního úřadu	2023- 2027	1 500	Obec
Lísek	Oprava komunikačních staveb	2021-25	5000	
Lísek	Veřejné osvětlení	2021-27	500	
Sulkovec	Rekonstrukce obecního úřadu III. Etapa	2021-2027		
Sulkovec	Veřejné osvětlení – Polom	2021-2027		
Sulkovec	Oprava obecní budovy Polom – zastřešení	2021-2027		
Věžná	Rozšíření veřejného osvětlení	2021-2027		
Střítež	Vybudování půdní nástavby na budově obchodu	2021-2027		
Střítež	Zastřešení venkovního tanečního parketu	2021-2027		
Věstín	Oprava veřejného osvětlení v části Věstín	2021-2027	350	
Věstín	Vybudování místního rozhlasu	2021-2027	350	
Strážek	Rekonstrukce –Meziboří č.p. 37	2022	2500	Obec
Zvole	Rekonstrukce veřejného osvětlení –	2021-2023	500	Obec

	ZVOLE			
Zvole	Víceúčelový dům – OÚ, pošta, holička, knihovna, sociální byt	2021-2025	8 000	Obec
Ubušíněk	Rekonstrukce obecní budovy	2021-2027		
Strážek	Veřejné osvětlení	2021-2027		
Strážek	Zateplení úřadu městyse	2021-2027		
Dolní Rožínka	Oprava střechy čp. 24	2020-2021	2000	Obec
Dolní Rožínka	Výměna oken v budově obecního úřadu	2022-2023	400	Obec, Kraj
Dolní Rožínka	Bezbariérové vstupy do veřejných budov	2021-2024	500	Obec, Kraj
Blažkov	Přístavba zázemí pro komunální techniku u KD Blažkov	2024-2027	2000	Obec
Vír	Rekonstrukce „Kovárny“	2023	500	Obec
Štěpánov n.S.	Revitalizace veřejného osvětlení	2020	3000	Obec
Štěpánov n.S.	Posílení technického vybavení městyse pro údržbu a pořádek	2021	50	Obec
Ždánice	Rekonstrukce bývalého obchodu	2020-2021	500	Obec
	Opravy v budově bývalé školy	2021	200	Obec
Chlum-Korouhvice	Oprava střechy nad schodištěm u budovy obecního úřadu	2023	300	Obec, PRV
	Oprava fasády a zateplení budovy obecního úřadu	2024	500	Obec, PRV
Prosetín	Rekonstrukce obecního rozhlasu	2021-2027	800	
	Multifunkční nízkonákladová hala	2021-2027	10 000	
Radkov	Rekonstrukce osvětlení	2021-2027		
Sejřek	Rekonstrukce/výměna otopného systému obecního úřadu	2021-2027		
	Výstavba kůlny pro uskladnění obecního majetku	2021-2027		
	Oprava střechy bývalého kravína	2021-2027		
	Oprava fasády obecního úřadu	2021-2027		
	Oprava podlahy hospodářská místnost	2021-2027		
Rožná	Rekonstrukce veřejného osvětlení Josefov	2021	500	Obec, ČEZ
	Rekonstrukce areálu bývalých Staviv	2023	4 000	Obec, MMR
	Demolice RD v havarijním stavu ve Zlatkově	2021	500	Obec
Bystřice n. P.	Výstavba provozního zázemí pro Eden centre s.r.o.	2021-2027		
Horní Rožínka	Oprava OU	2019-2020	300	Obec
Horní Rožínka	Přístavba a oprava skladů OÚ a SDH	2021-2023	1500	Obec
Velké Janovice	Oprava sociálních zařízení v budově Obecního úřadu	2022-2027	500	Obec
Věchnov	Stavba garáže na obecní techniku	2021-2023	1000	
Věchnov	Rekonstrukce OÚ	2026-2028	1000 - 1500	
Bystřice nad Pernštejnem	Brownfield uranových dolů – průmyslová zóna	2021		Menší investoři

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3.B Priorita: Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Prioritou je vytváření podmínek pro rozvoj bydlení v regionu, kam patří investiční akce typu zasítování pozemků, projektová dokumentace zón pro bydlení, budování obecních bytů, snižování energetické náročnosti obytných budov atd. Bez dostupnosti základní technické infrastruktury, která je však pro tvorbu míst pro bydlení zásadní, bude nadále docházet k postupnému vylidňování zejména u mladší generace, která požaduje vyšší standardy bydlení, než mnohé obce v současnosti nabízejí. Dominantním místem bydlení v našem regionu jsou rodinné domy. Je to dáno především charakterem osídlení – velký počet malých obcí, rozptýlenost obydlí. Bydlení v bytových domech je koncentrované zejména v obcích jako Bystřice nad Pernštejnem a v obci Dolní Rožínka. Výstavba těchto sídlišť je úzce spjata s rozvojem těžby

uranové rudy na ložisku Rožná. V posledních letech tedy obce plánují poměrně významné investice do podpory bydlení v regionu – jak formou přípravy stavebních parcel, tak formou oprav a budování obecních bytů.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování a výstavby nových obecních bytů,
- rekonstrukce a údržba stávajících obecních bytů,
- investice do změny užívání v současné době nevyužitých obecních budov,
- tvorba vhodných podmínek pro bydlení,
- snižování energetické náročnosti obecních budov a bytů.

Tabulka č. 58: Obecní záměry priority Výstavba nebo rekonstrukce bytů ve vlastnictví obce

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Dolní Rožínka	Rekonstrukce čp. 24 na bytový dům	2021-2024	12 000	Obec
Dolní Rožínka	Rekonstrukce čp. 74 na bytový dům	2025-2027	20 000	Developer
Písečné	Půdní vestavba v budově ZŠ	2023-2025	2 000	Obec
Dalečín	Rekonstrukce čp. 5 na bytový dům	2023-2025	12 000	Obec
Štěpánov n. S.	Rekonstrukce ubytovacího zařízení penzionu včetně výměny ústředního vytápění a elektroinstalace, zbudování terasy	2020-2024	2000	Obec
Štěpánov n. S.	Rozšíření bytového fondu domu č.9	2021-2027	8000	Obec
Nyklovice	Zřízení dvou bytových jednotek v budově bývalé školy	2025		
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce bytů – vnitřní opravy	2021	500-700/byt	
Bystřice nad Pernštejnem	Garáže za poliklinikou – odstranění pro výstavbu malometrážních domů	2021		
Rožná	Přestavba kancelářské budovy na malometrážní byty	2020-2024	5 000	
	Stavba nového bytového domu v lokalitě Cihelna	2020-2024	6 000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

2.3.C Priorita: Rekonstrukce hasičských nádrží a budov vč. zázemí a vybavení

V rámci této priority Strategie řeší především budování hasičských nádrží a jejich údržbu, dále opravy a rekonstrukce hasiček (hasičských budov) včetně zázemí a vybavení potřebného pro práci jednotek dobrovolných hasičů v obcích regionu. Podpora těchto požárních jednotek je důležitá nejen z hlediska bezpečnosti místních občanů v případě různých havárií apod., ale hasičské jednotky se také významným způsobem podílí na utváření kulturního života v obcích zejména pořádáním hasičských zábav, plesů, závodů apod. V rámci členských obcí jsou tyto sbory poměrně rozšířené a jsou zřizované v řadě obcí.

Opatření naplňující prioritu:

- investice do rekonstrukce a údržby hasičských zbrojnic,
- údržba a revitalizace hasičských nádrží a budování nových nádrží určených k tomuto účelu,
- získávání financí na nákup požární techniky a vybavení nezbytného pro správné fungování dobrovolných požárních jednotek v obcích.

Tabulka č. 59: Obecní záměry priority Rekonstrukce hasičských nádrží, budov vč. zázemí a vybavení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Unčín	Požární zbrojnice – nová stavba	2021-2023	3500	
Bohuňov	Oprava požární nádrže v obci Janovičky	2021-2022	1 500	Obec
Lísek	Hasiči JPO-V oprava hasičské zbrojnice	2021-25	2000	
Ujčov	Rekonstrukce hasičské zbrojnice Kovářová	2021		Obec, MAS
Dalečín	Rekonstrukce hasičské zbrojnice	2022	1000	Obec
Býšovec	Oprava hasičské zbrojnice Býšovec	2024	500	POVV + obec
Býšovec	Oprava střechy hasičské zbrojnice Smrček	2025	400	POVV + obec
Skorotice	Oprava fasády hasičské zbrojnice			
Písečné	Rekonstrukce požární nádrže 'Karasák'	2021-2023	1 800	Obec, Mze
Štěpánov n. S.	Nákup dopravního vozidla pro SDH	2021-2023	1500	Obec
Štěpánov n. S.	Rekonstrukce požární nádrže	2021-2025	5 000	Obec
Koroužné	Pořízení nového dopravního automobilu pro jednotku SDH	2021	950	Obec, MVCR
Radkov	Hasičská zbrojnice	2022-2025	6 000	Obec
Rožná	Oprava požární nádrže	2021	400	Obec
Chlum-Korouhvice	Modernizace SDH	2021	450	Obec, MAS

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3. Strategický směr: SOCIÁLNÍ SLUŽBY, VZDĚLÁVÁNÍ A VOLNÝ ČAS

3.1 Strategický cíl: Rozvoj sportovního zázemí a pořádání akcí zaměřených na kulturu, sport a vzdělávání

Tvořivost a aktivita obyvatel Mikroregionu dlouhodobě souvisí se vznikem a fungováním řady zájmových sdružení, sportovních klubů, spolků a dalších občanských iniciativ, jež společně formují nabídku volnočasových aktivit. V minulém plánovacím období se podařilo zrealizovat celou řadu akcí týkajících se sportovní infrastruktury, i přesto je však vybavení pro sportovní vyžití v některých obcích nedostatečné a v jiných zase nastává potřeba stávající sportoviště dále rozvíjet či rekonstruovat. Kvalitní využití volného času je nejučinnější prevencí proti nárůstu sociálně patologických jevů, a to zejména u dětí a mládeže. Toto je zvláště aktuální v dnešní době, kdy je pro tyto rizikové skupiny daleko snazší nejen sedět u PC, ale existuje celá řada jiných lákadel a možných závislostí, které ohrožují naši mládež a které jsou čím dál více snadněji dostupné. Vedle této skupiny obyvatel je potřeba se zaměřit i na stále početnější skupinu seniorů a i jim zabezpečit společenské vyžití. Nejučinnější formou jak předcházet některým nežádoucím jevům je zejména zvyšování vzdělanosti jak mládeže, tak seniorů, zastupitelů obcí a místních občanů vůbec.

3.1.A Priorita: Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Největšími hybateli sportovních a volnočasových aktivit jsou kromě obcí samotných zejména občanské spolky, které jsou aktivní téměř ve všech obcích regionu a stojí za širokou škálou aktivit. Spolky zaměřené na aktivní trávení volného času (především sportovní a kulturní aktivity) dlouhodobě usilují o zkvalitňování své činnosti. Rozvoj jejich činnosti formou modernizace či rozšíření zázemí, akcí pro veřejnost či zvyšování odborných znalostí prokazatelně přispívá ke zvyšování jejich potenciálu zvyšovat kvalitu života obyvatel regionu. Také město Bystřice nad Pernštejnem, které je přirozeným, správním, ekonomickým i kulturním centrem mikroregionu Bystřicko, aktivně podporuje spolkový a kulturní život i činnost našeho DSO. Dále nabízí kulturní a informační zařízení (KD, TIC – organizátor výherní a poznávací akce „S Vodomilem Zubří zemí“, muzeum s výstavními prostory). V současnosti se město zaměřuje také na rozvoj sportovních možností (tenisová hala, sportovní areál, zimní stadion, lanové centrum, koupaliště, víceúčelová sportovní hala), na podporu turistiky (EDEN – Centrum zelených vědomostí, budování nových cyklistických stezek) a šetrných forem cestovního ruchu (naučné stezky, Zubří stezky, Bystřická

zastavení atd.). I náš Mikroregion se však aktivně podílí na rozvoji těchto aktivit a to zejména pořádáním akce jako je Čtení dětem, Putovní letní kino, Hry bez hranic a další. Nesmíme opomenout ani na školy a školská zařízení, která poskytují tyto aktivity zejména dětem a mládeži a které jsou již několik let podporovány aktivitami realizovanými v rámci projektu MAP – místní akční plány.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora spolkové a zájmové činnosti obyvatel se zaměřením na rozvoj občanské společnosti,
- podpora školských a mimoškolských aktivit zaměřených na zájmovou činnost dětí a mládeže,
- zvýšení kvality lidských zdrojů prostřednictvím tvorby nabídky dalšího vzdělávání a zvyšováním využitelnosti a aktivit místních vzdělávacích zařízení,
- podpora kulturních a historických tradic obyvatelstva jako stmelujícího prvku venkovské komunity, posilování sounáležitosti a patriotismus u obyvatel obcí,
- podpora činností organizací zabývajících se sportem a tělovýchovnou činností,
- podpora výstavby a údržby zařízení pro volnočasové aktivity,
- koordinace a efektivní využívání stávajících zařízení pro volný čas, zejména sportovních.

Tabulka č. 60: Obecní záměry priority Podpora rozvoje sportovních a volnočasových aktivit

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rovečné	Oprava sportovního zázemí	2021-2022	3 000	
Sulkovec	Oprava víceúčelového hřiště	2026	1 000	
Lísek	Dětské hřiště	2021-22	500	
Ujčov	Modernizace sport. areálu Ujčov	2021	2 900	Obec, MMR
Ujčov	Víceúčelové hřiště	2027	6750	Obec
Ujčov	Obnova herních prvků dětských hřišť	2022	350	Obec
Ujčov	Oprava koupaliště v Ujčově	2024	2200	Obec
Velké Janovice	Budování parků a hřišť	2021-2027	1000	Obec
Rozsochy	Výstavba multifunkčního hřiště	2021-2027		
Věžná	Vybudování sportovního zařízení	2021-2027		
Bohuňov	Vybudování dětského hřiště	2021-2027		
Bohuňov	Rekonstrukce hřiště	2021-2027		
Býšovec	Oprava sportovního areálu Smrček	2021	400	POVV + obec
Strážek	Dětské hřiště – Meziboří	2021-2027		
Dolní Rožínka	Výstavba hřiště pro MŠ	2022-2025	400	Obec, MMR
Vír	Zázemí víceúčelového hřiště	2022	3000	Obec
Vír	Rekonstrukce zázemí fotbalového hřiště	2024	1500	Obec
Vír	Rekonstrukce tenisového hřiště	2022	500	Obec
Štěpánov n. S.	Úprava a dovybavení dětských hřišť a sportovišť	2021	450	Obec
Štěpánov n. S.	Výstavba víceúčelového sportoviště	2021-2024	5000	Obec
Štěpánov n. S.	Zřízení klubové místnosti pro využití v zájmové činnosti	2021-2027	300	Obec
Štěpánov n. S.	Zvýšení dostupnosti mimoškolního vzdělávání a zajištění prostor pro mezigenerační a umělecké vzdělávání	2021-2027	10 500	Obec
Štěpánov n. S.	Materiální vybavení klubu pro volnočasové aktivity	2021-2027	300	Obec
Ždánice	Výstavba víceúčelového hřiště	2025		Obec
Prosetín	Rekonstrukce RD v Prosetíně – přestavba na multifunkční klubovny	2021-2027	10 000	Obec
Sejřek	Rekonstrukce víceúčelového hřiště – umělý povrch	2021-2027		
	Rekonstrukce víceúčelového hřiště – oplocení	2021-2027		
Rožná	Šatny pro tenisový oddíl	2021	500	Obec

Bystřice nad Pernštejnem	Skautská základna – přestavba domu u TS	2021-2022	3000	Město, dotace 80%
Bystřice nad Pernštejnem	Dopravní hřiště v oválu	2024	3000	
Bystřice nad Pernštejnem	Fotbalové hřiště s umělým povrchem u tréninkového hřiště	2024	15 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Modernizace městské sjezdovky	2024	15 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Tobogány na koupališti – široká skluzavka	2021-2027	5500	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba fotbalových kabin	2021-2027	30 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Skatepark – rozšíření, modernizace	2022	3000	
Bystřice nad Pernštejnem	Výstavba tribuny a šaten v hale	2022	5000	
Bystřice nad Pernštejnem	Zimní stadion – šatny	2023	10 000	
Chlum-Korouhvice	Vybudování víceúčelového sportovního hřiště	2021-2027	1000	
Horní Rožinka	Víceúčelové hřiště - oprava a doplnění obvod. konstrukcí a osvětlení	2021-2025	300	Obec
Věchnov	Výstavba víceúčelového hřiště	2022-2024	1000-1600	
Věchnov	Obnova herních prvků v obci	2021-2023	900	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3.1.B Priorita: Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Vybavenost obcí zdravotními zařízeními je na poměrně dobré úrovni. Jejich rozmístění v rámci regionu je také poměrně rovnoměrné, což je základním předpokladem pro dobrou dostupnost těchto zařízení z ostatních obcí regionu. Nejvýznamnějším centrem co do počtu a pestrosti služeb je pochopitelně město Bystřice nad Pernštejnem se svojí poliklinikou. Další zdravotnické zařízení můžeme nalézt například v obci Vír, Strážek apod. I sociální služby na území Mikroregionu se dlouhodobě nacházejí na velmi dobré úrovni – z hlediska pestrosti je zde zajištěna poměrně široká škála sociálních služeb definovaných dle zákona o sociálních službách. To neplatí, pokud jde o personální a technickou vybavenost, která je z dlouhodobého hlediska na nedostačující úrovni. Sociální služby jsou zaměřeny na mnoho cílových skupin od dětí a mladistvých po seniory přes osoby s různými druhy postižení, drogově závislé apod. Je zde také zajišťována ústavní a terénní sociální péče pro handicapované a obyvatele v postproduktivním věku. I zde je však nejvýznamnějším centrem spádové město Bystřic n. P.. V okolí nalezneme určité sociální služby například v obci Vír, Sejrek, na Dolní Rožince apod.

Opatření naplňující prioritu:

- udržování a rozvoj úrovně a stávající sítě zdravotnických i sociálních služeb,
- budování nových potřebných zdravotnických a sociálních služeb a služeb, které s nimi úzce souvisí, jako podporované bydlení, startovací byty apod.,
- investice do kvalitnějších a dostupnějších veřejných služeb.

Tabulka č. 61: Obecní záměry priority Udržení a zlepšení kvality zdravotní a sociální péče

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Prosetín	Nízkokapacitní ubytovací zařízení	2021-2027	5 000	Obec
Dolní Rožinka	Oprava střechy na zdravotním středisku	2025-2027	3000	Obec

Mikroregion	Senior taxi/baby taxi	2021-2027		Soukromý
Mikroregion	Spolupráce s provozovateli sociálních sl.	2021-2027		
Mikroregion	Seznam subjektů na rozvážku obědů	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Dům pro seniory na ul. Forota	2021-2027		Dotace, Město
Bystřice nad Pernštejnem	Dům pro seniory na ul. Lužánky	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce bytů na DPS (8 bytů)	2021	2700	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

Mikroregion Bystřicko vstoupil od dubna 2020 do prosince 2020 do druhého prodloužení projektu Centra společných služeb, díky němuž vzniklo mnoho nových výstupů související právě se sociálními potřebami v DSO. V tomto období vznikl na základě dotazníkového šetření souhrnný dokument „Shrnutí denních běžných sociálních potřeb“, na jehož základě byly vytvořeny patřičné návrhy k realizaci. Na členské schůzi, konané v říjnu 2020, byly schváleny tři návrhy k možné realizaci:

a) Senior/baby taxi

Tento návrh se týká zajištění dopravy pro seniory, popř. pro maminky s dětmi do 4 let věku. Do budoucna budou přichystány podklady k realizaci akce.

Vize DSO:

- projednání podmínek s dopravcem, taxislužbou apod. ohledně zajištění vozidla pro účely sociální služby
- sjednání zvýhodněné ceny jízdy (oblast do určitého počtu km)
- vytvoření seznamu míst, na které se lze nechat dopravit příslušným vozidlem (lékárny, nemocnice, poliklinika, poskytovatelé sociálních služeb)
- omezený počet jízd v měsíci pro každou osobu (zamezení zneužívání služby)
- možnost zajištění dovozu na pedikérské služby

b) Navázání spolupráce s provozovateli sociálních služeb

DSO naváže do budoucna spolupráci s Oblastní charitou Žďár nad Sázavou a také prohloubí spolupráci s MěÚ Bystřice nad Pernštejnem.

Vize DSO:

- zajištění pravidelných setkání s Oblastní charitou Žďár nad Sázavou (min. 1x ročně),
- na setkání by byly starostům předány informace o poskytovaných sociálních službách, informace o nových službách, ceník služeb,
- konzultace v oblasti financování sociálních služeb,
- spolupráce s vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Bystřice n. P.

c) Seznam subjektů zajišťujících rozvážku obědů na území DSO

Z dotazníků dále vyplynulo, že starostové obcí by uvítali také seznam, dle kterého by obce, popř. občané mohli objednávat službu – rozvážka obědů. DSO zajistí ve spolupráci s obcemi seznam subjektů zajišťujících rozvážku obědů.

Vize DSO:

- tvorba seznamu subjektů, kteří poskytují rozvážku obědů na území DSO
- spolupráce s obcemi MB ohledně tvorby seznamu

- využití seznamu pro obce i občany DSO

3.1.C Priorita: Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Z hlediska kulturních zařízení je důležité podporovat rozvoj a rozmanitost akcí pro veřejnost a volnočasové aktivity obecně. Je tedy důležité podporovat investice zaměřené na rozvoj kulturních, vzdělávacích, společenských a sportovních akcí a na rozvoj aktivit zaměřených na mládež i další skupiny občanů. Zde jsou nejdůležitější investice do infrastruktury pro volný čas, tedy do zázemí pro sportovní a kulturní aktivity občanů, do dětských hřišť, hřišť pro seniory, sportovní haly, kulturních domů, sokolovny, víceúčelových zařízení pro kulturu a sport apod. Všechny tyto aktivity vedou také ke zvyšování všeobecné vzdělanosti obyvatel a především k aktivnímu zapojení občanů do určité komunity.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora budování a výstavby nových center pro volnočasové a kulturní aktivity a údržba a oprava stávajících,
- budování nových zájmových institucí zaměřených na vzdělávání a poznávání,
- zlepšení technického stavu těchto budov.

Tabulka č. 62: Obecní záměry priority Výstavba či rekonstrukce kulturních a vzdělávacích zařízení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Věžná	Rekonstrukce KD	2021-2027	10000	Dotace
Bohuňov	Studie rekonstrukce KD Bohuňov	2020 -2021	120	Obec
Bohuňov	Rekonstrukce KD	2021-2024	10 500	Obec
Bukov	Zateplení KD + fasáda	2021-2022	2000	Obec
Dolní Rožínka	Oprava střechy na kulturním domě	2025-2027	3000	Obec
Blažkov	Přístavba KD – severní část budovy	2024-27	3000	Obec
Písečné	Oprava fasády kulturního domu	2022-2023	-	Obec
Písečné	Oprava sociálního zázemí kulturního domu	2022-2023	-	Obec
Vír	Přístřešek u kulturního domu	2022	1000	Obec
Vír	Prostory pro setkávání v kulturním domě	2021	1000	Obec
Štěpánov n. S.	Řešení akustiky sálu a přísálí KD technickými úpravami	2021-2025	500	Obec
Prosetín	Oprava kulturního domu	2021-2025	10 000	Obec, dotace EU
Rožná	Oprava klubovny v KD	2020-2024	1 200	
Bystřice nad Pernštejnem	Přírodní amfiteátr u oválu	2022	3000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce KD - rozvody	2021-2024	30 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce KD – tzv. Elevace	2023	15 000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce Sokolovny	Dílčí plán	70 000	
Rožná	Rekonstrukce bývalé Sokolovny	2021	4 000	Obec, MŽP
Rožná	Rekonstrukce klubovny v KD vč. chodníků	2021	4 000	Obec, MŽP
Rožná	Vybavení klubovny v KD, bezbariérový přístup	2021	500	Obec, MŠMT (MAP)
Věstín	Oprava budovy č.p. 27, KD (bývalá škola), podlaha, topení, rozvod elektřiny, omítky, okna	2021-2027	950	
Věchnov	Rekonstrukce KD	2024-2027	1000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

3.2 Strategický cíl: Rekonstrukce budov škol

Důležité pro naplnění tohoto bodu jsou zejména investice do kapacit a modernizace vybavení škol všech stupňů, včetně speciálních (přizpůsobením osobám se speciálními vzdělávacími potřebami), doplnění chybějících kapacit v mateřských, základních a středních školách, podpora rozvoje kompetencí klíčových pro trh práce, podpora mimoškolních aktivit, komunitních škol apod. Dále také investice do lidských zdrojů ve školství pro zajištění vzdělávání a stabilizace pedagogického sboru, pomoci školám se snižováním administrativní zátěže především v oblasti žádostí o financování a administrace projektů, podpory spolupráce mezi školami atd. V následujících letech bude také dále prohlouben projekt MAP (místní akční plán rozvoje vzdělávání) zaměřený na rozvoj kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Projekt zahrnuje také oblasti včasné péče, předškolního a základního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání.

3.2.A Priorita: Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Prioritou v této oblasti je zejména zajištění údržby a rekonstrukce budov škol a školských zařízení nacházejících se v našem regionu. Jedná se zejména o investice zajišťující dobrý technický stav těchto budov, ale také investice za účelem změny využití školních budov, které již neslouží ke svému původnímu účelu a jsou ohroženy chátráním a zánikem. Prioritou pro obce je tyto budovy využít za jiným účelem a i nadále je udržovat v technicky dobrém stavu. Součástí těchto nutných investic jsou také investice do přílehlé infrastruktury a nezbytného vybavení těchto budov.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do údržby, rekonstrukce a modernizace školních budov,
- investice do oprav střechy, obvodových pláštěů, výměny oken,
- údržba školních budov obecně, zejména těch se školou přímo souvisejících jako např. školní jídelny,
- snižování energetické náročnosti budov,
- investice do přílehlé infrastruktury jako jsou školní zahrady, hřiště apod.,
- podpora změny využití bývalých školních budov.

Tabulka č. 63: Obecní záměry priority Rekonstrukce budov SŠ, ZŠ a MŠ vč. vybavení

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Štěpánov n. S.	Výstavba nové budovy MŠ z důvodu navýšení kapacity a dostupnosti inkluzivního vzdělávání dětí předškolního věku	2020-2025	20 000	Obec
Prosetín	Oprava školy	2021-2025	5000	Obec, dotace EU
Věchnov	Revitalizace a vybavení školní zahrady	2021-2023	250	Obec
Vír	Půdní vestavba v budově školy	2021	3000	Obec
Štěpánov n. S.	Rozšíření a revitalizace zahrady MŠ	2020-2025	1 000	Obec
Štěpánov n. S.	Modernizace vybavení tělesné výchovy a rekonstrukce povrchu tělocvičny	2021-2027	950	Obec
Rožná	Kryté pískoviště v ZŠ a MŠ Rožná	2021	200	Obec
Rožná	Oprava budovy bývalé školy Zlatkov	2022	700	Obec
Rozsochy	Rekonstrukce podlahy v I. A II. Třídě ZŠ Rozsochy	2021	550	
Dolní Rožínka	Výměna střešní krytiny na zámku/ZŠ	2025-2027	10000	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	ZŠ TGM – oprava tělocvičny	2021-2027		
Bystřice nad	ZŠ Nádražní – oprava tělocvičen	2021-2027		

Pernštejnem				
Bystřice nad Pernštejnem	ZŠ Nádražní rekonstrukce el. rozvodů	2022	5000	
Bystřice nad Pernštejnem	ZŠ TGM rekonstrukce el. rozvodů pokračování	2021	500/etapa, cca 5000 celkem	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4. Strategický směr: CESTOVNÍ RUCH A PAMÁTKY

Území Mikroregionu Bystřicko má velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu. Nejvýznamnějším turistickým lákadlem je kulturní krajina, zahrnující množství významných kulturních i technických památek. V obcích Mikroregionu existuje mnoho turisticky atraktivních lokalit, resp. lokalit potenciálně turisticky významných (zřícenina hradu Zubštejn, Centrum EDEN apod.). Tento potenciál je zvýšen blízkostí velkých koncentrací obyvatel, především brněnské aglomerace, z níž je území Mikroregionu dobře dostupné i v rámci krátkodobých rekreačních pobytů. Pro dlouhodobé udržení návštěvnosti a její další zvýšení je nutné zabezpečit i odpovídající infrastrukturu včetně přístupových tras, aby tyto významné turistické cíle byly dostupné, přičemž je samozřejmě nutné respektovat limity ochrany přírody a zachování krajiny. Některé cíle v oblasti rozvoje infrastruktury cestovního ruchu se již podařilo zrealizovat v minulém plánovacím období Strategie rozvoje Mikroregionu Bystřicko.

4.1. Strategický cíl: Zvýšení povědomí o dané lokalitě

Důležitou filosofií pro další rozvoj cestovního ruchu je nabídka vlastních turistických produktů a programů či aktivit, založená především na jejich jedinečnosti a atraktivnosti. V tomto směru se jako velice účinná jeví existence Turistického a informačního centra v Bystřici n. P., která poskytuje dostatečné množství propagačních materiálů týkajících se atraktivit cestovního ruchu na území Mikroregionu a disponuje i dostatečně fundovaným personálem. Díky těmto materiálům, ale také fungujícím webovým stránkám nejen Informačního centra Bystřice nad Pernštejnem, ale také města Bystřice a našeho Mikroregionu se nám daří úspěšně zvyšovat povědomí o naší lokalitě nejen u místních občanů, ale u každého, kdo na tyto stránky zavítá.

4.1.A Priorita: Propagace místa

V rámci propagace míst v regionu je již vytvořena řada odpočinkových zón u řady místních zajímavostí a památek, ale také informačních tabulí o jednotlivých obcích. Nabízí se však stále hodně míst, kde tato místa pro turisty zatím nenajdeme, bohužel nedostatkem financí takto značená místa přibývají poměrně pomalu.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic do budování nových odpočinkových zón a infocedulí pro místní i turisty,
- podpora veškerých aktivit vedoucích ke zvýšení propagace určité lokality.

Tabulka č. 64: Obecní záměry priority Propagace místa

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Střítež	Zřízení oddechového místa pro turisty vč. infocedule u zříceniny hradu Lísek	2021-2027	25	Obec

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.1.B Priorita: Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

V rámci této priority se obce regionu a Mikroregionu chtějí zaměřit zejména na vytváření nových objektů a turisticky zajímavých míst pro návštěvníky, ale i pro místní občany. Mělo by se jednat nejen o nové budovy jako jsou muzea, ale i o budování rozhleden a odpočinkových zón u významných turistických cílů. Velký budoucí potenciál přitom skýtají, vedle významnějších koncentrací turistické infrastruktury vázaných na centrum regionu a jeho atraktivitu s vysokou návštěvností, spíše turistická zázemí situovaná nyní soliterně na tichých odlehlých místech, v malebné krajině a uprostřed přírody nebo na tiché vesnici, což jsou hodnoty, které znovu docházejí stále častějšímu ocenění ze strany návštěvníků.

Opatření naplňující prioritu:

- rozšiřování a modernizace stávajících objektů pro turisty a návštěvníky,
- budování nových turisticky atraktivních míst, zón a objektů,
- podpora zachování místních lidových tradic a kultury.

Tabulka č. 65: Obecní záměry priority Rozšíření či modernizace objektů a míst pro návštěvníky

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Ujčov	Výstavba rozhledny v k.ú. Lískovec u Nedvědice	2025 -2026	1750	Obec
Milasín	Rozhledna	2021-2027		
Štěpánov n. S.	Využití suterénu bývalé MŠ ke zbudování muzea rudního revíru	2021-2027	2 000	Obec
Bystřice nad Pernštejnem	Vytvoření nových ubytovacích prostor v Centru zelených vědomostí	2022	15000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace Hory včetně hvězdárny	2021-2027	20000	
Bystřice nad Pernštejnem	Středověká vesnice na Zubštejně	2024	20000	
Bystřice nad Pernštejnem	Vláček Bystřičáček	2023	2000	
Bystřice nad Pernštejnem	Muzeum uranového průmyslu	2021-2027	50000	
Bystřice nad Pernštejnem	Park miniatur dokončení	2021-2022		
Bystřice nad Pernštejnem	Rekonstrukce Sporthotelu, wellness	2021-2027	60000	
Bystřice nad Pernštejnem	Likvidace lanového centra, využití prostor	2021		
Bystřice nad Pernštejnem	Územní studie pro lepší využití <u>Domaňovského rybníku</u>	2024	5000	
Dalečín	Přestavba nebytových prostor na byty (turistická ubytovna)	2023-2025	20000	Obec +?

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.2 Strategický cíl: Vytváření doplňkové infrastruktury

Největším hybatelem v oblasti cestovního ruchu je pochopitelně město Bystřice nad Pernštejnem, které z této oblasti podniklo již mnohé projekty. V současnosti se město zaměřuje také na rozvoj sportovních možností (tenisová hala, sportovní areál, zimní stadion, lanové centrum, koupaliště, víceúčelová sportovní hala), na podporu turistiky (EDEN – Centrum zelených vědomostí, budování nových cyklistických stezek) a šetrných forem cestovního ruchu (naučné stezky, Zubří stezky, Bystřická zastavení atd.). Investice do infrastruktury cestovního ruchu plánují také obce – jde především o cyklostezky, naučné stezky, historestezky a rozhledny.

4.2.A *Priorita: Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)*

Prioritou je zejména vytváření doplňkové veřejné hmotné infrastruktury pro cestovní ruch. Do této priority patří tedy zejména akce zaměřené na nové značení, umístování laviček a mobiliářů podél tras, budování a tvorbu nových turistických a naučných stezek. Vytváření ucelených turistických produktů a moderní formy turistiky, budování odpočinkových stanovišť, přístřešků, zařízení nabízející turistům sportovní aj. vyžití, nových cyklostezek, inline stezek, hiposteze apod.

Opatření naplňující prioritu:

- rozšiřování sítě naučných, pěších, cyklo, inline a hiposteze o stezky nové,
- údržba a opravy stávajících stezek,
- budování doprovodné infrastruktury podél stezek.

Tabulka č. 66: Obecní záměry priority Vytváření stezek pro trávení volného času (cyklo, pěší, naučné)

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Bystřice nad Pernštejnem	Pyšolec – naučná stezka	2024	5000	Dotace, město
Bystřice nad Pernštejnem	Komunikace pro pěší Aušperk-Jitřenka	2021-2027		
Věchnov	Stavba cyklostazky do Bystřice nad Pernštejnem	2022-2026	1000-1500	
Bystřice nad Pernštejnem	Cyklostezka: Bystřice n. P.-Věchnov "po kanálu"	2023		
Bystřice nad Pernštejnem	Singltrek: Dvořiště, Karasín	2024		
Bystřice nad Pernštejnem	Singltrek: Ochoz - studie	2021-2027		
Bystřice nad Pernštejnem	Cyklostezka do Rovného podél I/19 a ČD	dílčí plán		
Bystřice nad Pernštejnem	Stezka Domanínský rybník-Borovinka	2021		dotace

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

4.3 Strategický cíl: **Obnova venkovských památek**

Na území Mikroregionu se nacházejí památky různého druhu jako církevní, fortifikační, památky lidové a městské architektury přes technické památky až po památky přírodního charakteru. Významné jsou zejména ty fortifikační, kterých je v našem regionu hned několik (např. Zubštejn, Dalečín, Lísek, Aušperk, Pyšolec), nejvýznamnější technickou památkou je pak určitě Vodní nádrž Vír. Máme zde ale i památky lidové architektury, z nichž většinu můžeme najít v obci Ubušín. Mezi významné místní památky patří jistě také četné kostely, kapličky, sochy a nebo areál Templ na Dolní Rožínce. Jedná se o naše kulturní dědictví, které je potřeba ochraňovat a udržovat pro budoucí generace. Řada obcí má tyto památky ve svém majetku, ve své správě a je tedy povinna zabezpečovat jejich uchování.

4.3.A *Priorita: Rekonstrukce objektů historické hodnoty*

Nejdůležitější investice v rámci této priority jsou zaměřeny na ochranu hmotného i nehmotného kulturního dědictví, jeho revitalizace, opravu a obnovu kulturních památek a památek místního významu, podporu zachování místních tradic, katalogizaci a ochranu památek obecně.

Opatření naplňující prioritu:

- podpora investic vedoucích k udržování a obnově kulturních památek v našem regionu,

- investice do oprav a restaurování církevních památek, zejména kostelů, kapliček, kostelních soch, zvoníček apod.,
- údržba a obnova fortifikačních památek coby významných turistických míst a jejich rozvoj,
- zajištění investic do dalších památek a objektů majících historickou hodnotu pro náš region.

Tabulka č. 67: Obecní záměry priority Rekonstrukce objektů historické hodnoty

Obec	Název akce	Roky plnění	Předpokládané náklady v tis. Kč	Investor
Rovečné	Oprava hřbitovní zdi	2021	800	
Věžná	Oprava schodů a příjezdu ke kostelu	2021-2027	200	Obec
Věstín	Úprava okolí památníku ve Věstínku	2021-2027	300	
Střítež	Oprava kaple ve Stříteži	2021-2027		
Věstín	Oprava márnice a oplocení hřbitova Bolešín	2021-2027	420	
Lísek	Oprava hřbitovní zdi	2021	500	Obec, MMR
Ujčov	Revitalizace areálu kostela sv. Václava v Dolním Čepí	2021-2027		
Bukov	Oprava vnějších omítek kostela sv. Jakuba	2022-2023	2000	obec, farnost, kraj
Býšovec	Oprava kaple ve Smrčku	2023	400	POVV+ obec
Rodkov	Oprava pomníku před KD	2022	60	Obec+POVV
Vír	Konzervační práce na Pyšolci	2022	1000	Obec
Štěpánov n. S.	Oprava sochy Jana Nepomuckého	2021-2025	200	Obec
Štěpánov n. S.	Oprava kapličky na Vrtěžíří a podpora oprav církevních staveb	2021-2024	200	Obec
Ždánice	Kaplička nebo zvonička	2027		Obec
Koroužné	Oprava kulturních památek – kaple Nejsvětější Trojice ve Švařci	2021 - 2024	4.000	Obec, ?
Koroužné	Restaurování oltáře v kapli Nejsvětější Trojice ve Švařci – movitá kulturní památka	2021 - 2022	500	Obec, ?
Prosetín	Rekonstrukce varhan v katolickém kostele	2021-2027	250	Obec
	Rekonstrukce zídky u katolického kostela	2021-2027	150	Obec
Sejřek	Oprava kapličky a chodníku před kapličkou	2021-2027		
Rožná	Opěrná zeď u fary	2020-2024	1 100	
	Oprava drobných památkových objektů (pomníky, křížky,...)	2020-2024	300	
Bystřice nad Pernštejnem	Očista a sanace Aušperka	2024	5000	
Bystřice nad Pernštejnem	Revitalizace starého města	2024	15000	
Bystřice nad Pernštejnem	Rozšíření hřbitova ve Vítchově	2021-2027	10000	

Zdroj: Projektové záměry obcí na území Mikroregionu Bystřicko

ZÁVĚR

Mikroregion Bystřicko vznikl v roce 2000 za účelem prosazování společných zájmů, které ve svém důsledku vedou ke zkvalitnění života na venkově. Mikroregion se vyznačuje především velkou nezaměstnaností, díky které byl v roce 2007 zařazen mezi hospodářsky slabé a strukturně postižené regiony. Za ostatními mikroregiony v okrese Žďár nad Sázavou a celým krajem Vysočina ale zaostává i v jiných oblastech než je jenom zaměstnanost, i když zejména v posledních letech se situace mírně zlepšuje.

V první fázi strategie je analyzován Mikroregion v jeho socioekonomických oblastech a poté následuje vyhodnocení a shrnutí naplnění Programu rozvoje z roku 2016. Bylo zjištěno, že je zrealizována 1/2 všech akcí, které si jednotlivé obce Mikroregionu v horizontu několika let naplánovaly. Toto zjištění lze považovat za jednoznačně pozitivní a ukazuje snahu obcí a celého Mikroregionu o svůj rozvoj.

Podkladem pro zpracování nového strategického období naší strategie bylo vypracování SWOT analýzy, která vycházela ze socioekonomické analýzy území a také ze znalosti místních poměrů a z hodnocení jednotlivých obcí, kde si stanovily svoje problémové okruhy a konkrétní záměry vedoucí k jejich rozvoji.

Při pohledu na nové strategické směry je vidět soulad mezi těmito směry a mezi prioritami a bariérami obcí a také SWOT analýzou. Obce se v prvotní řadě snaží udržet obyvatelstvo na vesnicích a zabránit tak jejich stěhování do měst za lepšími životními podmínkami, a to především budováním technické infrastruktury, podporou volnočasových aktivit a podporou výstavby domů a bytů. V neposlední řadě je také vidět, že si obce uvědomují důležitost cestovního ruchu a z něho plynoucích příjmů.

Ve fázi realizace bude velice záležet na spolupráci místních municipalit, Mikroregionu, veřejné správy, soukromého sektoru, neziskových organizací a především na spolupráci obcí samotných, ti všichni se budou společně na realizaci strategie podílet. Ve směru úspěšnosti celé strategie je velice důležitá funkce manažera Mikroregionu, který musí se zpracovanou strategií neustále pracovat, tzn. sledovat aktuální dotační programy např. krajů či ministerstev a upozorňovat na jejich existenci představitelů obcí a případně jim pomáhat při podávání žádostí. Toto nabývá významu zvláště u malých obcí Mikroregionu, kde jsou starostové většinou neuvolnění a nemají mnoho času tyto věci sledovat. Z tohoto důvodu je pro nás také velmi důležité zapojení našeho DSO do projektu Svazu měst a obcí ČR: Projekt „Posilování administrativní kapacity obcí na bázi mezi-obecní spolupráce“, zkráceně také „Centra společných služeb“ (CSS), reg. č.: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0003017, který vznikl za účelem zefektivnění veřejné správy, zapojení obcí do společných projektů, usnadnění agendy jednotlivých obcí a k nalezení finančních zdrojů na zaměstnance, kteří by starostům poskytli kompletní servis a fungující platformu pro usnadnění jejich každodenních činností. Tento projekt, který byl realizován v letech 2016-2020 však v současné době bohužel končí, ale i tak pevně věříme, že již máme dostatečné zkušenosti s realizací projektů a novými službami, které tento projekt pomohl v našem území propagovat a zavést, že se v budoucích letech můžeme zasadit o rozvoj našeho regionu i bez vnější pomoci spojením našich vnitřních sil, které naše obce bezesporu představují. Neboť právě obce, a to i ty nejmenší, jsou největšími hybateli kulturního, společenského, technického i sportovního života u nás.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GaREP. *Program rozvoje Mikroregionu Bystřicko*. 1 vyd. Brno, 2000, 127 s.
- [2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Strategický plán MAS Zubří země na období 2008-2013*. 1. vyd. 2007, 64 s.
- [3] MĚSTO BYSTRICE N. P. *Mikroregion Bystřicko – ubytování*. 1. vyd. 2008, 30 s.
- [4] MIKROREGION BYSTRICKO. *Svratecká vodohospodářská naučná stezka*. 1. vyd. 2007. Propagační leták TIC.
- [5] MĚSTO BYSTRICE N. P. *Zubří země na kole i pěšky*. 1. vyd. 2007. Propagační leták.

Internetové zdroje:

- [6, 7, 8,
- 10, 11] *Český statistický úřad*: Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz>>.
- [9] *Veřejná databáze ČSÚ* [online]. Dostupný z WWW: <<http://vdb.czso.cz>>.
- [12] *Kraj Vysočina: mikroregiony kraje Vysočina*. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz>>.
- [13] *Kraj Vysočina: počet subjektů zapsaných v RES v kraji Vysočina za obce s rozšířenou*. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-vysocina.cz>>.
- [14] *Ředitelství silnic a dálnic: celostátní sčítání dopravy na silniční a dálniční síti ČR*. Dostupný z WWW: <<http://www.rsd.cz>>.
- [15] *Města a obce ČR* [online]. Dostupný z WWW: <<http://mesta.obce.cz>>.
- [16] *Naše Morava – regionální a informační server*. Dostupný z WWW: <<http://www.nasemorava.cz>>.
- [17] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí: informace z úřadů práce*. Dostupný z WWW: <<http://portal.mpsv.cz>>.
- [18] *Vyhledávání ekonomických subjektů*. Dostupný z WWW: <<http://ipoint.financninoviny.cz>>.
- [19] *Rejstřík škol a školních zařízení* [online]. Dostupný z WWW: <<http://rejskol.msmt.cz>>.
- [20] *Sociální služby v Bystřici n. P. a okolí* [online]. Dostupný z WWW: <<http://www.bystricenp.cz>>.
- [21] *Mikroregion Bystřicko* [online]. [cit. 2008-11-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.bystricko.cz>>.

Ostatní zdroje:

- [22] Úřad práce Žďár nad Sázavou
- [23] Strategie Správního obvodu ORP Bystřice nad Pernštejnem v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a cestovního ruchu
- [23] Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Zubří země, o.p.s. pro období 2014-2020

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CAB	Credit Austra Bank
ČEZ	České energetické závody
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistička odpadních vod
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy
DPS	Dům s pečovatelskou službou
EON	Společnost zabývající se distribucí a prodejem el. energie
CHKO	Chráněná krajinná oblast
JMP	Jihomoravská plynárenská
KD	Kulturní dům
KV	Kraj Vysočina
LEADER	Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale (Iniciativa Společenství pro rozvoj venkova)
MAS	Místní akční skupina
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŠ	Mateřská škola(y)
MŠMT	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nestátní neziskové organizace
NUTS	Územní jednotky pro strukturální a regionální politiku EU
OPŽP	Operační program životní prostředí
OÚ	Obecní úřad

POV	Program obnovy venkova
RD	Rodinné domy
RES	Registr ekonomických subjektů
ROP	Regionální operační program
S I	Sídliště I v Bystřici n. P.
S II	Sídliště II v Bystřici n. P.
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFRB	Státní fond rozvoje bydlení
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SR	Státní rozpočet
SVK Žďársko	Svazek vodovodů a kanalizací Žďársko
SWOT	Zkratka z anglických slov Strengths (silné stránky), Weaknesses (slabé stránky), Opportunities (příležitosti) a Threats (hrozby)
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
TIC	Turistické informační centrum Bystřice n. P.
ÚPD	Územně plánovací dokumentace
VAS	Vodárenská akciová společnost
VOV	Vírský oblastní vodovod
ZŠ	Základní škola(y)
ZTV	Základní technická vybavenost